

EUROSAVA Trst tel. 040 - 67 24 411

NEDELJA, 13. DECEMBRA 1998

DUNAJ / ZAKLJUČENO DVODNEVNO ZASEDANJE EVROPSKE UNIJE

Zavzetost proti brezposelnosti Nadaljevanje širitvenega procesa

Slovenski premier Drnovšek pa meni, da je v EU težnja za upočasnitev širitve

DUNAJ - Včeraj zaključeno dvodnevno vrhunsko zasedanje Evropske unije je potrdilo razhajanja petnajsterice glede financiranja unije v obdobju od 2000 do 2006 (ko bo povezava predvidoma medse sprejemala prve kandidatke za članstvo), kot tudi do predlogov reform skupne kmetijske politike in strukturnih skladov. Politični dogovor o potrebnih spremembah pa morajo doseči do marca prihodnje leto. Italijanski ministrski predsednik D'Alema (na sliki skupaj z Dinijem) je glede reform poudaril, da jih je treba uvesti pred širitvijo. Vsi sefi vlad ali držav pa so se med drugim strinjali, da boj proti več kot 16-milijonski brezposelnosti ostaja prednostna naloga, sestali pa so se tudi s predsedniki vlad in zunanjimi ministri vseh enajstih držav kandidat za polnopravno članstvo v uniji (med katerimi sta bila tudi predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek in zunanji minister Boris Frlec).

Na 3. strani

TRST / ZAČETEK DEŽELNEGA KONGRESA

SSk o težavah v lastnih vrstah in v politiki naše manjšine

TRST - V hotelu Savoia se je včeraj popoldne pričel deseti deželni kongres Slovenske skupnosti. Uvodno poročilo je imel tajnik Martin Breclj, ki je opozoril na nelahke trenutke stranke in tudi slovenske manjšine nasploh. Sledili so pozdravi številnih uglednih gostov iz zamejstva in iz matice. Trzaski podžupan Roberto Damiani je pozdravil tudi v slovensčini.

Kongres se bo nadaljeval danes na Opcinah. Med drugim bodo izvolili novega tajnika, ki bo nadomestil Breclja.

Na 2.strani

Dijaki nadaljujejo z zasedbo sol

TRST - Dijaki so se včeraj odločili za nadaljevanje zasedbe poslopij slovenskih višjih srednjih sol z zahtevo, da pokrajinska uprava umakne predlog o izselitvi zavoda J. Stefana. Dijaki so danes povabili starše na soočenje. Na tej soli se je včeraj sestal profsorski zbor včeraj sestal, ki jeražpravljal o avtonomiji slovenskih solskih zavodov in predlagani izselitvi. Seje so se udeležili tudi predstavniki Solskega odbora in Sindikata slovenske sole. Jutri dopoldne pa bo pokrajinska programska konferenca o solstvu, na kateri bo v ospredju vprašanje slovenskih sol.

Na 4. strani

Slovinci pri LD o Narodnem domu

TRST - »Smisel predloga je, da Slovenci in Italijani spremenimo simbol trpljenja zaradi represije nad enim narodom v simbol sožitja dveh kultur.« Tako med drugim Slovenska komponenta Levih demokratov v daljšem dokumentu utemeljuje amandma o Narodnem domu. Gre za enega od popravkov, ki ga bo kot dopolnilo Masellijevega zakonskega osnutka o zaščiti slovenske manjšine v Italiji predložila stranka, njegova predstavitev s strani pokrajinskega tajnika Spadara in podpredsednika deželnega sveta FJK Budina je izvala val polemik.

Na 2. strani

Igralnemu avtomatu »popustili živci«...

NOVA GORICA -- Igralni avtomat v novogoriški Perli je v petek gostu iz Italije prisodil 294 milijonov zetonov po 500 lir, kar pomeni dobiček vreden 147 milijard lir. Kaj takega se v igralnici se ni zgodilo, ceprav tudi avtomatom občasno popustijo "živci". Dobitka, ki je očitno posledica okvare, ne bodo izplačali. Na vsakem avtomatu so namreč izpisane vse kombinacije in maksimalni zneski zadetkov.

Na 11. strani

SKD Primorec iz Trebč slavi sto let

TREBCE - Tri dni proslav ob stoletnici: SKD Primorec je ob častitljivi obletnici osrednjo proslavo priredilo v petek zvečer, včeraj in danes pa Kulturni maraton. Petkove prireditve pod sotorom se je udeležilo veliko domačinov in gostov, društvo pa je ob tej priložnosti prejelo tudi posebno priznanje ZSKD, zveza pa je tudi pokroviteljica proslav.

Na 6. strani

Dva zastupljena panetona ustavila prodajo - ALF za tovrstne proteste

RIM - Dva zastupljena panetona sta povsem zadoščala za splošen preplah in veliko škodo mogotcu Nestlé: grupa, v okvir katere sodita blagovni znamki Motta in Alemagna, zatrjuje, da je utrpela škodo v višini več sto milijard lir, posledice pa bodo občutili tu-

di zaposleni v veronski tovarni. Zaenkrat je proizvodnja prekinjena do ponedeljka. Preiskovalci so skoraj prepričani, da drugih zastupljenih panetonov ni, ministri za notranje zadeve in za zdravstvo Rosa Russa Jervolino in Rosy Bindi pa sta pozvali prebi-

valce, naj se ne predajo strahu in zagotovili, da bodo opravljeni vsi potrebni pregledi. Prodaja panetonov pa je odločno upadla, zato prireja Nestlé danes »praznik panetona«. Predstavniki organizacije ALF pa zagovarjajo pravilnost »velikih demonstrativnih akcij«.

START sport
narodna ulica, 160 OPČINE (TRST)
tel., fax 040 213193

Velika izbira
zimskih artiklov
najboljših znamk.

Ob nakupu
smučk in vezi
SKI SERVIS
VKLJUČEN

OD TRSTA DO TRIGLAVA

Priznani virtuoz **Denis Novato**

PRVI TOVRSTNI CD V TRSTU
opremljen z besedili v slovensčini, italijansčini in nemščini
v prodaji pri

RECORD - ul. Diaz 19 - TRST - TEL. (040) 304669

TRZASKA KNJIGARNA - Ul. S. Francesco 20 - TRST - TEL. (040) 635954

Vesel Božič
in srečno Novo Leto

50 anni
let

malalan

Od leta 1940 Vaša draguljarna

Općine (TS) Narodna ul., 28 Tel. 040211405

SLOVENSKA SKUPNOST / PRVI DAN DESETEGA DEŽELNEGA KONGRESA

»Pomanjkanje zaščitnega zakona šibi življenjsko moč naše skupnosti«

Obširno uvodno poročilo tajnika Martina Breclja - Danes drugi del skupščine na Opčinah

TRST - Alarmni zvonec za Slovensko skupnost in za vso slovensko manjšino. Tako lahko z eno samo besedo ocenimo uvodno poročilo Martina Breclja (na sliki) na večeršnjem desetem dežel-nem kongresu SSK v hotelu Savoia, ki se je omejil na tajnikov referat in na pozdrave gostov. Pravi delovni kongres se bo odvijal danes v openskem Finzgarjevem domu, na katerem bodo tudi izvolili nove strankine voditelje, začeni s novim tajnikom. Breclj je namreč sinoči potrdil, da zapuška krmi-lo SSK.

Tajnikovo poročilo je bilo zelo obširno in je v bistvu obravnavalo vsa področja našega političnega vsakdana. SSK po njego-

vem doživlja nekakšen paradoks, saj se sooča s težavami prav v trenutku, ko bi se morala veseliti sadov svojega dela in vztrajanja v nelahkih casih. To velja tudi za manjšino, potem ko je Slovenija utrdila svojo samostojnost, ko se odnosi med Italijo in Slovencev v Italiji močno sibi in da asimilacija ne popusca. To je tudi posledica dejstva, da manjšina ne uživa primerne zakonske zaščite. Glede ocene po-notenega predloga po-

Breclj je na osnovi ne-spodbudnih demografskih podatkov ugotovil, da se življenjska moč Slovencev v Italiji močno sibi in da asimilacija ne popusca. To je tudi posledica dejstva, da manjšina ne uživa primerne zakonske zaščite. Glede ocene po-notenega predloga po-

slanca Domenica Masel-lija SSK vztraja na stališču, da je treba to besedilo popraviti. Znanе kritike in pripombe zadevajo zlasti sestavo t.i. paritetnega odbora, ozemeljsko določitev narodnostno mešanega območja in vprašanje zastopanosti Slovencev v izvoljenih telesih. Vrnitev Narodnega doma Breclj tolmači predvsem kot gesto dobre volje, s katero bi na simboličen način zaprli eno najbolj tragicnih poglavij naše zgodovine. Sicer pa je jasno, je dejal, da zaščitni zakon ne stoji in ne pade na tej točki. Na tej točki stoji ali pade zgoraj omenjena dobra volja.

Nihče si vsekakor ne sme delati utvar, da bo zaščitni zakon resil vsa naša vprašanja. Tajnik je omenil deželno upravo, pri cemer je se enkrat podrobno predstavil predlog SSK za izvolitev deželnih svetovalcev slovenske narodnosti. Pozornost je nadalje posvetil političnim odnosom v manjšini, ki so neurejeni. Glede Primorskega dnevnika je Breclj dejal, da je sorazmerno malo članov sledilo navodilu stranke za vključitev v zadrugo, hudo napako pa je naredila tudi tista stran, ki je prevladala na obcnem zboru, saj je izvoljeno vodstvo zadrugo dejansko izvotlilo. Upravo dnevnika je popolnoma prepustilo strokovnjakov, za katerimi menda vlečejo niti tisti, ki so dnevnik ze vodili poprej, tako da se je vse spremenilo, da bi vse ostalo pri starem, je poudaril se tajnik SSK.

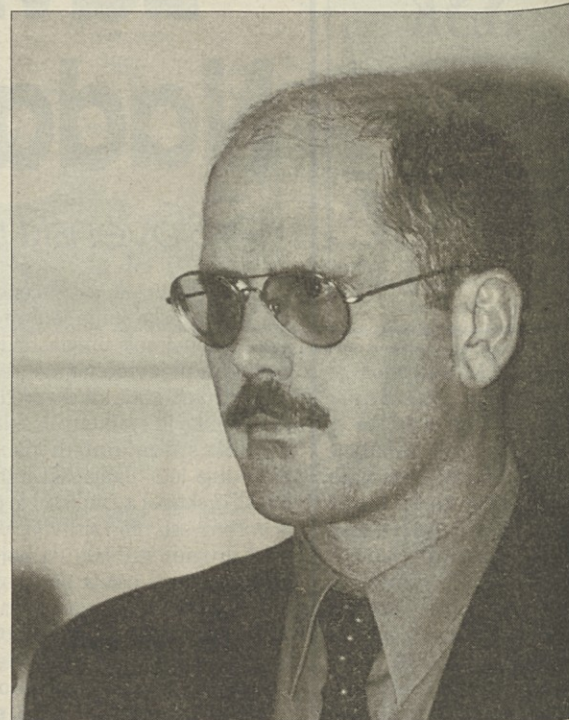
Manjšina nujno potrebuje celovito demokratizacijo (maksimalni cilj stranke je Narodni svet Slovencev v Italiji), perspektivno sodelovanje med SSO in SKGZ je ocenil kot začetek novega iskanja enotnosti med Slovenci. Zavzel se je za vsestransko okrepitev odnosov s Slovenijo, čeprav je v manjšini razširjen občutek, da je bila nekoc solidarnost matice večja kot zdaj, in to kljub temu, da je bila tista država jugoslovanska in socialistična.

SSK se spopada s hudi-mi težavami, se zlasti odkar je v Italiji prišlo do volilnih reform, svoj delež pa je prispevala tudi kriza levosredinske Olike. Posebno pekoč je bil neuspeh na junijskih deželnih volitvah. Težko stanje

v stranki je po Brecljevem mnenju tesno vezano na težave naše skupnosti, zato je naloga stranke danes predvsem ta, da združi čimveč sil v manjšini in izven nje za uresničitev za Slovence življenjskih ciljev. Tajnik je na koncu citiral nov roman Alojza Rebule, ki govori o cloveskih tragedijah, a tudi o možnosti, da se clovek dvigne, se posebej, da se dvigne iz asimiliranosti. Mogoče pesnik res vidi dlje od drugih...

Kongres, ki mu predseduje Rafko Dolhar, je uvedel strankin predsednik Bernard Spazzapan. Posebno slavnostno vzdušje v hotelu Savoia je ustvarila pesem ženskega zbora Glasbene matice, ki ga vodi Tamara Stanese.

S.T.

10. DEŽELNI KONGRES SLOVENSKE SKUPNOSTI

Danes, 13. decembra 1998

v Finzgarjevem domu na Opčinah
Narodna ulica 89

z začetkom ob 9.30

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

vabi vse člane Deželnega ter treh Pokrajinskih svetov na sejo, ki bo

v ponedeljek, 21. decembra, ob 20. uri
v mali dvorani goriškega Kulturnega doma.

Dnevni red:

**ZAŠČITNI ZAKON
ZA SLOVENCE V ITALIJI**

DESETI KONGRES SLOVENSKE SKUPNOSTI

Pozdravi številnih uglednih gostov

Slovenska voščila podžupana Damijanija - Poseg slovenskega ministra Marušiča

TRST - Delegate SSK je prvi (tudi v slovenscini) pozdravil tržaški podžupan Roberto Damiani. Dejal je, da se vzdušje v mestu konkretno izboljšuje in to po zaslugi Illyjeve uprave ter njenih kulturnih pobud, a tudi po zaslugi slovenske manšine. Napovedal je bližnje poimenovanje nekaterih ulic po slovenskih osebnostih in sobotno razstavo Cernigojevih del v Revoltelli.

Podpredsednica slovenskega parlamenta Neva Okretić Salmić je prebrala poslanico predsednika Janca Podobnika, v lastnem imenu in SLS, kateri pripada, pa je spregovoril pravosodni minister Tomaz Marušič. Dejal je, da bi moral zaščitni zakon nujno določati ozemlje, na katerem bi veljal, ter

hkrati tudi obveze za zajamčeno zastopstvo Slovencev v izvoljenih telesih. Poudaril je princip vzajemnosti pri obravnavi položaja Slovencev v Italiji in Italijanov v Sloveniji, našo manjšino pa je pozval k večji enotnosti, se posebej ko gre za življenjske probleme.

Primorski poslanec Ivo Hvalica je posegel v imenu parlamentarne komisije za Slovence po svetu in v imenu SDS. Brecljevo poročilo je ocenil kot nekoliko preveč pesimistično, izpostavil je dobre odnose med Italijo in Slovenijo ter priznal, da v Sloveniji premalo poznajo stvarnost in probleme sorjakov v drugih državah. Hvalica se je zavzel za vsaj delno recipročnost pri reševanju manjšinskih vprašanj.

Tudi on, kot minister Marušič, je opozoril na pomanjkljivost Maselijevega osnutka glede določitvi narodnostno mešanega ozemlja.

Podpredsednik deželnega parlamenta Milos Budin (LD) je rekel, da moramo Slovenci preseči konfliktualni odnos do te družbe in do italijanske države. Pri zaščitnem zakonu se ne smemo odpovedovati našim zahtevam, ne moremo pa tudi računati na idealno zaščito, zato je potreben realizem. Kongres Slovenske skupnosti sta pozdravila tudi predsednika SSO Sergij Pahor, in SKGZ Rudi Pavsic ter tajnik trzaskе SKP Sergio Facchini. V imenu Narodnega sveta koroskih Slovencev je delegate toplo pozdravil Franc Wenedig.

STALIŠČE SLOVENSKE KOMPONENTE LEVIH DEMOKRATOV

Zakaj amandma o Narodnem domu

Slovenska komponenta Levih demokratov je včeraj objavila naslednje sporočilo za tisk:

Slovenska komponenta Levih demokratov pozorno spremlja razpravo, ki je sledila tiskovni konferenci, na kateri sta trzaski pokrajinski tajnik Stelio Spadaro in podpredsednik Deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Milos Budin obrazložila javnosti popravke, ki jih bo stranka predložila kot dopolnilo Maselijevega zakonskega osnutka za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Pozornost v javnosti je vzbudil popravek glede namembnosti Narodnega doma v Trstu in Trgovskega doma v Gorici.

Levi demokrati spoštujejo čustva ljudi in različna mnenja, ki se pojavljajo tudi med samimi člani stranke in njenimi slovenskimi volilci. Ob tem naglašajo, da je danes potreben racionalen razmislek. Osnutek zaščitnega zakona je prvič v zgovodini prešel iz nacečnih izjav in vnaprejšnjih predsodkov v čas resne politične razprave, katere cilj je, da italijanski parlament zakon odobri. To je možno tudi zato, ker so Levi demokrati največja stranka italijanske vladne koalicije. Prejšnje parlamentarne vecine in vlade so obljubljale brez resnih namenov. Levi demokrati so ostali zvesti tradiciji, ko je

ze nekdanja KPI izpostavljala vprašanje zaščite Slovencev tako na krajevni ravni kot v italijanskem senatu in parlamentu. Zato bi slovenska komponenta LD zelela naglasiti nekaj nacečnih stališč in pojasniti smisel amandmaja o Narodnem domu.

Cilj Levih demokratov je, da parlament izglasuje cimboljši zakon, to je takšen zakon, kjer bi amandmaji raznih strank pozicije in opozicije ne izmalicili bistva in organske strukture Maselijevega osnutka. Ob tem se LD zavedajo, da je potrebno tudi na krajevni ravni ustvariti ozračje, v katerem bodo tako slovenski kot italijanski prebivalci Furlanije-Juljske krajine, njihovi politični zastopniki ter predstavniki političnih in kulturnih ustanov sprejeli zakon kot skupno dobro in kot pozitiven zaključek dolgoletnega nacionalnega spora. Brez pozitivnega ozračja bi sprejet zakon naletel na mnoge ovire, ki bi upočasnjemale ali celo izjalo-ovile njegovo uresničitev. Obe potrebi ne predpostavljata odstopanja od stališč, ki jamcijo pravice Slovencev tako v mestih kot v okolici. Glede tega je Maselijev osnutek jase in ne ustvarja v manjšini posebnih sporov. Naloga politike pa je, da s pozitivnimi predlogi prepriča krčenje neodtujljivih pravic.

Ob teh nacelih bi radi objasnili vsebino in duh amandmaja o Narodnem domu. V slovenskem javnem mnenju najbolj odmeva popravek, ki namenja Narodni dom v Trstu (in tudi Trgovski dom v Gorici) tako slovenskim kot italijanskim uporabnikom. Levi demokrati dobro vedo, kaj pomeni Slovincem Narodni dom. Gre za simbol trpeljenja, ko je fasizem s silo uniceval slovensko imovino, prepovedoval slovensko besedo in kulturo ter nena-zadnje zapiral in ubijal ljudi zaradi njihove narodne pripadnosti. Naknadno je postal tudi simbol povojne diskriminacije manjšine. Antifasizem Levih demokratov ni bil nikoli v dvomu. Ob tem pa se zavedajo, da se lahko zgodovinske grozote in krivice premostijo samo s preseganjem sporov in sovraštva. Ob dejstvu, da se Slovenci strinjajo, da naj bo Narodni dom last Dezele FJK, se zdi, da moti njegova namembnost. Levi demokrati se z amandmajem ne odpovedujejo temu, da se dom nameni Slovincem in njihovim organizacijam. »Sporna« točka amandmaja namreč pravi: »Trgovski dom v Gorici in Narodni dom, to je bivši Hotel Balkan, v Trstu bosta dana v last (demanio?) Dezeli Furlanije-Juljski krajini z namenom, da jih dodeli v uporabo občanom Gorice in Trsta za kulturne in znanstvene ustanove bodisi

v slovenskem kot v italijanskem jeziku.« Prisotnost Slovencev je tako v obeh domovih zajamčena z zakonom. To pomeni, da LD v slovenski in italijanski javnosti zagovarjajo, da imajo Slovenci pravico do svoje praktične in simbolne prisotnosti v središču Trsta in Gorice. Popravek k zakonu pa nadgrajuje tako praktično kot simbolno vrednost Narodnega doma (in Trgovskega). Dodatek je v namenu, naj bosta to domova Slovencev kot tudi italijanskih ustanov in organizacij. Velikost Narodnega doma omogoča tudi siršo, evropsko namembnost objekta. Smisel predloga je, da Slovenci in Italijani spremenimo simbol trpeljenja zaradi represije nad enim narodom v simbol sožitja dveh kultur. Sožitje pod skupno streho, ki pomeni nagloblji smisel evropskega združevanja, lahko končno odpravi politiko ločenih svetov in kultur; noče torej potisniti Slovence v emarginiran položaj, ampak želi ustvariti pogoje za kulturno in znanstveno sodelovanje, ki je edini resen porok, da ne bo zaščitni zakon le »scitil« obstoječe, ampak da bo omogočil jutrisnji razvoj slovenske manjšine te: celotne trzaskе, goriske in beneske stvarnosti. Skupna hisa različnih kultur ne jemlje nikomur nicešar, saj odstranja zgodovinske pregrade in preprečuje morebitne jutrisnje spore, ki so po

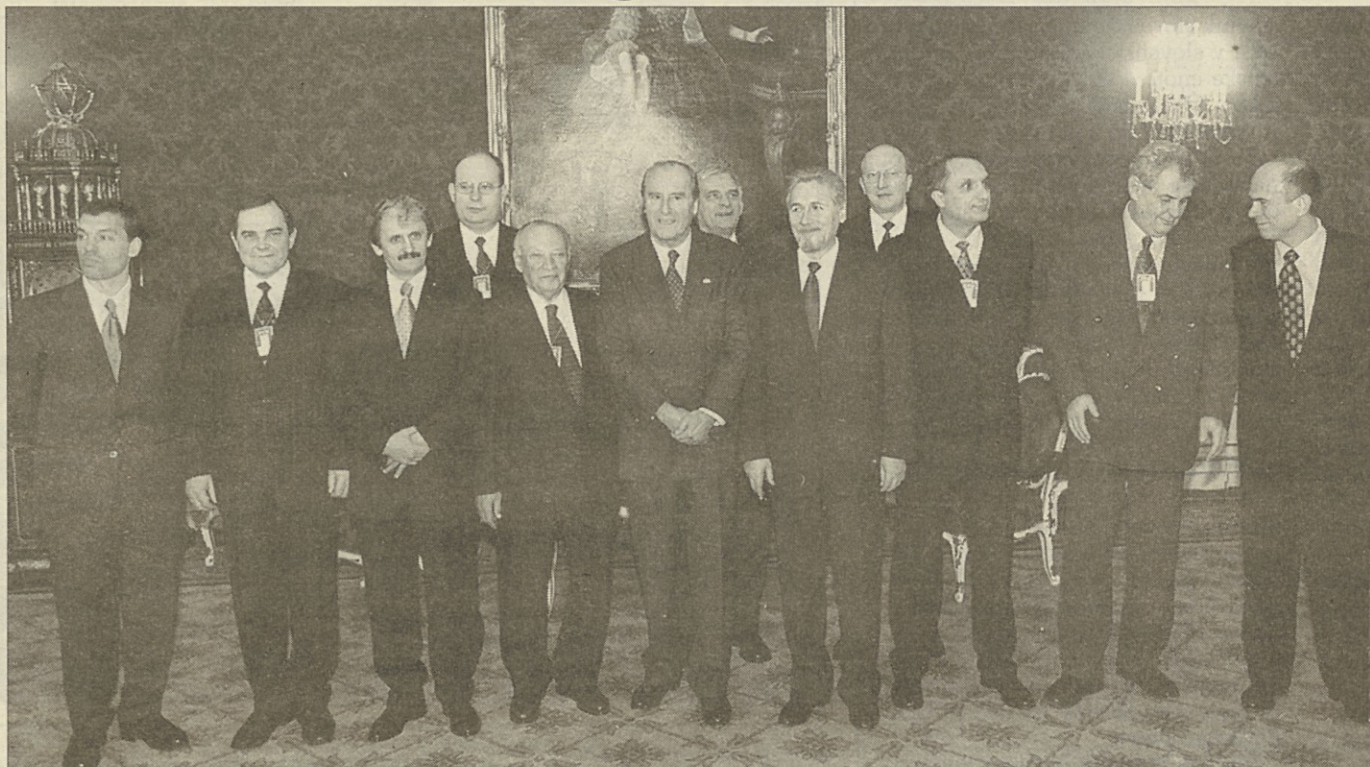
svoji naravi sad nezaupanja in daljave. Prisotnost Slovencev v Narodnem domu in Trgovskem domu je torej z amandmajem LD zakonsko zajamčena, obenem pa ustvarja prostor sožitja, ki omogoča manjšini dodatno možnost za uveljavljanje in prodor v vecinsko okolje. Takšno gledanje na problem ne razume pravic le v ohranjanju obstoječega, ampak predvsem v luci bodočih potreb, ko bodo ljudje nase dezele Slovinci, Italijani in hkrati Evropejci. V tem je smisel popravka, ki je vzbudil v manjšini legitimno razpravo. Slovenska komponenta Levih demokratov upa, da razprava ne bo zameglila vsebine celotnega zakonskega osnutka, saj je v tem trenutku potrebna politična učinkovitost zato, da pride do parlamentarne razprave, ki bo rodila dober zakon. Levi demokrati bodo premoskali ovire s prepričljivimi predlogi, kar je v demokraciji edina možna varianta za uspeh. Prepričani so, da so predlogi, ki jamcijo pravice in ustvarjajo sožitje veliko bolj učinkoviti od tistih, ki jih je zaznamovala zgodovina konfliktov. S tem Levi demokrati ne brišejo zgodovinskega spomina, ampak zaradi tega spomina isčejo pot, ki bo prinesla dobro za jutri.

Slovenska komponenta Levih demokratov

DANES
V OSPREDJU

Boj proti brezposelnosti ostaja ena od prednostnih skrbi in nalog v petnajsterici

Na slikki: sklepnega dela dunajskega vrha so se udeležili tudi premieri pridruženih članic (Telefoto AP)

Nacel je tudi problem siritve unije in izrazil podporo Italije večanju števila članic, vendar so pred tem nujne institucionalne reforme. Zavzel se je tudi za večje sodelovanje na sodnem področju, pri čemer je imel v mislih primer Ocalan, čes da so zadnje izkušnje pokazale na vrzeli pri tem sodelovanju in pri njegovi učinkovitosti.

Govor je bil tudi o varnosti, o Kosovu (od vlade v Beogradu in od kosovskih Albancev zahtevali več prilagodljivosti v pogajanjih), o Rusiji (receno je bilo, da je strateški partner unije, petnajsterica je tudi potrdila pripravljenost, da ji pomaga pri premoščanju krize), o ZDA (Združene države so opozorili pred sprejemanjem enostranskih sankcij, čes da je treba gospodarske spore premoščati na podlagi mehanizmov, predvidenih z WTO - World Trade Organization), o prostocarinski prodaji na letališčih in v pristaniščih (dopustili so možnost, da pride do odloga pri ukinjanju), medtem ko bodo o »pedopornografiji« posebej govorili na zasedanju zunanjih ministrov prihodnje leto.

DUNAJ - Dvodnevno vrhunsko zasedanje Evropske unije, ki se je včeraj končalo, ni prineslo vsebinskega napredka v temi, ki je sestanek obvladovala. Stališča petnajsterice do financiranja unije v obdobju od 2000 do 2006, ko bo povezava predvidoma medse sprejemala prve kandidatke za članstvo, ostajajo razdeljena, tako kot tudi do predlogov reform dveh ključnih področij: skupne kmetijske politike in strukturnih skladov, kamor odteče največ denarja iz skupnega proračuna.

Predsedujoči uniji, avstrijski kancler Viktor Klima, je sicer zagotovil, da je bil uspeh dosežen - članice so na mizo položile vse karte, stališča so jasna, pot za konstruktivna pogajanja je odprta. Voditelji EU so napovedali, da bodo politični dogovor o paketu reform, ki jih je Evropska komisija zbrala v Agendi 2000 predložila pred 18 meseci, dosegli do marca prihodnje leto, ko se bodo v ta namen zbrali na izrednem vrhunskem zasedanju v Bruslju, nato pa bodo na vrhu v Kölnu reforme dokončno potrdili.

Reforme unija namerna izvesti, da se pripravi na prihod novih članic, vendar pa je predsedujoči uniji opozoril, da bi jih za uspešno delovanje v prihodnjem tisočletju morala izvesti v vsakem primeru. Članice unije se po stališčih v grobem delijo na dve skupini: pretežno severno, ki se poteguje za stabilizacijo skupne porabe, in pa na pretežno južno, ki se taksne reforme brani, saj meni, da bi bilo več prispevkov v skupni proračun zaradi prihajajočih dodatnih stroškov širitve zaželjenih.

Avstrijski kancler, cigar država poleg Nemčije, Francije, Velike Britanije, Nizozemske in nekaterih drugih spada v »severno« skupino, je opozoril, da je proračunska disciplina nujna ne le na nacionalni ravni, temveč tudi na ravni unije. V tem smislu je napovedal, da bo dogovor o financiranju unije temeljil na proračunski di-

sciplini ter solidarnosti v delitvi finančnega bremena. Zavzemanjem za omejevanje porabe nasprotujejo predvsem Spanija, Portugalska, Grčija in Irska.

Kot velik uspeh je predsedujoči EU Klima označil načelno strinjanje voditeljev članic s francosko-nemskim predlogom, naj unija sklene pakt o zaposlovanju, s katerim bo vzpostavljena visja stopnja koordinacije nacionalnih zaposlovalnih politik. Vsi sefi vlad ali držav so se strinjali, da boj proti več kot 16-milijonski unijini brezposelnosti ostaja prednostna naloga ter v tej luci tudi krepitev koordinacije gospodarskih politik. Slabše je slo z nemskimi pobudami za usklajevanje davčnih politik, ki se jim je uprla predvsem Velika Britanija. Na koncu so voditelji sklenili, da bodo spodbujali koordiniran boj proti škodljivi davčni konkurenci, britanski premier Tony Blair pa je izjavil, da zdravi konkurenci na tem področju nihče ne nasprotuje.

Večina zaključkov z dvodnevnega zasedanja so v bistvu načrti za prihodnost, zato so te od-

ločitve voditelji EU skupaj poimenovali za »dunajsko strategijo« prihodnosti unije. Poleg ze omenjenih načrtov o političnem dogovoru o paketu reform iz Agende 2000 do marca prihodnje leto ter o sklenitvi pakta o zaposlo-

vanju junija 1999, so se voditelji dogovorili, da bodo junija v Kölnu odgovorili tudi na vprašanje »kako in kdaj« do izvedbe institucionalnih reform, ki naj bi jih povezava izvedla v sklopu priprav na siritve.

Italijanski ministrski predsednik Massimo D'Alema je poudaril, da je Italija dala pomemben doprinos k uspehu vrha, naglasil pa je tudi, da se je v zadnjih letih verodostojnost Italije na mednarodni ravni povečala, tudi po za-

slugi Prodijske vlade. Po njegovem mnenju je dunajsko zasedanje »politično pomemben trenutek«, ker »načenja nov ciklus razvoja, usmerjenega rasti zaposlovanja, ki ni v nasprotju s politiko finančne strogotosti in stabilnosti.«

ŠIRITEV EVROPSKE UNIJE / SREČANJE Z VODITELJI ENAJSTIH KANDIDATK

Drnovšek: težnja za upočasnitev

DUNAJ - Voditelji Evropske unije, ki so se včeraj sestali s predsedniki vlad in zunanjimi ministri vseh enajstih držav kandidat za polnopravno članstvo v uniji (med katerimi sta bila tudi predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek in zunanji minister Boris Frlec), so kandidatke za članstvo ter ministrski svet povezave in Evropsko komisijo pozvali, naj obdržijo doseženo dinamiko širitvenega procesa, tako da se bodo vsebinska pogajanja z naprednejšo sesterico prosilk za članstvo nadaljevala v prvi polovici prihodnjega leta (Slovenija, Poljska, Češka, Madžarska, Estonija in Ciper). Takrat bo unijo vodila Nemčija.

Po pričakovanjih in na podlagi poročil Evropske komisije o napredku kandidat za članstvo, ustroja širitvenega procesa niso spreminjali, saj v »prvo skupino«

niso vključili nobene nove prosilke za članstvo. Novo poročilo o napredku bo pripravljeno za vrhunsko zasedanje decembra prihodnje leto, ko bo povezavi predsedovala Finska.

Voditelji so poudarili voljo unije, da kandidatkam v procesu vključevanja nudi pomoč, vendar so opozorili, da bo ta dokončno potrjena sele takrat, ko bo sprejet celoten paket predlogov iz Agende 2000 o financiranju unije v obdobju od 2000 do 2006 in o reformah na ključnih področjih, s katerimi se petnajsterica pripravlja na siritve. Novi nemški kancler Gerhard Schroeder je, kot se je izvedelo iz nemških virov, zavzel stališče, da se državam kandidatkam ne obljublja natančnega datuma pristopa, saj bi bilo to zavajajoče. Če reforme iz Agende 2000 ne bodo teklo, EU

po kanclerjevem mnenju ne bo sposobna sprejemati novih članic. Nasploh je dunajski vrh mineval v znamenju vročih razprav glede prihodnjega financiranja povezave in pokazal, da so mnenja članic se vedno globoko deljena.

Voditelji priznavajo, da bodo pogajanja težka, marec prihodnje leto pa so postavili za rok, do katerega morajo najti politični dogovor o potrebnih spremembah pred širitvijo na nove članice.

Slovenski premier Janez Drnovšek je na srečanju poudaril, da na strani EU obstaja težnja po upočasnjevanju procesa širitve, hkrati pa se od kandidatke pričakuje pospešene priprave na članstvo. Kljub temu upa, da bo zgodovinska motivacija za siritve ostala in da bo do siritve dejansko prišlo, in da siritve ne bo ovirala razprava o financiranju EU.

Premier se zaveda, da so reforme EU zahtevne, vendar upa, da bodo uspešno izpeljane v korist vseh držav, tako članic kot tudi kandidatke.

Drnovšek je se poudaril, da bo Slovenija nadaljevala z reformami in da bo opravila svojo domaco nalogo, tako da bi bila kar najboljše in kakovostno pripravljena na vstop v unijo.

Slovenski premier je imel včeraj se vrsto kratkih dvostranskih srečanj. Tako se je pogovarjal s francoskim predsednikom Jacquesom Chiracom in premierom Lionelom Jospinom, predsednikom nizozemske vlade Wimom Kokom in zunanjim ministrom Jožiasom van Aartesenom ter belgijskim premierom Jean-Lucom Dehaenom. Z voditelji držav kandidat za vstop v EU je Drnovšek spregovoril o siritvi. (STA)

Našo pnevmatiko dobite pri:

SANZIN GOMME
Trst - str. di Fiume, 112
Tel. 040 - 941404

STOLLI GOMME
Trst - ul. Gambini, 4
Tel. 040 - 763977

LONZA & COGLIEVINA
Općine (TS) - S.S. 202 KM
Tel. 040 - 211366

KOMJANC LUIGI
Gorica - ul. Rossini, 22
Tel. 0481 - 531821

TUTTO GOMME
Monfalcone (GO) - ul. S. Polo, 59
Tel. 0481 - 413311

LOCATELLI GOMME Snc
Udine - ul. S. Daniele, 11/a
Tel. 0432 - 25515

ESKIMO S2

Sawa

ŠOLSTVO / ZAVRNILI PREDLOG, DA BI OMILILI PROTEST

Še vedno zasedene slovenske šole: danes srečanje s starši, jutri pokrajinska konferenca

»Samouprava naših sol se nadaljuje povsem uspešno,« piše v tiskovnem sporočilu, ki so nam ga včeraj naslovili dijaki slovenskih višjih srednjih sol. Beseda samouprava v tem primeru velja za zasedbo solskih poslopij, ki se nadaljuje kljub predlogom, da bi se spremenila v samoupravljanje učnih ur, zborovanj in drugih dejavnosti med dnevom. Predlog, da bi zapustili sole v večernih in nočnih urah, ki sta ga dijakom orisala ravnatelj liceja Prešerena Simčič in zavoda Zoisa Zupan, ni prodrli; dijaki so se opredelili za trdo linijo, tudi ker niso prejeli nobenega odgovora od pokrajinske uprave, s katero so zahtevali srečanje o usodi zavoda Stefan. Tudi to kaže, da je v ospredju protesta nesprejemljiv odnos javnih oblasti do slovenskih sol, zabeležiti pa je treba, da dijaki protestirajo tudi zaradi nameravanega finansiranja zasebnih sol, ko pa so sredstva za javne sole povsem nezadostna.

Sporočilo dijakov

Toda vrnimo se k sporočilu dijakov:

Danes (včeraj za naše bralce, op.ur.) so bile na dnevnem redu zavoda J. Stefan (in Slomšek) različne didaktične pobude. Ob 8. uri je bilo na vrsti predavanje Gorazda Pucnika na temo Fitness za zdravo telo. Nadaljevali smo z diskusijo s pokrajinskim svetovalcem Igorjem Gabrovcem, ki nam je jasno orisal delovanje Pokrajine v zvezi s problemi stavb naših zavodov. Poleg tega smo imeli tudi glasbene točke. Maturantje pa so po dogovoru s profesorji imeli pouk.

Tudi na Vrldski ulici je bilo kar živahno. Tam smo se v zgodnjih jutranjih urah dijaki zbrali na zborovanju, kasneje pa nas je obiskala ga. Nadja Debenjak, ki je kot Gabrovca na strokovni ravni razjasnila določene dvome in odgovorila na naša vprašanja. Popoldne so bile na programu razne športne tekme.

V petek zvečer smo se skupina dijakov srečali z Enotnim solskim odborom, kjer se je razvila živahna in konstruktivna debata. Dijaki smo tudi danes sodelovali na sestanku med profesorjskim zborom in Eso. Na teh dveh srečanjih smo svoje politične in solske predstavnikove spraševali za razjasnitve in možne rešitve.

Tudi v naslednjih dneh imamo v načrtu veliko dejavnosti. Glavna izmed teh je informativno srečanje med dijaki in starši, ker hočemo spodbuditi tudi njihovo zavest. Na ta sestanek so vabljeni vsi tisti, ki jih zanima vedeti kaj več o situaciji našega protesta. Sestanek bo v nedeljo, 13. t.m., ob 15. uri na sedežu zavoda J. Stefan - Canestrinjeva ploščad 7.

Seja solnikov J. Stefana

Oglasili so se tudi solniki zavoda J. Stefana z naslednjim sporočilom:

Profesorjski zbor DPZIO Jozefa Stefana se je dne sestal na izredni seji, na kateri je razpravljalo o avtonomiji slovenskih solskih zavodov in o selitvah v druge prostore, in na katero je povabil predstavnike Solskega odbora. Vabilu so se odzvali predstavniki Solskega odbora (Jelka Cvelbar za SSO, Nadja Debenjak za LD in prof. Nadja Magajna za SSK), na seji pa so bili prisotni tudi druga tajnika Sindikata slovenske sole prof. Vesna Danieli, član Pokrajinskega solskega sveta prof. Samo Pahor in odv. Peter Močnik. Prisotna sta bila tudi predstavnika dijakov DPZIO Jozefa Stefana.

Po daljši razpravi, v kateri je prislo do koristnega soocanja in izmenjave mnenj, je profesorjski zbor izoblikoval naslednjo izjavo:

1) Dokler ni odoben zakon za varstvo slovenske manjšine in ne začne delovati paritetni odbor, katerega slovenski del bo institucionalni pred-

stavniki slovenske manjšine, se ne posega v slovensko solsko omrežje. Vse solske enote s slovenskim učnim jezikom (didaktična ravnateljstva, nižje in višje srednje sole) dobijo avtonomijo in se financirajo v isti meri kot najmanjša odgovarjajoča samostojna enota z italijanskim učnim jezikom.

2) Vsako preseljevanje in spreminjanje sedeža slovenskim solskim zavodom je pogojeno s privoljenjem neposredno prizadetih oseb (zavodski svet, profesorjski zbor, predstavništvo dijakov) in pod pogojem, da se s preselitvijo dosežejo boljši pogoji za delovanje.

Sindikat slovenske šole

O srečanju je izdal sporočilo tudi Sindikat slovenske šole:

Na povabilo ravnatelja inz. J. Rudeža in profesorjskega zbora poklicnega zavoda »J. Stefan« se je druga tajnica tržaškega tajništva Sindikata slovenske šole V. Danieli, v soboto, 12. decembra, udeležila srečanja med profesorjskim zborom zavoda in člani Solskega odbora.

Na tem srečanju so člani Solskega odbora odgovarjali na vprašanja prisotnih profesorjev v zvezi z namero pokrajinske uprave, da proda poslopje, kjer delujeta zavod Stefan ter podružnica zavoda Zoisa. Temu bi sledila izselitev obeh omenjenih zavodov. Profesorjski zbor se je zanimal za stališče Solskega odbora v zvezi s tem.

Solski odbor je na seji, dne 19. oktobra, izoblikoval stališče, da se slovenske šole ohranijo v sedanjih stavbah, da so obstoječe stavbe prostorsko se pomanjkljive in potrebne večjih ali manjših vzdrževalnih del.

Nadalje je član profesorjskega zbora zanimalo, kaksno stališče ima Solski odbor v zvezi z avtonomijo slovenskih zavodov. V Solskem odboru se v teh dneh razpravlja o tem vprašanju, enotno stališče pa še ni izoblikovano.

Izvršni odbor tržaškega tajništva SSS je na seji, dne 26. novembra, sklenil naslednje:

Na osnovi obstoječih solskih zakonov in mednarodnih sporazumov, na osnovi odloka Predsednika Republike št. 233, ki zagotavlja samostojnost slovenskih sol, tudi če ne dosežajo vsedržavnih meril in v pričakovanju zaščitnega zakona za slovensko narodno skupnost, naj vse slovenske solske enote, t.s. didaktična ravnateljstva, ravnateljstva nižjih in višjih srednjih sol dobijo avtonomijo. Na podlagi spomence o odprtih vprašanjih slovenske šole v Italiji, ki jo je izoblikoval Solski odbor ter jo izročil slovenskemu in italijanskemu solskemu ministru, zahtevamo, da se slovenske šole ne financira na osnovi števila učencev, temveč da se jim zagotovi vsa finančna sredstva, ki so potrebna za kakovostno delovanje in razvoj. Tem ravnateljstvom naj se zagotovi samostojno vodilno osebje, ustrezno število učnega, pomožnega in upravnega osebja za funkcionalno in kvalitetno solsko ponudbo ob prehodu iz sedanje solske stvarnosti v novo.

SSS pričakuje od italijanskega solskega ministra, da izpolni dane obljube in se v italijanskem parlamentu osebno zavzame za pospešitev sprejetja zakona o globalni zaščiti slovenske narodne skupnosti v Italiji. Nadalje SSS pričakuje, da se minister zavzame za naše zahteve, ki so slične tistim, ki jih je postavil Republikli Sloveniji na nedavnem obisku pri italijanski narodni skupnosti v Kopru.

Končno je treba se zabeležiti, da bo jutri ob 11.30 na sedežu pokrajinske uprave programska konferenca o solstvu, ki se je bodo udeležili izvedenci in javni upravitelji, in na kateri bo nedvomno govor tudi o vprašanju poslopij slovenskih sol.

OPČINE / DANES POPOLDNE

Komemoracija Pinka Tomažiča in tovarišev

Po svečanosti na openskem strelišču bodo v Prosvetnem domu odprli razstavo o fašističnem taborišču na Rabu

Letosnjo komemoracijo ustrlitve Pinka Tomažiča, Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Iva Vadrnala bo spremljala dokumentarna razstava o fašističnem koncentracijskem taborišču na Rabu (na sliki). Svečanost na openskem strelišču se bo začela ob 15. uri, vodila jo bo Zivka Persic, govorila bosta Stojan Spetic in Giorgio Marzi, sodelovala pa bosta Godbeno društvo Parma iz Trebča in MoPZ Tabor z Opčin. Po svečanosti bodo uro kasneje v openskem Prosvetnem društvu odprli razstavo o Rabu, o grozotah taborišča bo spregovoril eden od internirancev Herman Janež, sodelovali bodo recitatorji domačega društva, godba iz Trebča in Mladinski pevski zbor iz Bazovice.

POKRAJINSKI SVET / NA ČETRTKOVI SEJI

Ocenili podvojitev metanovoda

Proračunski primanjkljaj se je zmanjšal za dve milijardi lir

Četrtekova seja tržaškega pokrajinskega sveta se je pričela tako rekoč v znamenju stare Avstro-Ogrske. Svetovalec Severne lige Mario Bussani je namreč pred začetkom rednih del komemoriral avstroogrske cesarice Marijo Terezijo ob stoletnici njenega umora, spomnil pa se je tudi 250-letnice ustanovitve tržaške pokrajine.

Po tem uvodu je tržaški pokrajinski svet odobril popravek proračuna za tri leta 1998-2000. Proračun izkazuje za dve milijardi lir manjši primanjkljaj kot leto poprej (le-ta se je znižal od 13 na 11 milijard lir). Kot beremo v tiskovnem poročilu pokrajinske uprave, je bila ta delna sanacija mogoča predvsem s krčenjem tekočih izdatkov.

Po odobritvi pravilnika o dohodkih in novega davka na prepise je pokrajinski svet na predlog odbornika za okolje Ma-

rinija odobril oceno o vplivu na okolje načrtovane podvojitve metanovoda Me-stre-Trst na odseku Općine-Boršt (proti sta bila edinole predstavnik SKP in SIK). Pristaviti velja, da je oceno predhodno odobrila pristojna komisija pokrajinskega sveta, potem ko je opravila vrsto advicij zainteresiranih občin, naravovarstvenih organizacij in družbe SNAM, ki upravlja plinovod.

Pokrajinski svet je nadalje z večino glasov odobril oceno o vplivu na okolje elektrovođa za 132 kilovoltov med Moscenicami pri Trzinu in stivansko-pirnico (proti so bili svetovalci SSK, LS, SKP in SIK), kakor tudi načrte za popravilo centralnih kurjav sol Dante, Petrarca, Carducci in Tartini.

Pristavimo naj, da se je predsednik pokrajine Renzo Codarin na seji spomnil 50-letnice izjave o človekovih pravicah.

DESNICA / MED POIMENOVANJEM

Glasno proti Damianiju na Stopnišču Žrtov fojb

Včeraj so na Montuci poimenovali po Žrtvah fojb krajše stopnišče med Ul. del Monte in Ul. Capitolino. Med svečanostjo za poimenovanje je manjša skupina zastopnikov desnice ostro napadla podžupana Roberta Damianija, češ da je občina izbrala preveč zakotno stopnišče.

V skupini oporečnikov je bil v prvi vrsti melonarski deželni svetovalec Giulio Staffieri, cigar napad je Damianij zavrnil, saj niso poimenovali po teh mrtvih nobene ulice za casa, ko je sam Staffieri sedel na županskem stolčku. Poslanca Nicolini in Camber sta se zavzela, da bi po žrtvah fojb poimenovali bližnje Stopnišče velikanov (Scala dei Giganti).

ZARADI JAVNEGA REDA

Preprečili manifestacijo fašistov proti dvojezičnosti

Na začetku Drevoreda XX. septembra je včeraj popoldne mrgolelo policistov in karabinjerejev. Možje postave so bili očitno pripravljeni, da bi tudi s silo preprečili fašistom strankice Movimento sociale - Fiamma tricolore napovedano povorko proti dvojezičnosti oz. proti zakonskemu predlogu za zaščito slovenske manjšine. Fašistov tokrat ni bilo na spregled, skupinica pa se jih je zbrala v poznih popoldanskih urah v t.i. Zeleni dvorani na železniški postaji, kjer so imeli zborovanje, na katerem so popolnoma osamljeni lahko dali duška svojemu protislovenskemu gnevu.

PRIBEŽNIKI / NA AVTOCESTI

Aretirali so tri Slovence: peljali so kar 18 Kitajcev

Osebe urada za tujce in cestne policije je včeraj okrog 6. ure na avtocesti, nekaj kilometrov po vstopu pri Moscenicah, ustavilo kombi z mariborsko registrsko tablico, v katerem je bilo kar 18 kitajskih državljanov. Tujce caka izgon v Slovenijo, sofer kombija pa je že za zapahi. Ista usoda je doletela tudi soferja in potnika v vozilu honda civic, ki je kombi spremljalo. Tudi avtomobil je bil iz Maribora. V zaporu so se tako znašli 26-letni Branko Erker, 30-letni Herman Horvat in 29-letni Ales Njegovan, vsi trije so iz Slovenske Bistrice.

Zaradi lažne bombe zaprli Obalno cesto

Včeraj popoldne so zaprli Obalno cesto za dobro uro, ker so pri Sesljanu odkrili sumljiv predmet, za katerega so mislili, da gre za bombo. Ob cesti je ležalo nekaj zavojev, iz katerih so širlele električne zice. Izvedenci so ugotovili, da ni slo za streljivo, pač pa za vnetljivo snov, verjetno iz ognjemetov.

Povozila je pešakinjo in zbežala s kraja nesreče

Priletna V.E. je predvčerajšnjim nekaj pred 18. uro prečkala cesto, ko jo je 28-letna B.D. s svojim avtomobilom zbila na tla in odpeljala. Na srečo se V.E. ni huje poškodovala, na oddelek za prvo pomoč so ugotovili, da si bo opomogla že v tednu dni. Mestni redarji so brezvestno avtomobilistko kmalu zatem ustavili.

Do nesreče je prišlo v Ul. Sant'Apollinare. Pri zavijanju v Ul. Madonnina je omenjena B.D., ki je bila za volanom VW golf z vidensko registrsko tablico, udarila 73-letno V.E., vendar se sploh ni zmenila za njene klice na pomoč in na stokanje. Nekdo od mimoidočih pa je opazil, kaj se dogaja, in je nemudoma obvestil oddelek za nujne posege pri mestnih redarjih, od kod so vest posredovali izvidnicam in nasploh osebju na teritoriju.

SLOVESNA PRIREDITEV

V Bazovici so sinoči proslavili tričetrstoletja dela ŠD Zarja

Včerajšnja slovesnost ob petinsedemdeseti obletnici ustanovitve športnega združenja Zarja je stekla v znamenju sodelovanja celotne bazoviske vaske skupnosti, ki temelji tako na športnem kot na kulturnem delovanju. Pomembnost tovrstnega sodelovanja je tudi poudaril v svojem govoru predsednik SZ Zarja Mirjan Zagar.

Večer so uvedle Boro-ve gimnastice, sledila pa je glasbena točka s boljunskimi tamburasi. Preostali del programa so oblikovali izključno domačini, najprej najmlajši iz zborčka A. M. Slomšek pod vodstvom Zdenke Krizmančič. Pot od davnega leta 1923 do danasnjega dne so z dramskim prikazom predstavi-

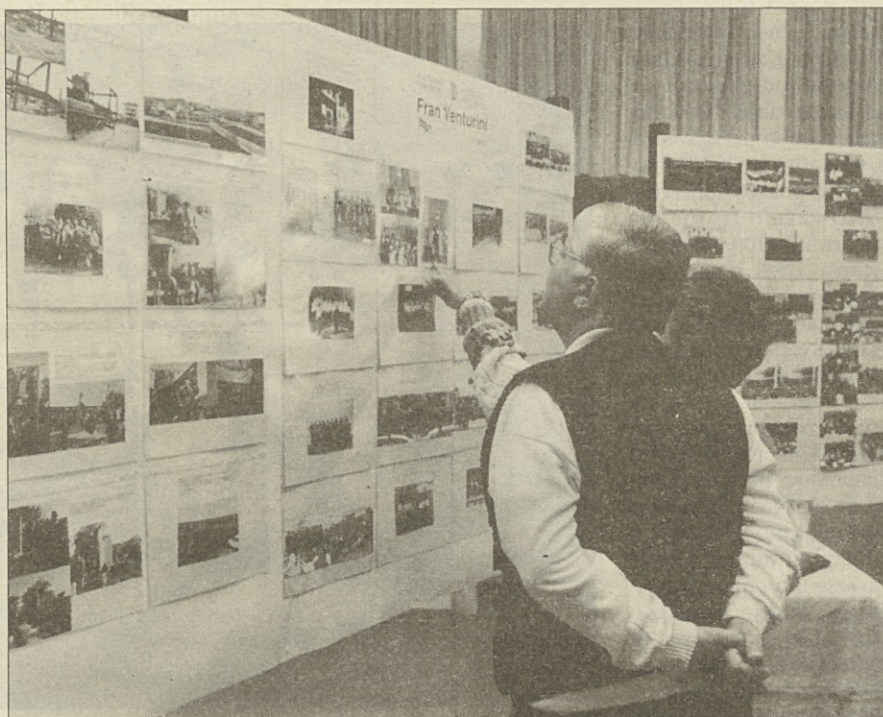
li člani Mladinskega krožka Bazovica v režiji Tatjane Turco. Prikaz društvene preteklosti je na koncu okronala Zarjina himna, ki jo je energično zapel Mladinski zbor Bazovica pod vodstvom Xenije Brass.

Včerajšnja slovesnost je bila tudi priložnost za podelitev spominskih plaket bivšim Zarjinim predsednikom in za predstavitev knjige Mirjana Zagarja »Zarja 1923 - 1998«. Jubilatantom so nato cestitali številni gostje, nakar se je publiki predstavila priložnostna moska skupina v sestavi nekdanjih bazovskih nogometašev. Večer je sklenila pesem domačega mešanega pevskega zbora Lipa pod vodstvom Tamare Razem. JPC

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE / KD FRAN VENTURINI

Osrednja proslava 30-letnice društva

Predsednica Nevenka Kozina naglasila pomen delovanja - Bogat kulturni program

NOVICE

V Šempolaju vrsta skupnih prazničnih prireditev

Ob tradicionalnih prazničnih pobudah se je letos v Šempolaju razvilo zanimivo sodelovanje med otroškim vrtcem, osnovno solo Stanka Grudna-Strele ter društvom Vigred. Skupaj bodo namreč v petek, 18. decembra, ob 18. uri priredili božičnico kar na odprtem šempolajskem vaskem trgu. Sicer običajno božično smreko bo tokrat zamenjal bor, ki ga bodo nato otroci okrasili z barvanimi lučkami in ročno izdelanimi okraski, na drevesu pa bodo nasla prostor pisemca, v katerih so otroci zabeležili želje in pričakovanja za novo leto. Šempolajski trg bo tako zazivel v nadvse prazničnem vzdušju: ob »boru zelja« bo nastopil otroški zbor, spretni domačinke pa bodo za to priložnost spekle in pripravile kar nekaj več ali manj tradicionalnih slastic, k njim pa se bo prilegla pijaca.

Pod božičnim borom pa bodo otroci zbirali igrice za manj srečne otroke, ki živijo v sirotišnicah. Latosnja novost bo tudi ponovno uvajanje starodavne navade koledovanja, saj bodo šempolajski osnovnosolci in otroški zbor Vigred v ponedeljek, 21. ter v torek, 22. decembra, obiskali starejše vasčane Slivnega, Praprota, Šempolaja, Prečnika in Trnovce.

V društvih prostorih SKD Vigred se bo medtem nadaljevala prodajna razstava ročnih del in božični knjižni sejem, na razpolago pa je že tudi društveni stenski koledar za leto 1999, ki nudi zanimiv izbor fotografij iz nekdanjega vaskega življenja. Razstava bo odprta od četrta, 17. do sobote, 19. decembra, med 17. in 20. uro. (igb)

Včlanjevanje v SKP

Stranka komunistične prenove - krožek Kras - prireja praznik včlanjevanja za leto 1999, in sicer jutri, 14. decembra ob 20. uri v prosvetnem domu na Opcinah.

Slovenski klub vabi na »sladek« torkov večer

Decembrske praznike označujejo tudi številne sladkarije, nekatere so se ohranile iz časov naših dedov, veliko pa je novejših ali pa prevzetih iz ostalih tradicij. Seveda ohranjajo posebno mesto doma pripravljene sladice, njim posebno pozornost tokrat posveča Slovenski klub. Tokratni torkov večer, se pravi srečanje v torek, 15. decembra bo namenjen njim oz. tekmovalcu: organizatorji so predvidli dve kategoriji, in sicer tradicionalne božične sladice in poljubne. Kdor se želi udeležiti tekmovanja, se lahko se prijavi, in sicer pri odbornicah kluba Poljanci Dolhar (tel. 040/44171) in Darji Betocchi (040/948080). Izdelke bo ocenjevala publika.

ZGONIK / OBČINSKI SVET

Na seji v ospredju proračun in konvencija z Acegasom

Predstavitev proračuna za finančno leto 1999 in proračuna za triletnje 1999-2001 ter odobritev konvencije s odjetjem Acegas sta bili glavni točki na dnevnem redu izredne seje zgoniskega občinskega sveta, ki je bila v petek zvečer.

Na umirjeni seji je zupanja Tamara Blazina orisala vsebino proračuna in prosila svetovalce, ki so dobili na razpolago dokumentacijo, naj morebitne predloge predstavijo do 18. decembra. Kot je med drugim povedala, ni veliko sprememb, opozorila pa je, da se bodo izdatki v letu 1999 povisali. Omenila je tudi vprašanje finančne avtonomije in popolne avtomatizacije Občine, za kar so že v teku dogovori z Obcino Repentabor za skupno usposabljanje osebja. Dodala je tudi, da v proračunu niso všteti morebitni prispevki v zvezi s Kraskim parkom.

V razpravo sta posegla tudi Joško Gruden (Slovenska skupnost), po mnenju katerega je smetarska služba predraga in ni kontrole nad odvrženimi odpadki, in predstavnik desnice Mario Verbacci, ki bi hotel med drugim uvesti večjo kontrolo zaradi problema priseljencev. Na dnevnem redu so bile tudi odobritve konvencije za delovanje in upravljanje centra proti nasilju nad ženskami, načrta o porazdelitvi prispevkov Sklada za Trst za leto 1999 in konvencije z družbo Acegas, prav slednja pa je razvnela debato.

Blazinova, ki je načrta nacelno naklonjena, je orisala konvencijo in podčrtala, da je okvirnega značaja. Poleg tega lahko reši marsikateri problem in nudi možnost konkurenčnih cen. Opozicija se v marsičem ni strinjala, Gruden je tudi predlagal vrsto popravkov, po posegih predstavnikov liste Skupaj Mitje Gialuza in Alénke Obad pa se je zupanja nazadnje odločila preložiti glasovanje na naslednjo sejo občinskega sveta, ki bo 23. decembra.

A. G.

Sinoči so s slavnostnim koncertom v občinskem gledališču v Boljuncu počastili 30. letnico KD Fran Venturini. Osrednjo prireditev so oblikovale vse skupine, ki delujejo pod okriljem tega društva, poudarek pa je bil predvsem na vlogi, ki jo je društvo opravilo v ustvarjanju kulturnega sožitja med prebivalci Domja, Lakotisca, Krmenke, Pulj in vse do Frankovca. Osrednji govorniški poseg je podala predsednica Nevenka Kozina: spregovorila je o zahtevni nalogi, ki se je pred 30. leti začela z ustanovitvijo moskega pevskega zbora in se že več let vse do danes prenaša v naš kulturni prostor z razvejanim delovanjem KD Fran Venturini.

Razvoj dejavnosti pri Domju in sosednjih vaseh je v strnjeni obliki prikazal tudi sinočni koncert, ki so ga uvedli člani pevskega zbora, torej ustanovnega jedra. Le tem so se nato pridružili se člani otroškega in mešanega zbora, dekliske skupine, gojenci šole za klasično in diatonično harmoniko. Ob praznovanju pomembnega jubileja so v društveni dvorani pri Domju postavili tudi izredno zanimivo dokumentno razstavo (f KROMA), ki prikazuje 30-letno pot KD Fran Venturini.

(dam)

OPČINE / ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Predstavili knjigo Okus teme

Gre za bogato opremljeno publikacijo o Skilanovi jami

Bogato opremljeno knjigo Okus teme so v petek popoldne predstavili v razstavnici dvorani Zadrzne kraske banke na Opcinah (f KROMA). Gre za prikaz Skilanove jame pri Bazovici v besedi in fotografiji, avtorja pa sta Clara Ferletti in Bogdan Kladnik. Publikacija je dvojezična, slovensko-italijanska, izšla pa je pri ljubljanski založbi Zaklad. Kot je bilo poudarjeno tudi na petkovi predstavitvi na Opcinah, knjiga zeli predstaviti širšemu krogu bralcev jamo, ki je sicer malo poznana. Gre pa, tako zagotavlja avtorja, za najdaljšo, najobsežnejšo in najglobljo jamo tržaškega Krasa. Odkrili so jo jamarji, člani društva »Carlo Debeljak«, nadalje pa so jo raziskovali jamarji z obeh strani meja. Zato je knjiga namenjena tudi njim, predvsem pa je zastavljena kot enkratna fotoreportaza o cloveskem odkrivanju skritih podzemskih krasot. Glede na obdobje je seveda knjiga tudi zelo primerna za darilo.

OD SREDE, 9. DECEMBRA JE V TEKU

RAZPRODAJA

ZARADI PRENOVE PROSTOROV

TRST ULICA TORREBIANCA 37

Uola

NAPOVEDI

Danes v Zgoniku 20-letnica delovanja Vesele pomladi

SOMPD Vesela pomlad priredi ob 20-letnici pevskega delovanja, danes, v nedeljo, 13. decembra 1998, ob 18. uri, v športno-kulturnem centru v Zgoniku »Večer srečanja s pesmijo in s prijatelji petja«. Koncertni del: OPZ in MPZ Vesela pomlad, skupini nekdanjih pevk in pevcev Vesele pomladi, dekliški vokalni tercet Ver laetum, MePZ staršev pevcev, MePZ Resonet. Pevski program so pripravili Martina Batič, Franc Pohajac, Martin Vremec, Rossana Paliaga, Matejka Bukavec, Zdenka Krizmančič in prof. Aleksandra Pertot. Instrumentalna spremljava: klavir, Martina Feri in Martin Vremec, harmonika, Egon Taučer. Splet tržaskih folklornih plesov je z MPZ Vesela pomlad pripravila prof. Mirjam Brajkovič, harmonikarska spremljava Egon Taučer. Vezni diaprogram Zvonko Vidau. Družabni del bodo oblikovali pevci zborov Vesela pomlad in harmonikarji Egon Taučer, Borut Vidau in prof. Zoran Lupinc.

V soboto pri Sireni veliki živžav

Mestnim otrokom se obeta zabaven začetek pričakovanih božičnih počitnic. Zdržni center za socialno dejavnost, ki si je med razne cilje zastavil tudi skrb za otroke in njihov prosti čas, prireja v soboto 19. decembra popoldne zanimivo pobudo. Gre za »Veliki božični direndajev živžav«, oz. otroško zabavo, ki se bo odvijala na sedezu barkovljanskega društva Sirena od 15.30 do 19. ure. Otroci se bodo na svojem prazniku zabavali ob animaciji z igrami in glasbo, poseben kotiček pa bo posvečen likovnemu laboratoriju pod vodstvom scenografa, kiparja in likovnika Aleksandra Starca. Prireditelj bo tudi poskrbel, da ne bodo otroci odšli domov brez malice, kot bi se za tak praznik ne spodobilo. Zdržni center je vsekakor izkušen prireditelj izvensolskih dejavnosti za mlade s posebnimi potrebami in otroke, predvsem kar zadeva poletna sredisca in kolonije.

Z vstopom v novo leto namerava začeti s prirejanjem sobotnih jutranjih in popoldanskih dejavnosti. Pri tem se nacrta vije od izletov za spoznavanje bližnje okolice in njene preteklosti, športnih zabav, do otroškega likovnega laboratorija in animacije s skupinskimi igrami.

Vse informacije glede navedenih dejavnosti in predvsem o sobotni otroški zabavi posredujejo na telefonski številki 040-360324 od 10. do 12. ure. (JPC)

Drevi TV Mozaik s pestro vsebino

Danes ob 20.50, bodo iz Deželnega sedeza RAI za Furlanijo - Julijsko krajino v okviru slovenskih programov predvajali TV Mozaik. Oddaja se bo začela s prispevkom o pobudi Božična srečanja, ki se se odvija v tržaskem mestnem središču. Za tem bodo gledalci spoznali Bruna Breschia, pobudnika novega ponatisa zbirke Janeza Svetokriškega Sacrum Promtuarium. Tretja točka sporeda je posvečena mlaim in odraslim, saj bo v nji Miklavž iz Kanalse doline govoril o krampuših, sledila bo predstavitev dokumentarnega filma Jesenski tiho. V tem prispevku bodo na vrsti posnetki o Eriku Svabu in alpinistični odpravi na madagaskarsko goro, na koncu pa bo o svojem delu spregovoril goriski skladatelj Stanko Jerčijo.

Ponovitev oddaje bo v četrtek, 17. decembra, po televizjskem dnevniku.

Jutri na radiu Trst A o Baskih in Ircih

V ponedeljek, 14. decembra bo na valovih Radia Trst A priložnost za okvimi vpogled v zelo zgodo problematiko terorizma na Severnem Irskem in v Baskiji na spanskih tleh.

Sredstva javnega obveščanja nam dan za dnem predstavljajo grozodejstva dveh terorističnih organizacij IRE (Irska Republika Armada) ter ETE (Euskadi Ta Askatasuna - baskovska domovina in svoboda), ne posredujejo pa v javnost druge plati zvona, npr. dolgoletne vpletenosti spanske policije v mučenju zaslišanih baskovskih aktivistov. Leto 1998 je bilo prelomnega značaja za ti dve okrvavljeni področji. V Ulstru je bil 9. aprila podpisan mirovni sporazum, ki naj bi za Severno Irsko predstavljal nov začetek, baskovska teroristična organizacija ETA pa se je septembra izrekla za prenehanje obojenega boja. Bo to res trajen mir? Kakšno vlogo imata ETA in IRA znotraj svojih manjšin, predvsem pa kakšna prihodnost se obeta za Severno Irsko in Baskovske dežele? O vsem tem bo govora v ponedeljek 14. decembra na valovih Radia Trst A, v okviru jutranje oddaje »Aktualnosti na pladnju«, ki jo oblikuje Vida Valencić. Gost v studiu bo predsednik Evropskega Urada za manj razširjene jezike Bojan Brezigar. Pričetek pogovora ob 11.50.

TREBČE / 100-LETNICA SKD PRIMOREC

Tridnevno proslavljanje pomembne obletnice

Slavnostna prireditev je bila v petek zvečer pod šotorom

Smo v času praznikov, ki je tokrat za slovensko manjšino tudi obdobje pomembnih obletnic. Udeležili smo se prvega večera, s katerim je SKD Primorec pod pokroviteljstvom ZSKD začelo tridnevno praznovanje 100. obletnice ustanovitve domačega društva.

Glavna prireditev je potekala v velikem šotoru, ki so ga člani društva postavili na dvorišče Ljudskega doma. In čeprav je šotor velik je komaj zdržal naval domaćinov, pa tudi prebivalcev okoliskih vasi, ki so zeleli skupno počastiti ta pomembni jubilej. Vse je bilo izredno dobro organizirano, vse je potekalo tako, kot so si organizatorji želeli. Glavno besedo so imeli na otvoritveni prireditvi tudi mladi - otroci domače osnovne šole Pinka Tomažiča, člani zbora Kraski cvet, ki ga vodi sestra Karmen, pa še glasbeno skupina OPS, ki jo vodi Vilma Padovan.

Ves ta živžav so začeli učenci domače šole z izvedbo pesmi »Moja pot v solo«, »AEUOI« (plesni vložek Petre Krizmančič), pa se s pesmijo »Naša sola« na besedilo učencev samih in na glasbo Matjaža Sčeka. In da nadaljujemo z mladimi, naj zapisemo, da je bil doživeti nastop zbora Kraski cvet, ki ga je vodila sestra Karmen. Zapel je med drugim pesmi »Oblacek« v glasbeni priredbi Dine Slama in »Otrok sprašuje« na besedilo Ljubke Sorli in glasbeno spremljavo Nace Duha. Na večeru je pod vodstvom Vilme Padovan nastopila se tretja otroška skupina, zapela je tri pesmi, med temi tudi pesem Benjamin in na besedilo Zlatke Obed in na glasbeno opremo Aljose Tavčarja.

Ta del je bil torej posvečen samo mladim, ki so prireditvi tudi zaključili s himno »Trebče«, ki so jo poslušalci nagradili se s posebnim aplavzom. Posvetili smo glavni del naše kronike prav nastopu mladim, ki jih je bilo takrat resnično toliko, da so bile besede, ki so jih nato pove-

dali govorniki, pa tudi gostje v svojih pozdravih, resnično vostilo, da bi društvo pritegnilo v svoje vrste vse tiste, ki smo jih na otvoritveni slovesnosti poslušali.

Glavni govorniki so bili: predsednica SKD Primorec Anica Malalan, ki se je v svojem govoru predvsem obrnila do mladih in zalela, da bi le-ti nadaljevali delo, ki so ga pred toliko časa začeli njihovi pradedje in ki je pripomoglo, da lahko domače društvo slavi tako pomembno obletnico, da se ponasa s svojim zborom in s številnimi drugimi pobudami, v katere vedno vključuje domačo solo in seveda Godbeno društvo.

Spregovorila je tudi Milena Padovan, vpeta v domačo kulturno ustvarjalnost. »Predvsem je pomembno, da oblikujejo današnji večer naši najmlajši. Ni to navadna proslava, osnova na tem, kar je bilo, temveč praznik mladim, ki napolnjujejo noč in se naprej naš praznik s pesmijo, vedrino in zanosom. Zelim, da bi doživljali delo našega društva, kot nekaj prijetnega, zanimivega in pomembnega. Prehajanje iz solskih klopi v Ljudski dom na vaje, prireditve, na srečanja naj postane torej del njihovega vsakdana.«

Preko Lucijana Malala-

na so pozdrav predali bivši partizanski borci, ki so se zeleli pokloniti spominu padlih (pred spomenik so med prireditvijo ponesli tudi venec) ter so nato pripeli na društveni prapor trak s slovensko trobojnico in peterokrako zvezo - simbolom Osvobodilnega boja proti nacifazizmu.

Nič koliko društev in organizacij je nato z besedami in priložnostnimi darili pozdravilo ta pomembni praznik. Najprej se je oglašil predsednik ZSKD Ace Mermolja, ki je podelil društvu posebno plaketo. Sledili so pozdravi in čestitke: COS iz Trebče, Godbenega društva V. Parma iz Trebče, KD Slovan iz Padric, KD Tabor z Opcin, SD Primorec iz Trebče, KD Rovte Kolonkovec, KD Lipa iz Bazovice, Rajonskega sveta za Vzhodni Kras in Mladinske dramske skupine Jaka Stoka s Proseka - Kontovele. Pismene čestitke so se poslali: Peter Močnik za Slovensko skupnost, KD Vesna iz Kriza, KD Kraski dom iz Repentabra, KD

Fran Venturini od Domja in se MoPZ Prosek-Kontovel. Tržaski oktet je z lepim petjem zaključil del proslave v šotoru, nato pa tudi sodeloval pri otvoritvi bogate dokumentarne razstave, ki so jo pripravili v društveni dvorani.

Ze včeraj se je v društvenih prostorih nadaljeval Kulturni maraton, ki se je začel z otroškim ex tempore, nadaljeval z nastopom Baletne skupine iz Komna, ki jo vodi Anka Kocijancic, z nastopom Godbenega društva V. Parma, ki ga vo-

di Leander Pegan, z nastopom godca na diatonično harmoniko Egona Tavčarja; nato pa je pod vodstvom Pie Cah zapel Tržaski partizanski zbor. Sinocnjo prireditev je zaključil nastop Kraskega kvinteta.

Kulturni maraton se nadaljuje se danes. Udeleženci so ob prihodu poleg programa in lepe razglednice dobili tudi bogato brošuro z zgodovinskimi clanki in fotografijami. Prireditelj je lepo povezovala Eva Cuk.

Neva Lukeš

**SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST**

Evropska komisija - Evropski socialni sklad
Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo
Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina
Deželno ravnanje za poklicno usposabljanje

**V tem tednu se je začel tečaj
TEHNIKE PRODAJE
(380 ur),**
ki je namenjen brezposelnim nad 25. letom starosti.
Na razpolago je še nekaj prostih mest.

Vpisovanje in ostale informacije v tajništvo Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72.
tel. 040/566360 - vsak dan, razen sobote.

**CAMERA DI COMMERCIO INDUSTRIA
ARTIGIANATO E AGRICOLTURA TRIESTE
TRŽAŠKA TRGOVINSKA ZBORNICA**
POSEBNO PODJETJE ZA BENCIN PO ZNIZANI CENI

BENCIN PO ZNIZANI CENI: VABILO ZA DVIG MODRE IZKAZNICE

Trgovinska zbornica obvešča avtomobiliste, ki so v predvidenem roku predložili odgovarjajočo prošnjo, da lahko dvignejo izkaznice za bencin po znižani ceni (modra izkaznica) pri okencih Posebnega podjetja za bencin po znižani ceni.

Zainteresirani se morajo predstaviti pri okencu z:

1. Originalno prometno knjižico;
2. Osebnim dokumentom (osebna izkaznica, potni list, vozniško dovoljenje, prepustnica, itd.).

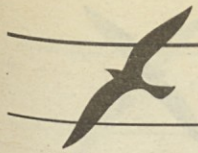
Vozniki lahko pooblastijo drugo osebo, da dvigne izkaznico, s pismenim pooblastilom na navadnem papirju, seveda pa z obema zgoraj navedenima dokumentoma v originalu.

Urnik okenc na trgu Piazza della Borsa 14 (pritlicje) je sledeči:
vsak dan od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 15.30

**Skerlavai
draguljarna**

Trst - Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

Dragulji Zancan

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
13. decembra 1998

LUCIJA

Sonce vzide ob 7.37 in
zatone ob 16.21 - Dolžina
dneva 8.44 - Luna vzide
ob 1.56 in zatone ob 13.45

Jutri, PONEDELJEK,
14. decembra 1998

DUSAN

VREME VCERAJ OB
12. **URI:** temperatura
zraka 8,8 stopinje, zračni
tlak 1027 mb narasča,
brezvetrje, vlaga 67-od-
stotna, nebo jasno, morje
mirno, temperatura morja
11,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 84-letna Gio-
vanna Benes, 85-letna
Giovanna Gustin, 70-letni
Ennio Costantini, 86-letna
Vittoria Pertot, 83-letni
Marcello Krizman, 81-let-
ni Emilio Biloslavo, 95-
letni Guerrino Masè, 58-
letni Mario Corva, 82-let-
na Ester Piscitello, 89-let-
na Norina Pian.

LEKARNE

Nedelja, 13. decembra 1998

Lekarne odprte od 8.30
do 13.00

Ul. Settefontane 39,
Largo Osoppo 1, Ul. Cava-
na 11, Boljunec.

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel.
040 947020), Largo Osop-
po 1 (tel. 040 410515).

Boljunec (tel. 040
228124) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte od
16.00 do 20.30

Ul. Settefontane 39,
Largo Osoppo 1, Ul. Cava-
na 11.

Boljunec (tel. 040
228124) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 040
302303).

Od ponedeljka, 14. do
sobote, 19. decembra
1998

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 040
631785), Ul. Fabio Severo
112 (tel. 040 571088),
Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel.
040 232253).

Fernetici (tel. 040
416212) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od
19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fa-
bio Severo 112, Ul. Combi
17, Zavljje - Ul. Flavia 89.
Fernetici (tel. 040
416212) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (tel. 040
302800).

118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena
služba (od 20. do 8. ure,
predpraznična od 14. do
20. ure in praznična od 8.
do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.

Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja in
bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja:
040 573012 od pone-
deljka do petka od 8. do
13. ure.

Urad za informacije
bolnišnic: 040 3992724
od ponedeljka do petka
od 8. do 14. ure.

PRIREDITVE

ZDRUŽENA DRAM-
SKA SKUPINA IZ BRE-
GIA IN NIZJA SREDNJA
SOLA SIMONA GRE-
GORCICA DOLINA vabi
ta na BOZICNICO, ki bo
18. in 19. decembra 1998,
ob 20. uri, v občinskem
gledališču F. Prešeren v
Boljuncu. Program: L. F.
Baum: Carovnik iz Oza
(glasbena igra v dveh
dejanjih) - režija Stefan
Job; OPZ F. Venturini
Domjo - zborovodja S.
Zerjal (petek); združena
otroška pevska zbor
COS F. Venturini in OS
P. Voranca Dolina (sobo-
ta); bogat srečolov za
EVROSOLO '99.

KNJIZNICA PINKO
TOMAZIC IN TOVARISI
in VZPI-ANPI Opcine,
Bani, Ferlugi, Piščanci -
danes, 13. decembra
1998, ob 16. uri, v Pro-
svetnem domu na Opci-
nah odprte razstave RAB
- ITALIJANSKO KON-
CENTRACIJSKO TABO-
RISCE. Spregovoril bo
bivši rabski interniranec
Herman Janez. Nastopajo:
MePZ Lipa - vodi Tamara
Ražem, Mladinski pevski
zbor Bazovica - vodi
Xenja Brass, Godbeno
društvo Viktor Parma -
vodi Leander Pegan. Re-
cimatorji bodo brali pesmi
slovenskih internirancev
v italijanskih taborišcih,
zbral Drago Gorup.

V ŽUPNIJSKI CERKVI
SV. URHA V DOLINI bo
v čast brezmadežni devi-
ci Mariji danes, 13. de-
cembra, ob 16. uri slove-
sna sv. masa. Sledil bo
koncert z vokalno skupi-
no Gloria iz Ljubljane.

ZBOR JACOBUS GAL-
LUS prireja danes 13. de-
cembra v župnijski cerkvi
sv. Jerneja v Barkovljah 8.
ZBOROVSKO BOZICNO
REVIJO. Nastopili bodo
zbor Jacobus Gallus pod
vodstvom Janka Bana,
Komorni moski zbor Izo-
la pod vodstvom Oskarja
Trebca in Mesani pevski
zbor Francisek Borgia Se-
dej iz Steverjana pod
vodstvom Bogdana
Kralja. Začetek ob 19. uri.
Vabljeni!

SKD SLAVEC Ric-
manje-Log vabi v petek,
18. decembra, ob 20. uri,
v društvene prostore v
Ricmanje na prireditve
ob 20-letnici otvoritve
Babne hiše in 30-letnici
razvija društvenega pra-
pora. Sodelujejo otroci
vrtca in učenci COS Ivan
Trinko Zamejski, Mladin-
ski pihalni orkester iz
Ricmanj, ki ga vodi Mari-
no Marsič in združeni
MePZ Slavec-Slovenec
pod vodstvom Danijela
Grbca.

SKD PRIMORSKO vabi
ob zaključku svojega
jubilejnega leta na PRIJA-
TELJSKO PEVSKO
SRECANJE v soboto, 19.
decembra 1998, ob 20.
uri v Srenjski hiši v
Mackoljah. Sodelujejo
MePZ Primorsko, Lovski
pevski zbor Dekani,
OKZLD Koper in MePZ
Divaca, dirigent Anton
Baloh.

GODBENO DRUSTVO
»VIKTOR PARMA«
Trebce prireja BOZICNI
KONCERT, v soboto, 19.
t.m., ob 20.30, v Ljud-
skem domu v Trebcah.
Toplo vabljeni!

KD I. GRBEC » Ske-
denjska ul. 124, prireja
BOZICNI KONCERT, v
nedeljo, 20. decembra
1998 ob 18.30 v cerkvi
Sv. Lovrenca v Skednju.
Sodelujejo: Komorni
moski zbor Izola - zboro-
vodja Oskar Trebec, Pev-
sko društvo Rainer Maria
Rilke - zborovodja Barba-
ra Corbato, ZPZ I. Grbec -
zborovodja Ksenija Kos.
Prispevki so namenjeni
skladu Lucchetta, Ota,
D'Angelo in Hrovatin za
Center v ul. Valussi.
Vljudno vabljeni!

NEW SWING QUAR-
TET - slavnostni koncert
ob 30-letnici delovanja bo
pri nas v nedeljo, 20. de-
cembra t. l. ob 18.30 v
Sportno-kulturnem cen-
tru v Zgoniku. Predpo-
daja vstopnic pri odbor-
nikih KD Rdeca zvezda, v
uradu ZSKD (tel. 040-
635626), v baru Sport Bo-
ris v Brisicikih in v baru
Prosvetnega doma na
Opcinah. Pridite, enkrat-
na priloznost za cudovito
praznicno dozivetje!

KD KRASKI DOM in
OS A. GRADNIKA - Re-
pentabor vabita v nedeljo,
20. decembra ob 17. uri
na ogled igrice M. C. Ma-
chado »Carovnica, ki ni
mogla biti zlobna«, v pri-
redbi in režiji Stane Mi-
lic. Nastopajo vsi osnov-
nosolci. Prireditve, ki bo
v Kulturnem domu na Co-
lu, spada v sklop prazno-
vanj ob 25. obletnici poi-
menovanja sole in 125-
letnici ustanovitve repen-
tabrske sole.

OBVESTILA

SKD GRAD - Bani ob-
vesca, da bo Božična raz-
stava Avguste Mikuz Ma-
lalan odprta se danes, 13.
12. od 16. do 20. ure. To-
plo vabljeni!

VZGOJNO-ZAPOSLOT-
VENO SREDISCE MITJA
CUK vabi na prodajno
razstavo v prostorih Za-
družne kraške banke na
Opcinah se danes, 13. de-
cembra. Urnik: od 10. do
13. ure in od 16. do 19.
ure. Sodeluje VDC Du-
tovlje. Toplo vabljeni!

ANPPIA-VZAPP-AN-
PI-VZPI-ANED-VZED -
danes, 13. decembra, ob
15. uri, na openskem stre-
lišču SPOMINSKA
SVEČANOST ob 57-letni-
ci usmrtitve obsojencev
na 2. tržaškem procesu:
Pinko Tomazič, Viktor
Bobek, Ivan Ivancic, Si-
mon Kos, Ivan Vadal.
Spregovorila bosta Stojan
Spetic in Giorgio Marzi.
Predsedovala bo Zivka
Persic. Sodelujeta: Godbe-
no društvo Viktor Parma-
Trebce, pod vodstvom
Leandra Pegana, in MoPZ
Tabor, pod vodstvom
Aleksandra Sluge.

SKD IGO GRUDEN
pod pokroviteljstvom Za-
družne kraške banke in v
sodelovanju s Kraško gor-
sko skupnostjo, Obcino
Devin-Nabrežina in ZSKD
vabi na ogled VII. razsta-
ve kamnitih izdelkov KA-
MEN... Razstava bo odpr-
ta se danes, 13. decembra
v Kamnarski hiši v Na-

brezini center st. 158. Ur-
nik: ob delovnikih od 17.
do 20. ure, ob praznikih
od 10. do 12. in od 15. do
20. ure.

STRANKA KOMUNI-
STICNE PRENOVE -
KROZEK KRAS prireja ju-
tri, v ponedeljek, 14. de-
cembra, ob 20. uri v Pro-
svetnem domu na Opci-
nah PRAZNIK VCLANJE-
VANJA 1999. Vabljeni!

TRZASKA KNJIGAR-
NA vabi v sredo, 16. t.m.,
ob 18.30, na otvoritev raz-
stave TRIJE MLADI
LIKOVNIKI.

ZVEZA VOJNIH INVA-
LIDOV, ZDRUZENJE AK-
TIVISTOV OSVOBODIL-
NEGA GIBANJA,
DRUSTVO SLOVENSkih
UPOKOJENCEV, POD-
PORNO DRUSTVO V
ROJANU s sodelovanjem
KROZKA KRUT prirejajo
tradicionalno NOVOLET-
NO DRUZABNOST, v to-
rek, 29. decembra 1998 ob
17. uri v gostinski soli v
Izoli - Restavracija Rivie-
ra. Vstop z vabili, ki so na
razpolago na sedezu
KRUT-a, Ul. Cicerone 8
od ponedeljka, 14. decem-
bra dalje. Prevoz z avtobu-
som.

SD KONTOVEL ob-
vesca, da bo redni občni
zbor jutri, 14. decembra, v
društvenih prostorih na
Kontovelu, ob 8. uri v pr-
vem sklicanju ter v torek,
15. decembra, ob 20.30 v
drugem sklicanju, s sle-
decim dnevnim redom: 1.
predsedniško poročilo, 2.
blagajniško poročilo in
odločitve proračuna, 3.
razno.

MLADINSKI DOM
BOLJUNEC vabi na preda-
vanje o arheološki podobi
Boljunca. Predaval bo g.
Stanko Flego v torek, 15.
decembra ob 20. uri.

SLOVENSKI KLUB (Ul.
S. Francesco 20) prireja
v torek, 15. decembra ob
20.30 v Gregorčičevi dvo-
rani tekmovanje-pokusno
domaćih božičnih slastic.
Vabljeni!

OSNOVNI SOLI Karla
Destovnika Kajuha in Pri-
moza Trubarja ter otroški
vrtec iz Gropade vabijo v
OS Karla Destovnika
Kajuha na odprtje BOZIC-
NEGA SEJMA, ki bo v to-
rek, 15. decembra 1998 ob
13.30. Prodaja božičnih
izdelkov se bo nadaljevala
se v naslednjih dneh v
obeh solah v solskem ur-
niku.

GeC tours
Škofije

tel. 0038666 - 549588

NOVOLETNI paketi:

Zabavno: v Pragi in

Budimpešti

Romantično: v Parizu

Super: v Barceloni

BLED: 31.12. - 3.1.99

hotel 3*, polpenz., Silvestrovanje

339.000 Lir

😊 **Dobra volja**

je najbolja...

V našem KLUBU

v DUBROVNIKU

26.12. - 2.1.99 ➔ letalo iz LJ

VESELJE vsak dan:

pleši, igre, tombola,

izleti, nastop mažoret,

dalmatinskih klap,

IN TO NI VSE!

POVSOD: zadnja mesta

TRGOVINA OTROSKIH

OBLACIL

IN SPODNJEGA PERILA

Deborah

lepa

božična darila

NABREŽINA 143

SKD CEROVlje-
MAVINJE vabi vse cla-
ne in simpatizerje na 8.
redni občni zbor članov,
ki bo v torek, 15. decem-
bra ob 20. uri v prvem sk-
licanju in ob 21. uri v
drugem sklicanju v drust-
venem sedezu v
Mavhinjah.

KD LONJER-KATINA-
RA v sodelovanju z ZSKD
prireja SKLOP SRECANJ
IZDELOVANJA ROCNIH
DEL za odrasle. Prvi dve
srečanju bo vodila Magda
Tavcar, v torek, 15. in v
petek, 18. decembra 1998
z začetkom ob 19.30 v
lonjerskih društvenih
prostorih. Če se srečanj
mislite udeležiti, poklicite
Vesno (tel. 040-910850
ob uri kosila).

ZSSDI obvesca, da bo
pisni del natečaja za de-
lovno mesto uradnika v
sredo, 16. decembra 1998
s pričetkom ob 17. uri na
DZL F. Prešeren, Str. di
Guradiella 13/1 v Trstu.

ZBOROVSKEMU DE-
LOVANJU bo posvečena
seja razširjenega pokraj-
skega odbora ZSKD v sre-
do, 16. t. m. ob 20.30 v
Ljudskem domu v
Trebcah. Vabljeni pevci
in zborovodje včlanjenih
zborov in člani pokraj-
skega odbora.

SKD VIGRED vabi v
društvene prostore v
Sempolaju na božično
razstavo ročnih del pri-
mernih za darila in knjig
v četrtek, 17., v petek, 18.
in v soboto, 19. decembra
od 17. do 20. ure. Obenem
obvesca, da so na razpo-
lago društveni kole-
darji pri odbornikih
društva, na sedezu ZSKD
v Ul. sv. Franciska 20 in v
knjigarni Tercon v Na-
brežini.

ZSKD v sodelovanju s
postajo Radia Opcine vabi
vsa društva, da se z vošci-
li in prazničnimi posveti-
li oglašijo v oddaji, ki bo
v petek, 18. t. m. od 16.45
dalje. Če želite sodelovati
pri svojevrstni obliki Zrna
v eter, pokličite v tem ur-
niku na tel. st. 040-
212658!

SPD PRIMOREC - TA-
BOR sklicuje v petek, 18.
decembra, ob 20. uri, v
Ljudskem domu v
Trebcah, izredni občni
zbor za spremembo statu-
ta.

SKD VIGRED, OSNOV-
NA SOLA STANKO
GRUDEN, OTROSKI VR-
TEC SEMPOLAJ vabijo v
petek, 18. decembra ob
18. uri na trg v Sempo-
laju, na skupno BOZICNI-
CO. Ob tej priložnosti bo-
mo zbirali igrice za manj
srečne otroke.

KSST (Klub slovenskih
studentov-Trst) vabi v so-
boto, 19. decembra 1998
vse člane in simpatizerje
na REDNI OBCNI ZBOR:
volitve novega odbora in
predstavitev programa za
leto 1999. Če bi radi zve-
deli, kakšna presenečenja
vam KSST pripravlja za
zadnje leto v tem tisoč-
letju, obvezno pridite v
klub, Ul. Mazzini 46.
Začetek ob 20.30, sledila
bo zakuska in zabaven
večer!

POZOR, POZOR, rezer-
virano za otroke! V sobo-
to, 19. decembra od 15.30
do 19. ure Zadržni cen-

ter za socialno dejavnost
vabi vse otroke, majhne,
srednje in velike, na se-
dez TPK Sirena, Miramar-
ski drevored 32 na
barkovljanskem nasipu na
VELIKI BOZICNI DIREN-
DAJEV ZIVZAV. Za infor-
macije pokličite na tel. st.
040-360324 od 10. do 12.
ure.

KD LONJER-KATINA-
RA prireja vsakoletni
OTROSKI DIRENDAJ v
nedeljo, 20. decembra v
lonjerskem društvu od
10. do 17. ure. Kdor se
namerava Zabavati z na-
mi naj pokliče na st. 040-
812787 (Breda) ali 040-
910178 (Jana).

V TRGOVSKEM CEN-
TRU IL GIULIA je na
ogled fotografska razsta-
va članov šestih fotok-
rožkov s Trzasega v sklo-
pu vsedrjavne zveze
FIAF. Sodeluje Foto Trst
'80.

Predsednica društva
UILDM - Unione italiana
lotta alla distrofia mu-
scolare v Trstu, vabi cla-
ne in prijatelje na otvori-
tev večnamenske sportne
dvorane, ki bo v petek,
18. decembra, ob 10. uri
na Opcinah, Bazoviska
ulica 29/27. Otvoritev je
posvečena spominu na
Federica Milcovicha,
ustanovitelja društva
UILDM na državnem ni-
voju ob desetletnici nje-
gove smrti. Častni gostje
bodo msgr. E. Ravignani
in predstavniki Občine
Trst.

UCENCI 4. IN 5. RAZ-
REDA COS PINKO TO-
MAZIC v Trebcah pri-
pravljamo raziskavo o
mlekaricah na Krasu.
Zbiramo pričevanja, spo-
mine, fotografije in pred-
mete. Vse, ki bi nam radi
pomagali, prosimo, naj
tel. na st. 040-214300 ali
naj se javijo na solo v
Trebcah st. 33, od 8.15
do 15. ure.

TRZASKA KNJIGAR-
NA, Ul. sv. Franciska 20,
bo odprta danes, 13. po-
poldne in jutri, 14. de-
cembra ves dan. Obenem
obvesca obiskovalce, da
je v teku v decembru
PROMOCIJA SLOVEN-
SKE KNJIGE.

SK BRDINA obvesca,
da je se nekaj prostorov
za bivanje v Bellevueju
od 22. do 26. decembra
t.l. Vpisovanje se
zaključuje. Inf. na tel. st.
040-212859.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO
DTTZG ZIGE ZOISA ob-
vesca cenjene starše, da
predvideni roditeljski se-
stanki, ki naj bi se vršili
dne 14.12., 15.12. in
16.12.1998, odpadejo za-
radi okupacije sole. Novi
datumi bodo naknadno
sporočeni.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel.-fax
040/370301 posluje ob
torkih in četrkih, od 16.
do 17.30.

ČESTITKE

LUCI, danes god praz-
njujes. Iz srca ti vse naj-
boljše želijo vsi tvoji.

KD Fran Venturini

cestita dolgoletnemu
pevcu

Salvinu Bandiju

ki je pred dnevi dopolnil
70 let.

V petek, 11. decem-
bra je na fakulteti poli-
ticnih ved diplomiral

Pavel Kralj

Iskreno mu čestitamo

vs domači

10.12. je na tržaski
fakulteti političnih ved
diplomiral

dr. Karmen Guštin

Ob tem pomembnem
življenjskem dogodku ji
čestitajo

mama, oče, stric
Pepi, nona Marija,
teta Milena, stric
Rino in drugi
sorodniki

Iztoku in Paoli ob roj-
stvu prvorojenčka

Jana

iskreno čestita z naj-
boljsimi željami

SKD in MePZ

Primorsko

Saški Azman

cestitajo za uspešno
opravljeno diplomu in
želijo veliko poslovnih
uspehov v prihodnje

Martin, Ivan, Ana
in Veronika

RICMANJE / OBLETNICA

Pihalni orkester slavi danes 30. obletnico delovanja

Težave ob obnovitvi dejavnosti, nato pa vrsta uspehov in gostovanj

Natanko pred 30 leti se je zbralo v društvenih prostorih v Ricmanjih nekaj domačih godbenikov z namenom, da obnovijo že nekaj let pozabljeno domačo godbo. Takratni društveni prostori so se nahajali v dvorani nad domačo gostilno »Pri Zdenki«. Prvi predsednik je bil Milan Komar. Z zvrhano mero dobre volje smo se s pomočjo učitelja Franca Bencine lotili vaj. Tedanja godba je stela le 15 godbenikov, od katerih so bili nekateri izkušeni instrumentalisti, drugi pa popolno samouki. Iz skupne želje, da bi tudi v Ricmanjih imeli večjo skupino, ki bi lahko samostojno nastopala na raznih prireditvah, praznikih in sagrah, smo kmalu zatem ustanovili glasbeno solo. V praksi dvorani, na golih deskah, se je tako začel prijeten živ zav: solo so začeli obiskovati najprej domači otroci, kmalu zatem pa tudi mladi iz sosednjih vasi.

Leta 1969 je dirigentsko vlogo prevzel Ennio Krisanovsky. Leta 1979 se je glasbena šola korenito spremenila, pojavilo se je namreč razredno poučevanje posameznih instrumentov. Tako so nastali razredi pihal, trobil in tolkal. Šola se je številčno hitro okrepila, zato smo zaprosili za pomoč še druge glasbenike. Pedagogov pa se je v teh letih v ricmanjski glasbeni soli zvrstilo kar lepo število. Godba je veliko nastopala na vaskih sagrah in prireditvah, sodelovali smo na raznih revijah, ter večkrat gostovali v Sloveniji in v Italiji.

Zelja do večjih uspehov nas je popeljala na razna tekmovalja. Tako smo leta 1987 odnesli bronasto odličje v 3. težavnostni stopnji na tekmovanju v Krškem, leta 1988 smo v Portorožu osvojili zlato odličje v isti kategoriji, leto kasneje pa srebrno odličje v 2. težavnostni stopnji na tekmovanju v Postojni. V okviru 20-letnice obnove naše

skupine smo izdali našo prvo kaseto z naslovom »Crescendo«. Naslov je skrival tiho željo po kvalitetni in številni rasti orkestra.

Leta 1987 smo se pobratili s Pihalnim orkestrom rudarjev iz Idrije in ob priliki sta obe godbi sooblikovali koncert v gledališču v Boljuncu z naslovom »Glasba brez meja«. Za to priložnost smo izbrali skupni koncertni program, ki smo se ga izučili na skupnih vajah v Idriji in v Ricmanjih. Poleg pobratena smo istega leta v maju priredili prvo izvedbo Promenadnih koncertov na vaskem trgu v Ricmanjih. Ti so si sledili neprekinjeno celih 10 let in vrednotili godbene skupine in njihove repertoarje. Na koncertih so se ustvarile prijateljske vezi z orkestri iz Italije, Slovenije in Avstrije.

Do korenite spremembe je prišlo v našem sestavu leta 1991. Odslovili smo tedanjega dirigenta in zaradi notranjih nesoglasij so številni člani zapustili godbo. Takrat smo si posteno zavijali roka ve in se po novi poti lotili zahtevnega dela. Dirigentsko taktirko smo zaupali Dariju Pobegi iz Kopra, ki je takoj zadal novega elana sestavu. Godbo je sestavljalo le 12 članov, vabila pa so se kar vrstila. Skupina v takšnem številu pa bi ne mogla nastopati, zato so nam prisli na

pomoč nekateri mladi godbeniki iz Kopra in Divace. Dobro smo vedeli, da sloni bodočnost godbe v veliki meri na ramenih glasbene sole, zato smo priredili nove učne programe, primerne za otroke. Solo vsako leto obiskuje približno 50 gojencev, ki se iz leta v leto izpopolnjujejo v prave glasbenike. Organizacija sole pa je vsako leto popolnejša in uspešnejša. Od leta 1994 deluje v okviru glasbene sole tudi Mladinski pihalni orkester, ki ga letos vodi Flavio Sgubin. Sestavljajo ga gojenci Glasbene sole ter godbeniki do sedemnajstega leta starosti.

Od leta 1993 vodi naš Pihalni orkester Marino Maršić, ki je že od otroških let naš član in godbenik. V prvih letih smo se nenehno soočali s težavami, predvsem zaradi nedoraslega števila članov. Pocasi se je Pihalni orkester Ricmanje kvalitetno in številčno okrepil. Leta 1997 smo se ponovno prijavili na tekmovanje pihalnih orkestrov Slovenije in v Sezani osvojili zlato odličje v 3. težavnostni stopnji. Vselej in zadovoljstvo za dosežen rezultat sta bila v orkestru neizmerna. Zavedali pa smo se, da se naša pot sele začne. Ze v letosnjem letu smo se odločili za novo tekmovalje. Zeleli smo se preizkusiti tudi na medna-

rodni ravni, zato smo se kot prvi pihalni orkester iz mejstva prijavili na mednarodno tekmovanje v Veszpremu pri Blatnem jezeru na Madžarskem. Tudi tokrat smo nastopali v 3. težavnostni stopnji, saj je bila za veliko večino mladih godbenikov prva izkušnja. Nihče izmed nas si ni pričakoval visoke uvrstitve, kot pa se pogosto zgodi, je bil dosežen uspeh veliko nad pričakovani. Orkester je namreč prejel srebrno listino. Vložen trud, finančna bremena in organizacijske težave so se lepo obrestovale in za vsakega godbenika je bila to izredno pomembna izkušnja.

Letošnji jubilej smo zeleti obeležiti na poseben način, zato se je pojavila zamisel - snemanje in samostojne izdaje cd-plosce, ki nosi naslov »Jubilejni koncert 1998«. Na traku je tako ostal del našega petletnega glasbenega poustvarjanja, ki bi drugače šel kmalu v pozabo, kot veliki del celotnega kulturnega bogastva.

30-letnica je mogoče za skupine, ki so dosegle visjo starost, zanemarljiv jubilej. Koliko je namreč društev, ki vztraja že sto let. Mi, godbeniki Pihalnega orkestra Ricmanje pa zagotavljamo, da je tudi za to, na videz lahko dosegljivo točko, potrebno veliko truda in dobre volje. (POR)

PREDSTAVITEV

Knjiga o slovenskih političnih jetnikih v taborišču Ravensbrück

30. novembra 1944 so iz Trsta odpeljali v nacistična taborišča eno najbolj množičnih skupin jetnikov iz trzasega Koroneja, med temi skoraj največ Slovencev in Hrvatov. Moske so v glavnem odpeljali v Mauthausen, zenske in dekleta pa v Ravensbrück. Iz skupine, ki je stela 360 jetnikov, so se le redki vrnili in se od teh so nekateri kmalu umrli za posledicami lakote, trpljenja in mučenja.

Predstavitelj knjige »Slovenci v Mauthausnu«, ki jo je v Trstu pred kratkim predstavil avtor France Filipčić, je pokazala, da starejša generacija tega poglavja naše zgodovine ni pozabila; pokazala pa je tudi, kako potrebno je, da se s tem delom trpljenja in umiranja milijonov ljudi - in mi Slovenci, predvsem s Primorske, smo bili med najštevilnejšimi žrtvami uničevalnih taborišč, bolje seznanijo mladi, da jim bo bolj jasno, kaj se je v uničevalnih taboriščih dogajalo, kakšni so bili načrti nacizma - uničevanja Židov, Romov in brisanje prisotnosti slovanskih narodov - iz evropskega sveta.

»Kje so grobovi Slovencev - mučnikov, da bi jih posuli s cvetjem? Ni jih, skozi dimnik krematorija so se razpuhtela njihova telesa. A njihov pepel je raztresel veter na vse strani sveta ter vpije po mučeništvu.« Tako je julija 1945 zapisal Anton Oberlajt iz Maribora, eden od preživelih. Te kratke misli predstavljajo tudi uvod v knjigo, za katero je spremne besede zapisal predsednik republike Slovenije Milan Kučan. Zadnji množični transport iz Trsta je odpeljal v zgodnjih jutranjih urah z železniške postaje, oziroma iz silosa. Jetniki so bili stlačeni v živinske vagonce, da je bilo komaj slišati njihove glasove. Konvoj so stražili nemški vojaki, jetnike pa so spremljali pripadniki Colottijeve bande. Vozili so se več kot tri dni.

Na odseku za zgodovino NSK smo dobili imena od nekaterih, ki so bili v tem transportu: Zoro Werk, Aleksander Smotlak, Ernest Zudich, Stanko Dežjot in Ervin Lah. Med ženskami, ki so jih peljali v Ravensbrück je posebej omenjena Zora Perello-Godina, ki je tam po dolgih mukah umrla. Omenjena so še imena Ivanke Kralj-Petek, Franca Segulina, Antona Velusčka, Ivana Subelje, Alfreda Waldemarina, ki so končali v trzaski Riziarni in Olge Lekaz-Mahne, ki je umrla v Bergen Belsnu. Mauthausen je bilo eno najstrašnejših taborišč smrti. Imelo je svoje podružnice v Melku, Ebenseeju, Gusnu in tudi na Ljubljani.

Uničevalne jetnikov je bilo sistematično: če si preživel en dan v groznih razmerah v rudniku, ali v strmih kamnolomih, si se drugi dan vračal na isto mesto, dokler te ni strlo. V Melk so pošiljali tudi židovske otroke, ki so morda preživeli le kak dan. Ko zapisujemo te kratke spomine na naše in sploh na vse žrtve uničevalnih taborišč, nam prihajajo v spomin obiski teh taborišč. Prva povojna leta sploh ni bilo nobenih oznak, kjer so ta taborišča sploh bila.

Ko smo se pred par leti ustavili v Melku, nas je lastnik bara takorekoc vrgel iz lokala, ko smo ga vprašali, kje je bilo tu taborišče. In ko smo prispeli v Mauthausen, smo vi-

deli krožiti avte z oznacbo PE. Izvedeli smo, da nimajo avti oznake Mauthausen, čeprav je to kar večje mesto, temveč imajo oznako PE, to je kraja Pert v bližini Mauthausna...

Neva Lukes

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

PRODAM v okolici Milj dvonadstropno samostojno hišo, 180 kv.m z garazo in 1000 kv.m ograjenega zemljišča. Tel. 040-272577, ob uri obedov.

GRADBENO PODJETJE isče zidarja in zidarskega pomočnika. Tel. 040-818141 ali 0336-455458.

DAJEM V NAJEM stanovanje v predmestju Trsta, pri Domju, za nerezidenčne, primerno za studijo, laboratorij ali urad (tri sobe, kuhinja, kopalnica, svetlo podstrešje, ogrevanje samostojno). Tel. na st. 040-828861 ob uri obedov.

PRODAM 2 samca in 2 samici boxerja z rodnikom, z odrezanimi repi in cepljeni. Tel. st. 040-2024033 po 20.30 ali 040-225398 od 11. do 17. ure (razen ob torkih).

PRODAM domač krompir. Tel. ob uri obedov na st. 040-200882.

PRODAM 2 gumi Pirelli P2000, 165/70R13, tubless, v dobrem stanju, in 2 gumi Hankook Radial 884, 165/70R13, skoraj novi. Tel. st. 040-220175.

SUHA drva prodaja kmetija Ales Komjanc v Steverjanu. Tel. na st. 0481-390238 v večernih urah.

GLASBENIKA ali manjšo glasbeno skupino isče Euro restavracija v Palace hotelu za božično kosilo in Silvestrovanje. Tel. 0481-82166, fax 0481-31658.

ODDAMO v najem vpeljeno cvetličarno v devinsko-nabrežinski občini. Tel. 040-200375 v jutranjih urah.

ODDAMO v najem približno 154 kv. m. novih pisarniških prostorov v Gorici, Ul. Generale Cantore 2. Za informacije tel. na st. 0481-521383 v dopoldanskih urah.

PODJETJE isče osebe za razširitev svoje upravno finančne strukture oz. za ojačenje trgovske dejavnosti. Od kandidatov se zahteva univezitetna izobrazba iz trgovskih in sorodnih ved in vsaj enoletno delovno prakso oz. diploma višje srednje šole z vsaj stirelno delovno prakso. Prošnje, s priloženo fotokopijo diplome in kratkim življenjepisom, lahko pošljete na uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »Diplomiran«, najkasneje do 21. 12. 1998.

OSMICA pri Piscancih. Silvano Ferluga vabi na pokušni odprtih in steklenicah vin.

OSMICO je odprl Damjan Glavina v Lonjerju st. 255. Poleg belega in rdečega vina je poskrbljeno tudi za domači prigrizek.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak v Samatorci, st. 22.

OSMICO sta odprla Cvetka in Mirkó Brisac v Brisach.

KMEČKI TURIZEM je odprl Ostrouska Zagredc 1. Zaprt ob četrtkih.

OSMICO je odprla Mavrica v Medje vasi st. 10.

OSMICA v Borstu, David.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Škerlj, Zgonik 15A. Vabljeni!

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32.

PRI BIBCU v Križu je odprto ob četrtkih, petkih in sobotah. Tel. st. 220722.

nerymode

ŽENSKA OBLAČILA

TRST, Largo Barriera Vecchia 16

POPOLNA RAZPRODAJA

zaradi obnove prostorov

RESNIČNI POPUSTI

OD 40% do 80%

od 15. decembra 1998 do 23. januarja 1999

SUSHMEL

ZASTOPNIK ZA PRODAJO IN SERVIS

SWEDA

že 50 let izdeluje registerske blagajne
od najenostavnejše do najpopolnejše

PRIPRAVLJENI SMO ZA EVRO! VI TUDI?

Naša ponudba: registerska blagajna od 900.000 lir + IVA,
s prevzemom stare, do izkoriščenja zaloge.

TRST, Ul. S. Francesco 11 - Tel. 040-370802

Brezplačna predstavitev v vašem obratu

Na razpolago tudi elektronske tehtnice.

SKD
IGO GRUDEN
NABREZINA

pod
pokroviteljstvom

ZADRUŽNE
KRASKE
BANKE

v sodelovanju s
KRASKO GORSKO SKUPNOSTJO
in OBCINO DEVIN NABREZINA

KAMEN...

VII. RAZSTAVA KAMNITIH IZDELKOV
se danes, 13. decembra 1998

URNIK: od 10. do 12. in od 15. do 20. ure

Kamnarska hiša IGO GRUDEN v Nabrezini
Nabrezina center 158

V sodelovanju z ZSKD

SLOVENSKO
STALNO GLEDALISCE

Gostuje LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
po motivih bratov Grimm

PAVEL POLAK: **PEPELKA**
danes, 13. decembra, ob 11. uri
v Kulturnem domu na Proseku
OTROSKA MATINEJA!

SLOVENSKO
STALNO GLEDALISCE

FRAN MILČINSKI

BUTALCI

priredba in režija JAŠA JAMNIK

V četrtek, 17. t. m., ob 20. uri v Sireni
v BARKOVLJAH

SLOVENSKO
STALNO GLEDALISCE

Marjan Tomšič

BUŽEC ON, BUŠCA JAZ

v interpretaciji SAŠE PAVČEK
Režija BORIS CAVAZZA

V soboto, 19. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu
na Proseku

SKD PRIMOREC - Trebče 1898-1998
pod pokroviteljstvom

Zveze slovenskih kulturnih društev
Danes, 13. decembra 1998

KULTURNI MARATON

ob 14. uri otroški kotiček - animatorka JANA PEČAR
ob 15. uri plesna skupina VIGRED iz Sempolaja
ob 15.30 mladinska dramska skupina JAKA STOKA Prosek-
Kontovel z igrarji BUTALCI v režiji Suzi Bandi.
Ob 16.30 revija mešanih pevskih zborov VISAVA - Ferlugi,
SLOVAN - Padnice, PRIMOREC-TABOR in SKALA - Gropada
ob 18. uri baletna skupina MLADINA iz Kriza
ob 19. uri vaska godba KOMEN
ob 20. uri gojenci godbeniške šole V. Parma
ob 20.30 nastop SKD TABOR z igrarji Rusa riga črkez uograde v
režiji Igorja Malalana.

ZBOR JACOBUS GALLUS
pri Glasbeni matici v Trstu

8. ZBOROVSKA BOŽIČNA REVIJA

Mešani pevski zbor Frančišek Borgia Sedej,
vodi Bogdan Kralj
Komorni moški zbor Izola,
vodi Oskar Trebec
Zbor Jacobus Gallus,
vodi Janko Ban

danes, 13. decembra 1998 ob 19. uri
v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah

Pihalni orkester Ricmanje

Priredi ob 30-letnici neprekinjenega delovanja

JUBILEJNI KONCERT

in PREDSTAVITEV CD-PLOSCE

danes, 13. t. m. ob 17. uri
gledališče F. Prešeren - Boljunec

SLOVENSKI KLUB
prireja v Gregorčičevi dvorani

TEKMOVANJE-POKUŠNJO DOMAČIH BOŽIČNIH SLAŠČIC

Vabljeni vsi v torek, 15. decembra ob 20.30!

KINO

ARISTON - 15.30,
17.45, 20.00, 22.15 »La
cena«, r. Ettore Scola, i.
Vittorio Gassman in Stefa-
nia Sandrelli.

EXCELSIOR -16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »The
opposite of sex«, i. Cristi-
na Ricci

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 20.00, 22.00 »Festen
- Festa in famiglia«, r.
Thomas Winterberg.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.15, 18.50, 20.30,
22.15 »Mulan«, risani
film, prod. Walt Disney.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Al di
là dei sogni«, r. Vincent
Ward, i. Robin Williams,
Cuba Gooding.

NAZIONALE 2 - 15.20,
17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»The Avengers - Agenti
speciali«, i. Ralph Fien-
nes, Uma Thurman, Sean
Connery.

NAZIONALE 3 - 15.20,
17.40, 20.05, 22.30 »Il ne-
goziatore«, i. K. Spacey.

NAZIONALE 4 - 15.45,
18.45, 21.45 »Salvate il
soldato Ryan«, r. Steven
Spielberg, i. Tom Hanks,
Matt Damon. Prepovedan
mladini pod 14. letom.

VESELA
POMLAD

SOMPD VESELA POMLAD ob 20-letnici pevskega delovanja

VEČER SREČANJA S PESMIJO in S PRIJATELJI PETJA

Koncertni del: OPZ in MPZ Vesela pomlad; skupini nek-
danjih pevk in pevcev Vesela pomlad; dekliski vokali-
ni tercet Ver laetum; MePZ staršev pevcev; MePZ Re-
sonet

Pevski program so pripravili: Martina Batič, Franc Pohajac,
Martin Vremec, Rossana Paliaga, Matejka Bukavec,
Zdenka Krizmančič in prof. Aleksandra Pertot

Instrumentalna spremljava: klavir, Martina Feri in Martin
Vremec, harmonika, Egon Taučer. Splet trzaskih folk-
lornih plesov je z MPZ Vesela pomlad pripravila prof.
Mirjam Brajković, harmonikarska spremljava Egon
Taučer.

Vezni diaprogram: Zvonko Vidau

Družabni del bodo oblikovali pevci zborov Vesela pomlad
in harmonikarji Egon Taučer, Borut Vidau in prof.
Zoran Lupinc

Sportno-kulturni center v Zgoniku
Nedelja, 13. decembra 1998, ob 18. uri

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV
ZDRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA
DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV
PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU

s sodelovanjem **KROZKA KRUT**
prirejajo tradicionalno

NOVOLETNO DRUŽABNOST

v torek, 29. decembra 1998 ob 17. uri
v gostinski soli v Izoli - Restavracija Riviera

Vstop z vabili, ki so na razpolago na sedežu
KRUT-a, Ul. Cicerone 8 od
ponedeljka, 14. decembra dalje

Prevoz z avtobusom

KD RDEČA ZVEZDA v sodelovanju z ZSKD

vabi na božično-novoletni koncert
ob 30-letnici svetovno znane skupine

NEW SWING QUARTET

in Band Ratka Divjaka

v nedeljo, 20. decembra 1998 ob 18.30
v Športno-kulturnem centru v Zgoniku
(inf. ZSKD 040-635626)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli
pripomogli k uspehu prireditve ob 120-letnici
SKD Valentin Vodnik in se posebej k slovesni
otvoritvi prenovljene društvene dvorane. Vsak
doprinos je prispeval k ustvarjanju skupnega
prostora, v katerem bo vsak član in vasčan
lahko našel svoj kulturni izraz!

Odbor SKD Valentin Vodnik

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV
vabi

jutri, 14. decembra ob 20.30 na
PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU
GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Večer bo v Peterlinovi dvorani
Donizettijeva 3

OBVESCO

cenjena kulturna društva, sportna društva in druge or-
ganizacije, da sprejemamo

BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

v uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, Tr-
st, ali po telefonu na št. 040-7786333, od ponedeljka do
petka, od 10. do 15. ure in ob sobotah, od 10. do 13. ure,
do 19. decembra

MIGNON - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Mor-
tal combat«.

CAPITOL - 15.30,
18.20, 21.30 »L'uomo che
sussurrava ai cavalli«, r.
in i. Robert Redford in
Kristin Scott Thomas.

ALCIONE - 15.30,
17.45, 20.00, 22.10 »Gatto
nero, gatto bianco«, r.
Emir Kusturica.

Pihalni orkester
Breg

vabi na

KONCERT OB ZAKLJUČKU LETA

v nedeljo,
20. decembra ob 17. uri

v občinskem gledališču
France Prešeren
v BOLJUNCU

Sodeluje
prof. ZORAN LUPINC

ZSSDI

obvesca, da bo pisni
del natečaja za delovno
mesto uradnika v sre-
do, 16. decembra 1998,
s pricetkom ob 17. uri
na DZL F. Prešeren,
Str. di Guaradiella 13/1
v Trstu.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izra-
zih sočustvovanja ob
težki izgubi našega drage-
ga moža in očeta

Lovrenca Straina

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli
način počastili njegov
spomin.

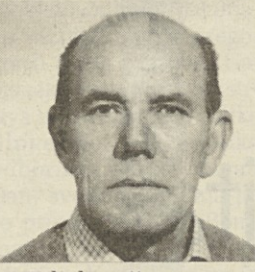
Posebna zahvala naj
gre družinskemu zdrav-
niku Salviju.

svojci
Dolina, 13. decembra 1998
(Pogrebno podjetje Zimolo)

14.12.1994 14.12.1998

Stiri leta so minila,
odkar nas je zapustil nas
dragi, nepozabni

Mario Verša

Z ljubeznijo se ga spo-
minjajo

svi njegovi
Prosek, 13. decembra 1998

11.12.1988 11.12.1998

Deset let je že minilo,
odkar nas je zapustil naš
dragi

Josip Olenik

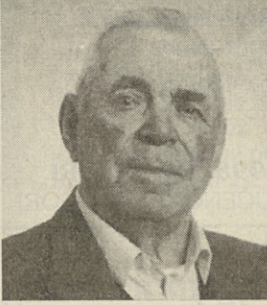
Z ljubeznijo se ga spo-
minjajo

sin Elviro in hči Marija
Dolipa,
13. decembra 1998

+

V 92. letu starosti nas
je zapustil naš dragi oče,
ded in praded

Anton Parovel

Dan in uro pogreba bo-
mo naknadno sporočili.

Zalostno vest sporočajo:
zena Ana, hčeri Marta in
Nevia ter sin Albert z
družinami

Mačkölje,
13. decembra 1998

+

Zapustila nas je naša
draga teta

Štefanija Pelan vd. Grgič

Zalostno vest sporočajo
necaki Norma, Svetka,
Silvana in Milko z
družinami, svakinja
Zora ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v sredo, 16.
decembra, ob 12.20, iz
mrtvašnice v Ul. Costa-
lunga v bazovsko cerkev.

Bazovica, Gropada, Novi
sad, 13. decembra 1998

+

Zapustil nas je naš
dragi

Milan Furlan

Zalostno vest sporočajo
zena Slavka, hčerka
Bruna in sin Alberto z
družinama, vnuki in
drugo sorodstvo

Pogreb bo v torek, 15.
decembra, ob 10.40, iz
mrtvašnice v Ul. Costa-
lunga na sosljansko poko-
pališče.

Vizovlje,
13. decembra 1998

13. decembra 1998

Boris Tavčar

Kot cudoviti božji dar
[si nas osrečil
na dan svete Lucije
in tak ostaja s svojim
[sladkim nasmehom
vedno in povsod z nami.

Tvoji najdražji

S Teboj v srcu bomo
danes pri sv. maši, ob 10.
uri v cerkvi pri Sv. Ivanu.
Trst, 13. decembra 1998

10.12.1963 10.12.1998

Preteklo je 35 let odkar
nas je zapustil gospodar-
ski, politični in kulturni
delavec

Mirko Kosmina

Vedno se ga z žalostjo
spominja

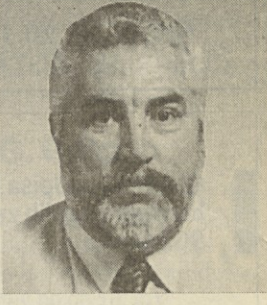
zena Malka Kosmina
Trst, 13. decembra 1998

+

Povej mi kdo,
kam oblaki pljujo,
kam ptice lete,
kam vode teko,
kam clovek gre
(Oton Zupancič)

Zapustil nas je predra-
gi mož in oče

Mario Corva

Za njim zalujejo žena
Miranda, sin Paolo
in hči Cristina

Pogreb bo jutri, v po-
nedeljek, 14. decembra
ob 11.40 iz mrtvašnice v
Ul. Costalunga na poko-
pališče pri Sv. Ani.

Trst, 13. decembra 1998

+

Zapustila nas je naša
draga

Ivanka Guštin vd. Kralj

Zalostno vest sporočajo
sin Stanko z zeno
Mariso, vnuka Emanuel
in Stefano z Danielo ter
drugo sorodstvo

Pogreb bo v torek, 15.
decembra, ob 11. uri, iz
mrtvašnice v Ul. Costa-
lunga v zgonisko cerkev.
Gabrovec,
13. decembra 1998

+

Ob izgubi drage none
izreka Stefanu in svoj-
cem občuteno sozljaje

Daniela z družino

10.12.1980 10.12.1998

Preteklo je 18 zalost-
nih let, odkar ni več med
nami naša draga

Gizela Bucik

V spomin

moz Rafko, sestra Olga,
sinova in hčerka z
družinami

Trst, 13. decembra 1998

ZAHVALA

Svojci

Emilie Vicich vd. Zerial

se zahvaljujejo vsem, ki
so z njimi sočustvovali.

Trst, 13. decembra 1998

(Pogrebno podjetje -
Ul. Torrebianca 34)

**PROSVETNO DRUŠTVO
»PODGORA«**
V PRIČAKOVANJU BOŽIČA

Nastopajo: Pevsko društvo "LA BETULLA" - Aviano (PN)
MePZ "PODGORA" - Podgora (GO)
Recitatorji PD "PODGORA"
Spremljava: Dalia Vodice
Režija: Lidija Jarc

NEDELJA, 20.12.1998, OB 17. URI
CERKEV SV. JUSTA MUČENCA V PODGORI

**Ob priliki podpisa konvencije o
bančnih pogojih za člane
SGZ Gorica**

**Slovensko gospodarsko združenje
in Goriška filiala
Nove Tržaške kreditne banke**

vabita na predavanje na temo

**EVRO V ODNOSU
BANKA - PODJETJE
IN BANKA - VARČEVALEC**

v torek, 15. decembra ob 18. uri
v prostorih SGZ, ulica Roma 20 - Gorica.
Predaval bo dr. Gianluigi Baldassi,
generalni direktor
Nove Tržaške kreditne banke.

**S.G.Z.
Gorica**

Slovensko gospodarsko združenje

nuova banca di credito di trieste
BCTKB nova tržaška kreditna banka

GORICA / OBČINSKI SVET O REORGANIZACIJI ŠOLSKE MREŽE

Soglasje večine o združevanju ravnateljstev italijanskih šol

Slovenske šole poglavje zase - Se bo šola Trinko selila v Ul. Grabizio?

Občinski svet v Gorici je razpravljal o reorganizaciji šolske mreže v mestu. Zakon o solski avtonomiji določa minimalne dimenzije sol, brez katerih bi avtonomija ne imela smisla oziroma bi bila neucinkovita. Odločitev o združevanju sol bo sprejela pokrajinska konferenca (upravitelji pokrajine in občin ter solske uprave), ki se bo v ta namen sestala že jutri. Občinski svet je predsinoci na zahtevo opozicije vzel v pretres del in univerzo je poudarjena tudi »valorizacija pluralnosti etnicnih in jezikovnih identitet, ki so značilno premoženje obmejne stvarnosti«.

Mimo splošnih smernic, ki nalagajo upravi, naj se aktivno zavzame za tako reorganizacijo, ki bo vsebinsko izboljšala vzgojno in izobraževalno ponudbo sol, so seveda za javnost zanimive načrtovane združitve sol, o katerih je poročala odbornica Franciosova. Govorila je le o italijan-

skih solah, saj so se na pokrajinski konferenci dogovorili, naj slovenske solske in družbene komponente same predlagajo najprimernejše rešitve, da bodo slovenske sole kos novim razmeram in izzivom avtonomije.

V organizaciji italijanskih sol bo precej sprememb. Za obvezno solstvo predlagajo vertikalizacijo v Ločniku in horizontalno ureditev v Gorici. V Ločniku naj bi združili pod eno ravnateljstvo vrtce, osnovne in nižjo srednjo solo z območja Ločnika, Moša in Slovrenca. V Gorici bi ohranili dve didaktični ravnateljstvi za vrtce in osnovne sole ter dve nižji srednji soli (najbrž Locchi in združeni Ascoli/Favetti). Za tako ureditev, ki ne dosega minimalnega števila dijakov, bodo morali vsekakor argumentirano zaprositi za odstopanje, ki je možno, ko so na teritoriju prisotne tudi manjšinske sole.

Številne združitve so predvidene za višje sole. V Gorici bi ostalo le pet ravnateljstev: združili bi klasični licej z učiteljscem, znanstveni licej z likovno solo, zavoda Fermi in ITF, zavoda Pacassi in Galilei, poklicna zavoda Cossar in

IPSIA (kjer bi tudi odprli novo turistično smer). V Gradiscu bi ostal kmetijski zavod, kjer bi odprli tudi novo smer iz enologije.

Odprtih je se nekaj vprašanj, paradoksalno ne zato, ker se sole ne bi hotele združiti, pač pa, ker se nočejo lociti. Dijaki (in solniki) klasičnega in znanstvenega liceja, ki sta že združena, protestirajo, ker nočejo, da bi jih locili. »Neumno je prekiniti pozitivno izkusnjo, lociti soli uspešno združeni soli, da bi ju potem združevali z drugimi«. Dijake bo

jutri sprejel solski skrbnik Campo. Zdi se, da je protest naletel na posluh tudi v okviru pokrajinske konference, ki naj bi si jutri vzela se nekaj časa za premislek.

V občinskem svetu so se bežno dotaknili tudi problematike solskih stavb, pri čemer se je za slovensko srednjo solo Ivana Trinka pojavil nov problem. Kot je povedala odbornica za solstvo, so v občinski upravi, kjer že dalj časa ne govorijo več o obljubljeni preureditvi poslopja v Kapucinski ulici, začeli razmišljati o selitvi sole

Trinko v Ul. Grabizio v Podturnu, v poslopje, ker deluje poklicna šola Cossar. Ta rešitev je sicer vezana na kompleksen »valček selitev« (sola Cossar bi šla v poslopje zavoda Pacassi, ki bi ga združili z ITI-jem). Po oceni Nataše Paulin, ki je bila edina med slovenskimi svetovalci prisotna na seji in je posegla v razpravo, je ta predlog ponoven poskus izigravanja slovenske sole, ki bi jo preselili v odročno poslopje z vrsto težav glede dostopnosti zlasti za dijake, ki niso iz Gorice.

OBČANOV BRANILEC / TUDI 4. GLASOVANJE ZAMAN

Del koalicije »sestrelil« generala

Tudi četrto glasovanje za izvolitev občanskega branilca je v goriskem občinskem svetu slo po vodi. Kandidat Pola svoboščin gen. Raffaele Pagliara je na predsinocni seji spet za en sam glas zgrešil potrebno absolutno večino: prejel je 25 namesto potrebnih 26 glasov (volilcev skupno s predstavniki rajonskih svetov je 51). Druga dva kandidata Marino Marin in Andrea Locane sta prejela 9 oz. 5 glasov, kar 7 glasovnic pa je bilo belih. Pet je bilo odsotnih. Generala Pagliara so očitno obstreljevali svetovalci iz vrst večine, ki ga v uradnih izjavah kompaktno podpira, v resnici pa tako v FI kot v CDU marsikdo ni navdušen s kandidatom, ki ga predlaga NZ. Odkrito tega ne

povedo, da ne bi zaostriili odnosov z NZ v koaliciji, vendar pa onemogocajo izvolitev kandidata te stranke.

Kaj sedaj? Malo verjetno je, da bi zadevo vključili na dnevni red sej, ki sta že sklicani v četrtek, 17., in ponedeljek, 21. decembra. Za branilca naj bi spet glasovali po novem letu, izbira pa ostaja omejena na tri doslej predložene kandidate, saj je občinski svet predsinoci zavrnil resolucijo svetovalca LD-Oljke Uliana, ki je za primer neuspeha 4. glasovanja predlagal ponovno odprtje terminov za predložitev novih kandidatur. Problem pa se bo spet postavil, če bo tudi izid petega glasovanja podoben dosedanjam.

LONGINES®

L'ELEGANCE DU TEMPS DEPUIS 1832
SWISS MADE

Longines
DolceVita

latarna Šuligo
SS
Od leta 1891

Gorica, ul. Carducci 49

Tel. 0481/535657

St. James

M.K.

valdoglio

SUPERGA®

emkay

Balenciaga

Grifoni

ungaro Ermenegildo Zegna

PETER & SONS JULIA GARNETT

ŽENSKA IN MOŠKA MODA V GORICI

CORSO ITALIA 23, TEL. (0481) 537535

ZDRAVSTVO / JAVNA DEBATA

Bolnišnica: izbrati takoj

Prestamburgo opozarja na nevarno »igro treh kart«

Poslanec Mario Prestamburgo je v prejšnjih dneh ponovno opozoril, da se mora goriska javnost zediniti o tem, kaksno bolnišnico hoče. V igri je troje možnih rešitev (obnova sedanjega poslopja, gradnja novega, selitev k Janezu od Boga), kar poslanca Oljke spominja na igro treh kart: vodja igre spretno predstavlja karte in, tudi s pomočjo pajdasa-laznega igralca, vleče za nos naivne igralce, ki nikakor ne morejo uganiti, katera od treh kart je zmogovita. Podobno je z bolnišnico, kjer nekdo (na deželi?) spretno meša karte, pomaga pa mu kak goriski pajdas. Prestamburgo je s to prisposodo opozo-

ril na nevarne igre na škodo goriskih občanov. Selitev k Janezu od Boga, ki jo vneto podpira dežela, ni ne cenejša ne boljša rešitev. Bolje bi bilo obnoviti sedanjo bolnišnico, kar bi tudi omogočilo celovito integracijo s Sempetrom.

O teh vprašanjih bo govor na javnem srečanju, ki ga jutri ob 20.30 v palači Rabatta prireja združenje »Darko Bratina«. Vabljeni so predstavniki občine, pokrajine, deželni svetovalci, sindikati, vodstvo Zdravstvene ustanove, primariji, predstavniki rajonov in drugih družbenih sil, ki želijo sodelovati o bodočnosti zdravstva v Gorici.

PREDSTAVITEV / MONOGRAFIJA »AESONTIUS«

Lepa knjiga o reki, ljudeh in življenju

Pričevanja o misli in delu pred kratkim umrlega avtorja, pisatelja Celsa Macorja

V nabit polni dvorani L. Fogar so v petek predstavili monografijo o Soci »Aesontius«, zadnje delo 28. novembra umrlega pesnika in pisatelja Celsa Macorja. Zamisel se je porodila pred kasknim letom kot vabilo k sodelo-

vanju, miru in prijateljstvu. Izdaja knjige je bila namreč načrtovana za letošnji jesen, ko je minilo 80 let od konca prve svetovne vojne. Izšla je pravočasno, prepozno pa, da bi jo glavni ustvarjalec pospremil med bralce.

Petkova predstavitev je bila zato predvsem spominsko srečanje o Celsu Macorju, kjer so se zbrali številni prijatelji, ljudje, ki so, tako kakor je bil Macor, prepričani, da je reka Soča, ki je v preteklosti pomenila mejo, spopade, vojne, danes in jutri lahko samo reka, ki združuje, ki povezuje.

V knjigi nas avtor z umetniško besedo pospremi ob reki, zanj absolutno najboljši, od njenega izvira do združitve z morjem, kjer umre in se obenem znova rodi. Pospremi nas tudi skozi viharne zgodovinske obdobja, ki so se zvrstila, govori o ljudeh, preprostih ljudeh, ki imajo podobna ali enaka hotenja in isto vročo željo po miru in prijateljstvu.

Petkovo srečanje je uvedel Ubaldo Agati, ki je prebral odlomek iz knjige, zatem pa je Rudi Vittori v imenu založniške hiše B/V, združenja planinskih pisateljev ter alpinistov podčrtal Macorjevo misel in delo. Novinar Paolo Rumiz je izpostavil predvsem dejstvo, da je v Aesontiusu zaobjeto celotno Macorjevo razmišljanje. Spregovorili so se Silvester Gabrček, v imenu ministrstva za kulturo Republike Slovenije, pokrajinska odbornica Maria Masau Dan, svoja pričevanja pa so prinesli nadškof Bommarco, senator Michele Martina, Erich Lindner (v imenu celovske občine), Lojzka Bratuževa, Otello Silvestri in Valerio Pocar. (Foto Bumbaca)

NOVA GORICA / V NOVOGORIŠKI IGRALNICI PERLA

Okvara na avtomatu prisodila »zadetek« 147 milijard lir

Zaradi ponarejenega denarja v priporu italijanski državljani

Tisoči vsak večer poskušajo srečo v igralnicah na sosednjem novogoriskem območju in marsikomu se sreča tudi nasmehek. Včasih celo prevec, kakor je razumeti iz dogodka, v petek popoldne v novogorški Perli, kjer je okvara na avtomatu gostu iz Italije prisodila superrekordni a le navidezni dobiček 147 milijard lir. Mozakar, ki je kakor se zdi reden gost novogoriske igralnice, naj bi imel pravico do 294 milijonov zetonov po 500 lir, kar pomeni okroglih 147 milijard lir. Okrog igralnega avtomata IGT, ki so ga po dogodku zapečatili in o zadevi obvestili ameriškega proizvajalca, se je seveda takoj zbrala množica radovednežev, saj se kaj takega doslej še ni pripetilo.

Do obcasnih okvar na igralnih avtomatih sicer

prihaja, vendar pa so posledice v glavnem omejene: avtomat se ustavi (blokira) in to je tudi vse.

Pri vodstvu igralnice smo se pozanimali, kaksen bi utegnil biti razplet, tako za gosta, ki zahteva izplacilo dobitka, kot

za igralnico, ki se temu upira. Vsakdo bi skušal, če bi se znal v enakem položaju, uveljaviti dobiček. Na drugi strani pa v igralnici niso zaskrbljeni, da bi jih zadeva spravila na boben. Pojasnili so nam, da so na vsakem avtomatu

navedene zmogovite kombinacije in zadetki. Največja kombinacija na avtomatu, ki je zadevo zakuhal, je 1.232 zetonov po 500 lir, kar pomeni 616.000 lir.

Sicer pa so v Perli bolj v skrbeh zaradi razpecevalcev ponarejenega denarja. Skoraj ne mine dan, da ne bi naleteli na ponarejen stotisocak ali na desetisocak. V petek okrog 23. ure je srečo poskusil 42-letni italijanski državljani, ki je sedaj v priporu. Pri blagajni je najprej skušal porabiti bankovec za deset tisoč lir, vendar pa so kaj kmalu ugotovili, da gre za ponaredek. Ob nadaljni preiskavi so mozakarju našli se en bankovec z enako serijsko številko, kar je potrdilo sume, da ne gre za malenkostno zadevo. V avtomobilu so dejansko našli in zasegli se 337 ponaredkov.

NOVICE

Brandolin pozdravlja izvolitev Sgarlate na Trgovinski zbomici

Predsednik pokrajine Giorgio Brandolin ugodno ocenjuje petkovo izvolitev Emilia Sgarlate na mesto predsednika Trgovinske zbornice. V kraji izjavi za tisk Brandolin ugotavlja, da »je izvolitev Sgarlate ze v prvem krogu dokaz visoke stopnje zaupanja predstavnikov gospodarstva do kandidata. Njim se pridružuje Pokrajina, ki je prepričana, da bo novi predsednik uspešno nadaljeval po poti, ki jo je začrtal njegov predhodnik Enzo Bevilacqua«. Brandolin se je dosedanjemu predsedniku ze osebnostno zahvalil za vodenje tako pomembne ustanove, jutri pa se bo srečal z novim predsednikom.

Krmin: knjiga V. G. Grilanc

V okviru knjižnega sejma »Libro amico« bodo danes v kinu Italia v Krminu predstavili knjigo Vesne Gustin Grilanc o kraski kuhinji in obicajih »Xe più giorni che lughanighe«, ki je izšla pri založbi Edizioni della Laguna. Predstavitev bo ob 18. uri.

Trgovine bodo danes odprte

Goriske trgovine in gostinski lokali bodo tudi danes odprti. Za prijetnejše nedeljsko popoldne bodo (ob 15. uri) poskrbeli na osirku pred skofijo, kjer bo svoje carovnije prikazoval carodej Ghibli. Na istem mestu bo zatem nastopil Gigi Lo Re s svojimi muzikanti. Prostor bo tudi za solidarnost: občani bodo lahko v kosare odložili oblačila in drugo blago.

Predavanje o evru in bankah

Slovensko gospodarsko združenje vabi v torek, 15. t.m., ob 18. uri, na predavanje generalnega ravnatelja NTKB dr. G. Baldassija na temo Evro v odnosu banka - podjetje in banka - varčevalec. Predavanje bo v prostorih SGZ, Rimska ulica 20.

Predstavitev knjige »Bora«

V palači Alvarez (sedež Videmske univerze v Ul. Diaz) bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo »Bora« Anne Marie Mori in Nelide Mlani. Uvodni poseg na srečanju bo imela prof. Edda Serra. Predstavitev pripravlja Pokrajina in Državna knjižnica.

Silovito trčenje v Krminu

Pet oseb - od teh ena težko - je bilo ranjenih v prometni nesreči v Krminu. Zgodila se je okrog 15. ure na državni cesti št. 56 (Gorica-Videm) v kriziscu z ulicama Isonzo in Ara Pacis. Tezke telesne poškodbe je utrpel 50-letni Angelo Adamoli iz Krmina, ki je bil za volanom avtomobila alfa romeo 166. S helikopterjem so ga prepeljali v videmsko bolnišnico. Drugi štirje ranjenci so bili v avtomobilu alfa romeo 164, ki ga je upravljal 45-letni L.D.

KULTURNI DOM
GORICA

—*—
V **četrtak, 17. decembra 1998,**
ob 18. uri bo v
Kulturnem domu v Gorici
(ul. Brass 20)

otvoritev razstave računalniške grafike
umetnika

BOGDANA SOBANA

Vabljeni!

Podjetja, trgovci, obrtniki, gostinci

BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA
sprejemamo do petka, 18. decembra

A.W.S. Tel. 0481/536602
fax: 0481/536603

osebna kartica

... Banca Agricola - Kmečka banka jo namenja izključno imetnikom tekočega računa; ob nakupih je mogoče takoj izkoristiti popuste v trgovinah, ki se vključijo v pobudo Shopping Card.

Ekonomski pogoji so na razpolago v naših podružnicah.

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA

SHOPPING CARD

Pri okencih naše banke bo na razpolago sproti dopolnjen seznam včlanjenih trgovin.

POSVET / MITTELMONITOR

Kritičen pogled na 1. svetovno vojno in njene posledice

Napovedali objavo zbornika

Včeraj se je sklenil posvet Mittelmonitor 98, na katerem so izvedenci iz raznih srednjeevropskih držav ob 80-letnici konca prve svetovne vojne razpravljali o raznih pogledih na vojno predvsem skozi film. Prof. Salimbeni je včeraj tudi predstavil prevod Vorancevega Doberdoba. Bolezni in drugi razlogi so preprečili predsinoci napovedano prisotnost režiserja F. Rosija in najavljenih razpravljalcev iz Slovenije. Njihove prispevke bodo vsekakor objavili v zborniku s posveta.

EVROPEISTIČNA AKADEMIJA / POSVET O EVRU

Kaj nam bo prinesla skupna valuta EU

Visoki funkcionar EU A. van de Graaf je o tem govoril dijakom v Kulturnem domu

Vodja oddelka Ecofin (odbor za ekonomijo iz finance) pri Evropski uniji v Bruslju Arie van de Graaf je bil najuglednejši med gosti Evropeistične akademije v Gorici na dvodnevnem srečanju o uvajanju evra. V petek so o tem razpravljali na srečanju v dvorani Della Torre, včeraj dopoldne pa je v Kulturnem domu sledilo se srečanje z dijaki nekaterih visjih srednjih sol.

Van de Graaf je pohvalil dejavnosti odbora, ki deluje na pokrajinski ravni z namenom, da bi ljudi že pred delno uvedbo evra 1. januarja 1999 osvetlil o pomenu nove valute. Visoki funkcionar EU je osvetlil številna zanimiva vprašanja od vloge, ki naj bi jo evro pridobil na

svetovni ravni, do razvojnih perspektiv evropskega tržista in rasti zaposlovanja, do specifične gošče prostora ter razvojnih možnosti z vstopom Slovenije v Evropo.

Na posvetu, ki ga je vodil prof. Rodolfo Malacrea

v imenu Evropeistične akademije, so sodelovali se odv. Gaetano Donà, član evro-grupe, ki ji je komisija EU poverila promocijo skupne valute, pokrajinski odbornik Vincenzo Sfiligoi in deželni funkcionar Mario Perini.

PROMET / POBUDA WWF IN FEDERTRASPORTI ZA OKOLJE

Z uporabo avtobusa bo ozračje čistejše

Novi avtobusi pokrajinskega podjetja APT - Reklamno namalan avtobus v Gorici

Pobudi, ki jo je na državni ravni uresničil Svetovni sklad za varstvo okolja WWF v sodelovanju z združenjem javnih avtobusnih podjetij (Federtrasporti) za omejevanje onesnaževanja ozračja, smo se pridružili tudi na Goriskem. Pri spominskem parku (na sliki - foto Bumbaca) so predstavniki WWF postavili nekakšen informacijski center, kjer so delili propagandne letake in vprašalnike. Pozornost mimoidočih je pritegoval tudi zivahno poslikan avtobus s sporočilom: večja uporaba javnih prevoznih sredstev pomeni prispevek k zmanjšanju onesnaženosti zraka, zlasti v mestih. Podjetje, ki skrbi za mestni avtobusni promet bo v okviru akcije, poleg včerajšnje, izvedlo

se nekaj pobud.

Medtem ko je v Gorici za akcijo »Zamenjajmo klimo« poskrbelo občinsko podjetje AMG, je pokrajinsko podjetje APT včeraj v

Trzicu predstavilo pet novih avtobusov, ki bodo vozili na ojem tržiskem območju in ki so bili izdelani po najodobnejših kriterijih glede omejevanja onesnaževanja pa tudi glede kakovosti storitev in udobnosti. Gre za vozila, ki so bila posebej prirejena za vstopanje invalidov in starejših oseb.

se na ojem tržiskem območju in ki so bili izdelani po najodobnejših kriterijih glede omejevanja onesnaževanja pa tudi glede kakovosti storitev in udobnosti. Gre za vozila, ki so bila posebej prirejena za vstopanje invalidov in starejših oseb.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 15.00-16.45-18.30-20.15-22.00 »Mulan«. Walt Disney prod. (risani film).

VITTORIA 3 15.15-17.30-20.00-22.30 »Gatto nero, gatto bianco«. Rez. Emir Kusturica.

CORSO Rdeca dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.

Modra dvorana: 18.00-20.00-22.00 »La seconda moglie«. I. Maria G. Cucinotta.

Rumena dvorana: 18.00-20.00-22.00 »I piccoli maestri«. R. Daniele Lucchetti, i. Stefano Accorsi.

TRZIC
EXCELSIOR 15.20-17.00-18.45-20.30-22.15 »The avengers«. I. Uma Thurman in Sean Connery.

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »L'eternità e un giorno«. Rez. Theo Angelopoulos, i. Bruno Ganz.

CECADA
RISTORI 17.30-21.00 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.

PRIREDITVE

UCENCI IN UCITELJI osnovnih sol Josip Abram iz Pevme in Ludvik Zorzut s Plesivega vabijo na predstavitev projekta VINARSTVO V BRDIH v soboto, 19. decembra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuz v Gorici.

KD O. ZUPANCIC v sodelovanju s KRUT-om vabi v sredo, 16. decembra 1998, ob 20.30 v dom Andreja Budala v Standrežu na predavanje biologinje Maje Darin na temo: Bachi cvetovi: kaj so in čemu služijo.

KD DANICA prireja v torek, 22. t.m., ob 20.30 božičnico v centru Danica na Vrhu. Nastopili bodo člani KD Briski gric z igro Pesem o zimi in dekliski pevski zbor Danica.

2. PUSTNI SPREVOD

bo 14. februarja 1999 v Sovodnjah. O tem so se pred kratkim dogovorili predstavniki starih društev. K sodelovanju vabijo se druga društva, skupine in posameznike. Prijavit se je treba najkasneje do 25. januarja 1999 pri Ladiju Boskinu ali v uradu ZSKD v Gorici, kjer nudijo tudi podrobnejše informacije.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi vsakoletno silvestrovanje v ponedeljek, 28. decembra, v gostišču Al fogolar v Gaglianu. Zagotovljen avtobusni prevoz, silvestrova večerja z vključeno pijačo, vesele vize godbenika Silva, nagrajevanje jubilarov in nastop skupine »Old Babe Girls«. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vpisovanje samo se do sr ede, 16. decembra, na sedežu društva in pri odbornikih.

RAZSTAVE

V GALERIJ ARS razstavlja slikarja Tatjana Luznik in Matevž Skufca. Razstava bo odprta do 19. decembra po urniku Katoliške knjižarne.

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA je do 14. decembra odprta razstava keramičnih izdelkov umetnice Gabrijele Ozbič. Urnik: od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta
ESSO - Ul. Brass
IP - Ul. Lungo Isonzo
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISCE
IP - Trg Unità
TRZIC
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTEHELL - Ul. Boito
AGIP - Ul. Duca d'Aosta

RONKE
MONTEHELL - Ul. Redipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
SKOCJAN
AGIP - pokrajinska cesta za Gražec
SLOVRENC
AGIP - državna cesta 56
TURJAK
IP - državna cesta
VILES
ERG - Ul. Aquileia
KRMIN
API - Drevored Venezia
Giulia

OBVESTILA

OBCINA SOVODNJE sporoča, da bo konzorcij Cisarfo jutri, 14. decembra, od 10. do 13. ure prekinil dobavo vode v ulicah Venezian, Gradnikove brigade, Bergamas, Slataper, na odseku Prvomajske (od st. 2 do st. 32) v Sovodnjah.

KD JEZERU vabi v ponedeljek, 14. decembra, ob 20. uri na občni zbor v občinski sejni dvorani v Doberdobi.

SPDG - smučarski odsek bo 10., 17., 24. in 31. januarja priredil tečaj smučanja in deskanja (začetni in nadaljevalni), 7. februarja pa bo društvena tekma. Tečaj bo tudi letos na Koroskem. Prijave za tečaj in avtobus na sedežu društva ob sredah od 11. do 12. ure in četrtek od 19. do 20. ure.

CICKLUB v Sovodnjah sporoča, da so otroške delavnice vsak ponedeljek od 16. do 17.30. Vabljeni so otroci iz vrtca in osnovne sole.

VČERAJ-DANES

Podatki iz maticnega urada goriske občine v tednu od 5. do 11. decembra 1998.

RODILI SO SE: Chiara Polencic, Chiara Bergnach, Lucrezia Scaringella, Denis Zanuttini, Seveda Ahmetasevic, Andrea Sfiligoi, Roberto Villani.

UMRLI SO: 70-letni Giulio Vidoz, 79-letna Dora Glessi, 95-letna Cristina Brajnik, 31-letni Fulvio Zorzutti, 93-letna Maria Flapp, 83-letni Leonardo Tess, 85-letna Teresa Klavcic, 87-letna Ida Pecorari, 62-letni Antonino Illuminato, 92-letna Genoveffa Pillinini, 58-letna Tosca Zupel, 59-letni Gianfranco Srednik, 88-letni Antonio Mauri, 82-letna Caterina Novak, 70-letni Bruno Colini, 74-letna Bruna Assunta Dessi, 91-letna Anna Visintin, 57-letni Enzo Gollis, 32-letna Lidia Facchinetti, 56-letni Mario Gerardi, 83-letna Giovanna Martini, 76-letni Aristide Rota, 62-letni Giovanni Fain.

OKLICI: policist Andrea Barbo in delavka Stefania Fasolo, podjetnik Andrea De Monte in profesorica Sara Spongia, državni uslužbenec Teodoro Baccaro in brezposelna Cristina Munafò.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

JUTRI Iz Gorice: 10.15. Giovanni Mario Fain iz splosne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na pokopališče v Zagraju; 10.30 Armando Furlan iz mrliske veže glavnega pokopališča v Podgori; 12.00, Edoardo Vittori iz bolnišnice Janeza od Boga v Zagraju.

Iz Trzica: 10.45, Pietro Alessio iz splosne bolnišnice v Pieris; 13.30, Lidia Zotti vd. Soranzio iz splosne bolnišnice v Romjan.

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA SOVODNJE OB SOČI

Vabi na Božični koncert

ki bo v nedeljo, 20. decembra 1998 ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah ob Soči.

Nastopajo:

- Godba na pihala iz Nabrežine
- Dekliški pevski zbor Danica

Vstop prost

Vabljeni vsi člani in stranke

Obenem voščimo Vesel Božič in Srečno Novo leto.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Marjan Tomšič
BUŽEC ON, BUŠCA JAZ

v interpretaciji SAŠE PAVČEK
Režija BORIS CAVAZZA

Danes, 13. t. m. ob 17. uri
v Kulturnem domu v GORICI

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

MEDITIRANI KONCERT

mladih slovenskih solistov iz Argentine

Sreda, 16. decembra 1998, ob 20.30
Cerkev sv. Ivana v Gorici

OBVEŠČAMO

cenjena kulturna društva, sportna društva in druge organizacije, da sprejemamo

BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

v uredništvu Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maja 1, Gorica, ali po telefonu na št. 0481-533382 od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure,

do 19. decembra

Moška oblačila ODPRTO TUDI OB NEDELJAH

mauro lair
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 0481/537561

Nedeljske teme

FORUM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

SKGZ in SSO na poti k novim oblikam sodelovanja

V sklop pogovorov, v katerih ob koncu leta ocenjujemo stanje slovenske manjšine v Italiji, njene probleme in njene perspektive, sodita seveda tudi obe krovni organizaciji, Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij. Letos pa smo se odločili, da opravimo ta pogovor skupno. To je tudi odraz dejstva, da v zadnjem času opažamo, da obe krovni organizaciji pri nekaterih vprašanjih, ki zadevajo manjšino, ki so bistveni, predvsem pa pri vprašanjih financiranja tako iz Slovenije, kot tudi iz dežele Furlanije-Juljske krajine, med seboj sodelujeta mnogo tesneje kot v preteklosti. O vlogi obeh organizacij sta govorila predsednik SKGZ Rudi Pavšič in predsednik SSO Sergij Pahor. Z njima sta se pogovarjala odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar in urednik goriške redakcije Marko Marinič. Pogovor je potekal tik pred avdicijami v poslanski zbornici in zato o avdicijah in polemikah, ki so jim sledile, nismo govorili.

PD: Za uvod bi zaprosili za nekaj misli, kako je s sodelovanjem med SKGZ in SSO, za kaj pravzaprav gre, na kakšni relaciji potekajo ti odnosi in kaksne so perspektive morebitnih skupnih posegov.

PAVSIC: To novo obdobje v odnosih med organizacijama je eden izmed rezultatov samega našega zadnjega kongresa, ki smo ga imeli v Boljuncu, kjer smo si med drugim postavili tudi cilj, da pospesimo oz. izboljšamo odnose s Svetom slovenskih organizacij. Zaceli smo pri vprašanju, ki nas je takrat najbolj težilo, to je pri financiranju manjšin. Predvsem financiranje iz Slovenije po naši oceni ni bilo najbolj urejeno. Zato smo skupaj predlagali Uradu za Slovence po svetu nov koncept: obe krovni organizaciji naj bi oblikovali finančni projekt in ga ponudili uradu, ki pa bi seveda imel pravico do končne odločitve. S tem, da smo se začeli sestajati in oblikovati ta finančni načrt, smo spoznali, da je verjetno se marsikatero drugo vprašanje vredno skupnega reševanja in skupnega razmisljanja. Tako smo pred dobrim mesecem začeli

razpravo okoli skupne zastopnosti manjšine, torej vprašanja nadgradnje sedanjega zastopstva. Tudi glede tega prihaja do oblikovanja skupnega načrta. To so pragmatični momenti teh srečanj; dodal pa bi, da se mi zdi se pomembnejše dejstvo, da je to edina pot, ki jo imamo danes v naši družbi, v tej manjšini, ki je nekako ne prehodu in se nima izdelanih strategij za jutrišnji dan. Nujno je, da začnemo kot izraz civilne družbe skupaj razmišljati, kako si lahko najbolj ustvarimo pogoje za jutrišnjo organiziranost. To pa je izhodišče, zaradi katerega ocenjujemo, da je danes sodelovanje koristno.

PAHOR: Nadaljeval bi prav z zadnjo Pavšičevo mislijo: brez sodelovanja namrec ne gre. Neko nujno sodelovanje je obstajalo tudi v preteklosti, pa čeprav res minimalno. Ko bi sli ob padcu Berlinskega zidu sistematično na pot sodelovanja in dogovarjanja ter iskanja soglasja glede skupnih interesov, bi morda marsikatero zadevo prehiteli, marsikateri zaplet tudi prepričali, pa tudi kakšen dvojni bi morda odpadel. Toda to se ni zgodilo in nima smisla, da objokujemo preteklost. Glejmo torej naprej. Dejstvo je, da brez sodelovanja ne gre, se posebno ne v tako sibli skupnosti kot je naša, ki jo čakajo še drugi težki problemi, predvsem

kar zadeva našo prisotnost na teritoriju. Zmeraj redkejši smo, zmeraj manj nas je in bomo torej brez sodelovanja se toliko sibejsi. Sedaj torej nekateri hvalijo krovni organizaciji, ker isceta soglasje. To seveda ne pomeni, da ne obstajajo problemi. Problemi so, saj ne gledamo enako na dogajanje okoli nas in naša stališča so pogosto različna, vendar ne iscemo sporov. Iscemo pot tam, kjer so odprta vrata in sproti rešujemo probleme, ki se pojavljajo. Mislim, da bomo na tak način prisli lahko daleč; tudi zato, ker problemi, ki se obstajajo, postopoma izgubljajo na dramatičnost.

PD: Kakšen je Vaš odnos do politike, ki jo ima Republika Slovenija do slovenske manjšine v Italiji? Če prav razumem, gre pri Vas za precejšnje soglasje v zvezi z finančno pomočjo Republike Slovenije manjšini, obstaja pa tudi neka splošna politika, obstaja resolucija, ki jo je odobril Državni zbor in potem politično izvajanje tega dokumenta. Kako ocenjujete ta politični odnos Slovenije do manjšine.

PAVSIC: Predvsem je treba ugotoviti, da obstaja soglasje glede porazdelitev sredstev, ki so na razpolago. Obstajajo tudi pomisleki glede višine sredstev, ki jih Slovenija namenja manjšini in glede tega sta obe organizaciji soglasni. Kar po naši oceni manjka v tem odnosu je celovito udejanjenje resolucije, ki jo je Slovenija sprejela. Ta resolucija, je izraz kompromisa, navsezadnje pametnega kompromisa, pa vendar se mi zdi, da se je Slovenija nekako zadovoljila s tem, da je to resolucijo sprejela. Zaenkrat pa nič ni videti, da bi se potem ta resolucija tudi udejanila in to je seveda zaskrbljujoče, kajti to pomeni, da Slovenije v bistvu nima jasne strategije, in to ne samo do naše manjšine, ampak do

manjšinskega vprašanja sploh. To pa pomeni, da se moramo dan za dnem soocati s sprotnimi problemi in ko nimas nekega okvira, neke osnove, na katero se lahko nasloniš, je pač mnogo odvisno od politikov, ki trenutno opravljajo neko funkcijo, kajti vsak politik po svoje razmišlja in odloča okoli teh vprašanj.

PAHOR: Soglasam glede načelne gledanja na ta problem. Resolucija je načelo, lepo načelo, ki ga je treba uresničiti, ampak mislim, da nas vlada oz. drugi organi, ki so za to zadolženi pač jemljejo bolj kot oviro na poti normalizacije odnosov med Italijo in Slovenijo, kot pa na tisto tradicionalno, ze morda tudi izguljeno vlogo mostu med dvema državama, med dvema kulturama itd. Vsekakor je naš glavni sogovornik Urad in tam imamo odprta vrata; tam najdemo ljudi, ki imajo posluh za naše probleme. Posluh ima tudi pristojna parlamentarna komisija, s katero se občasno srečujemo. Sicer pa mislim, da vlada ne gleda z zadostno zavzetostjo na celotno manjšinsko problematiko.

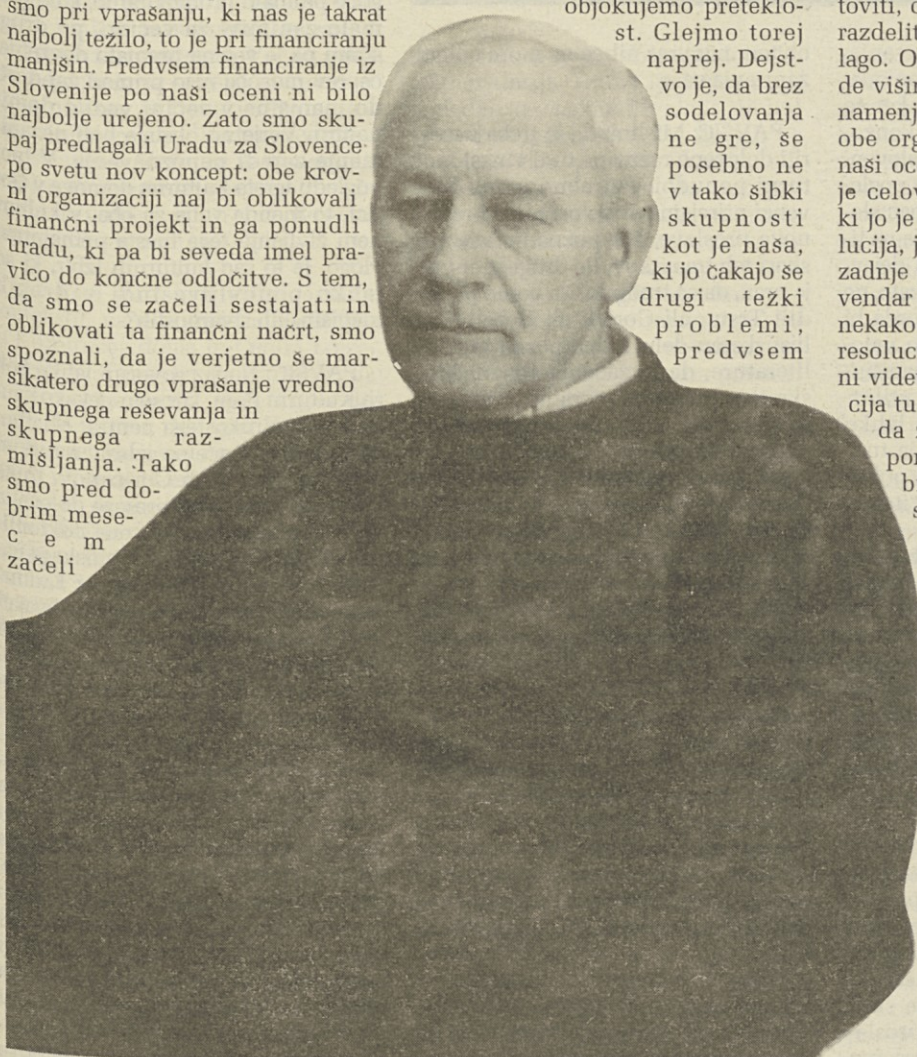
PD: Vendar je videti, da, kar zadeva zaščitni zakon, vlada Republike Slovenije vodi zelo jasno in

odločno politiko v odnosu z Italijo ter to politiko uveljavlja tudi v odnosu z manjšino.

PAHOR: Zdi se mi, da je raven teh odnosov se vedno prenizka. Kako naj bi sicer ocenil trditve, da so odnosi z Italijo popolnoma urejeni in gladki in da vse teče kot po olju. Mislim, da bi morala Slovenija nekoliko vendarle popihati na duso Rimu, da naglo sprejme zakon in da sprejme dober zakon, ker slabih zakonov nismo potrebni, posebno v Italiji, kjer vemo, kako jih uresnicujejo in kako lahko kakrsenkoli zakon spodjes, ce ga pač enostavno ne uresnicujes. Ce ni politične volje, ni nič. Slovenija se ne sme zadovoljiti s formalno zadostitvijo neki potrebi, neki nujnosti, ki bi jo morala Italija sprejeti ze leta '54 ali '75 ali ze prej. To cakanje nas je tako utrudilo, da postajamo ze nekoliko nestrpni in zato ne moremo pristati na blag odnos, ki ga ima Slovenija do teh problemov.

PAVSIC: Moja ocena je, da ima Slovenija bolj izostren odnos in da skuša pač na vseh nivojih opozarjati Italijo na vprašanje zaščitnega zakona. Jaz bi rad, da bi isto energijo posvetila tudi uresnitvi resolucije. To je interno slovensko vprašanje. Mislim sicer, da resolucija sama ne bo reševala vseh problemov, ampak bo ustvarila pogoje, da jih lahko potem v naslednjem obdobju resimo; ta logika bi morala nekako obveljati. Zato predlagamo, da bi imenovali tisto matično-manjšinsko telo pri vladi ali v parlamentu, ki bi bilo poklicano, da izdela to strategijo. To v resoluciji piše, zal pa je doslej ostalo samo na papirju.

Nadaljevanje
na naslednjih
stranah

Sergij Pahor (SSO) in Rudi Pavšič (SKGZ) o sodelovanju in o perspektivah

PD: Vendar včasih v Ljubljani slisimo očitek, da manjšina pravzaprav želi samo denar. Je to točno?

PAVSIC: Nikakor ne. Denar je, če to vprašanje rešujemo na pošten način, lahko postanski problem, pa čeprav to zveni paradoksalno. Mi si želimo seveda s Slovenijo tudi drugacnih, bolj vsebinskih odnosov. Seveda, v trenutku, ko nimas pogojev niti za normalno življenje, je težka vsaka nadgradnja ali razmišljanje o nemem novem. Skrbeti moras pač za golo preživetje. Finančni problem v odnosih med Slovenijo in zamejstvom se ni dorecen. Pač, kar seveda Slovenija daje je dobrodošlo, čeprav vsi ugotavljamo, da mora nekako manjšina s tega vidika reševati svoje probleme predvsem v okviru italijanske države. To seveda drži, vendar vsi vemo, da morajo tudi matične države odigrati svojo vlogo. Ko bi bilo tudi v Sloveniji več posluha za naša vprašanja, ki niso samo finančna, bi se lahko ustvarili pogoji za drugačne odnose. Dejstvo je - in jaz ga vedno poudarjam brez nostalgije - da nam v Sloveniji danes manjka neka ustanova, imenujmo jo SZDL, ki bi lahko drugacno zastavljala vprašanja odnosov.

PD: Gospod Pahor SZDL menda ni bila vam najbolj...

PAHOR: ... naklonjena? Ne, seveda ne! Vendar pustimo preteklost in glejmo naprej! Mi smo pristojne slovenske dejavnike, ki so obcutljivi za to problematiko, večkrat opozorili, da Slovenija potrebuje na svojih mejah močno manjšino. Močno ne v smislu, da mora biti številčna, ampak morajo imeti njeni pripadniki močno indetiteteto. To je navsezadnje neka naravna meja manjšine pri sosedih, to je naravna meja, ki brani Slovenijo in bo v prihodnosti imela se veliko nalogo, da jo brani pred posledicami padca političnih in administrativnih mej v blizini prihodnosti, ko bo Slovenija stopila v Evropo. Takrat ne bo več ne mednarodnih blokov in ne dvolastniških prehodov, ampak bo vsak kolovoz prevoznov v obeh smeri. Ne gre za nekakšno tihotapstvo, ampak za normalno stajlanje preko meje, kar to ne bo preprosto za Slovenijo, ki bo, hoces nočas, manjšina v Evropi. In kako se bo branila? Bojim se, da z administrativnimi posegi to ne bo mogoce. Denarna sredstva, pomoč za manjšino, so potrebna in s tem se morajo sprizajiti v Sloveniji, ne smemo gledati na tista sredstva, ki jih Slovenija v državnem proračunu namenja manjšinam, kot na nekakšno izgubo. To je nujno, ce hoce imeti Slovenija zavestno manjšino. To torej manjka neka skupna strategija, kako razvijati te ustanove. Seveda, tudi brez samoprprispevke ne gre, pa naj bo v obliki bodisi prostovoljnega dela ali zbiranja sredstev. Tudi na to bomo morali pomisliti. Mimogrede, pred dnevi je bil pri nas predsednik judovske skupnosti in je povedal da steje njihova skupnost v Trstu 600 ljudi, od teh je kar 495 placevalcev nekakšnega davka, s katerim vzdržujejo cerkveno skupnost in sedem institucij, vzgajnih in verskih. Mislim, da bomo morali kmalu zaceti razmišljati, kako si bomo tudi morali sami pomagati.

PAVSIC: Zewlel bi dodati se eno misel, ki se mi zdi važna. Pogosto si postavljam vprašanje, ali je v zavesti Slovenije, da je pomoć, ki prihaja v zamejstvo, neke vrste investicija. Če ni zavesti, da gre za neko investicijo (jezikovno, kulturno, stratesko in tako naprej), potem seveda to izgleda, da samo hodimo v Ljubljano s stegneno dljanjo. Ampak ce obstaja zavest, da gre za investicije, potem mislim, da se

tudi ta pomoć dolgoročno gotovo izplaca.

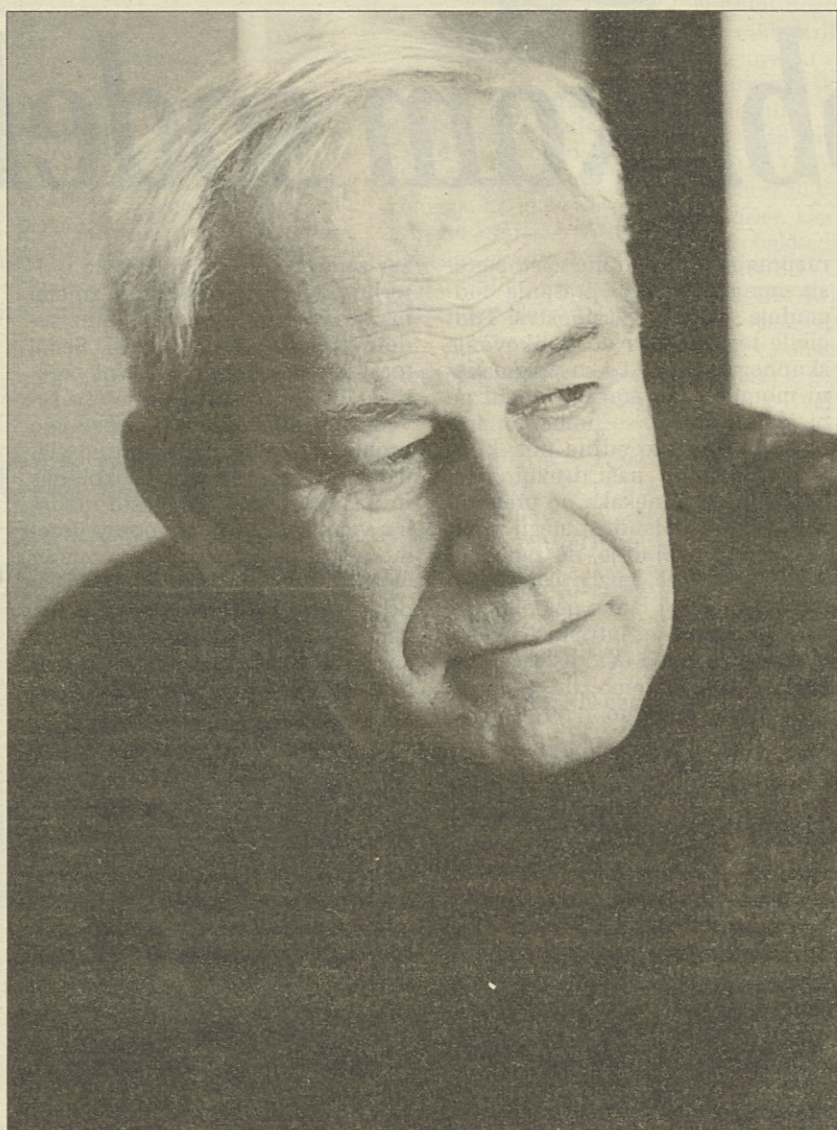
PAHOR: Zdi se mi, da se nekaj skripnje v teh odnosih med manjšino in matico. To recimo, da gredo stiki, ki jih imajo številne institucije v Sloveniji, od krvodajalcev, do literatov, s sorodnimi ustanovami v Italiji, mimo manjšine. Mi smo vendarle zelo razclenjena, organizirana manjšina. Mi imamo od sol do gledališca, od radia in televizije do dnevnika, razne raziskovalne ustanove, rekreativne, kulturna društva, ki lahko opravijo vlogo posrednika med večinskimi organizacijami, ustanovami pri nas in Slovenijo. Slovenija pa žal prepogosto preskakuje to našo vlogo, se za to enostavno ne briga. Morda smo krivi tudi mi sami, ker se v tej vlogi neradi predstavljamo Sloveniji in radi živimo pač nekoliko prevec samostojno življenje. To vprašanje bi morali tudi mi poglobliti.

PD: To temo smo želeli prihraniti za končni del pogovora. Vendar, ker je bila naceta zdaj, bi pač lahko z njo nadaljevali. To je tisto stalno vprašanje, ali manjšina dovolj naredi za bližje in širše okolje, v katerem živi, oiroama, ali se v zadostni meri vključuje v to okolje. Vprašanje, ki ga nekateri definirajo s pojmom multikulturalnost, vendar, ki je po moji oceni, širše. Skratka, ali se mi kot manjšina zares zadostno vključujemo v prostor, ki nas obdaja?

PAVSIC: Jaz sem prepričan, da so za jutrisnji dan je bi rekel taki integracijski procesi neizbežni tudi za naš prostor in za našo manjšino. To ne pomeni bega v asimilacijo, se manj pa izgube lastne identitete na račun nekega utapljanja. Gre za ustvarjanje pogojev, da svoje znanje in svojo bogato organiziranost nekako vključimo v širsi krog. Ce bomo znali to strategijo primerno in dobro uresniti, bo ucinkek za manjšino pozitiven. Jaz se ne bojim, da bi to postalo nekakšna zrezirana asimilacija; ne, problem asimilacije je drugje. Tudi mlajši razmišljujoci ljudje - naj omenim le Hledetovo razmišljanje - so ocenili, da bistvo asimilacije ni v mešanih zakonih ali v normalnih danostih ob mejah, ampak je v nekalitveti naše manjšine. Mi se moramo otepati predvsem nizke kvalitete. Ce bomo znali biti kvalitetni na vseh področjih, ki so izraz naše manjšinskosti, potem lahko tudi brez bojazni kljubujemo temu novemu izzivu.

PAHOR: Problem kvalitete je nadaljnje vprašanje, ki bi morda terjalo daljši razgovor. Mislim, da moramo govoriti o treh ravneh kulturne prisotnosti in dejavnosti. Ena je tista kulturna in dejavnost v naši skupnosti, ki smo ji nekoč rekli prosveta in ki je pogosto pod udarom kritik, ces da gre za getizacijo in zapiranje. Ne, mi smo vendarle samostojna komponenta tu živecega prebivalstva, imamo pravico, da se udeležujemo, da gojimo lastno kulturo tudi v povsem samostojnih oblikah. Kritičen sem do tistih, ki uvajajo tako imenovano dvojezičnost na vsako raven. Sedaj vsaka razstava, vsaka pobuda postaja dvojezična, čeprav vemo, da bo 99 odstotkov udeležencev, obiskovalcev, gledalcev, seveda Slovencev. Čemu potem uvajamo to dvojezičnost. Dvojezični plakati za prireditve, ki je samo nam namenjena, so pretiravanje. Drugi problem je iskanje stikov s sorodnimi organizacijami, s sorodnimi kulturniki. Kultura je navsezadnje samo ena. To stalno proglašamo, le da potem na to pogosto pozabljamo. Kultura je seveda tudi odprtost do sosedov in toliko bolj do ljudi in do organizacij, ki delajo v istem prostoru. Navsezadnje ne smemo pozabiti, da živimo v Italiji, ki

je tudi izraz več kot tisoletne kulture, da uporabim pojem, ki je ze nekoliko izrabljen. Dejansko se mi nismo dovolj ozirali na te možnosti, ki bi jih lahko boljše izkoristili in s tem tudi držali nekateré nase ljudi, ki so do tega prišli samostojno, mimo naših institucij in organizacij. Tretja raven pa je vloga posrednika med slovensko in italijansko kulturo. Mene je opozoril na ta problem prijatelj iz italijanskih kulturnih in političnih krogov, ki me je vprašal zakaj slovenski konzulat v Trstu ne organizira kakšne razstave,

predstavitve knjige ali predavanja, kakor to dela recimo hrvaški konzulat v Trstu. To me je presenetilo, ker so njega večkrat vabili na hrvaški konzulat in se je spraševal, zakaj je slovenski konzulat pomanjkljiv v tem pogledu. Odgovoril sem mu, da se pač slovenski konzulat v Trstu naslanja na tisto, kar že je v mestu, to je na dejavnosti slovenske manjšine, in zato ne prireja samostojnih pobud. Morda bi moral konzulat izpolnjevati to nalogo, ampak na tej ravni nase manjšinske ustanove niso izkoristile te priloznosti, da bi preko konzulata lahko predstavljali to stvarnost ali pa tudi slovensko umetnost, slovensko publicistiko, slovensko raziskovanje, itd.

PD: To naj bi nekako potrdilo tezo, ki jo slisimo večkrat v vrstah Italijanov, tako tistih, ki so odprti do manjšine, kot se bolj tistih, ki so proti manjšini, da se manjšina nekako getizira, da se sama zadovoljuje s tem kar proizvajajo, ki je seveda namenjeno samo manjšini, in da se v manjši meri zanima za vključevanje v širšo stvarnost, ki jo obdaja.

PAHOR: Tak očitek bi zavmil, ker se mora manjšina, ce hoce preživeti, problem je iskanje stikov s sorodnimi organizacijami, s sorodnimi kulturniki. Kultura je navsezadnje samo ena. To stalno proglašamo, le da potem na to pogosto pozabljamo. Kultura je seveda tudi odprtost do sosedov in toliko bolj do ljudi in do organizacij, ki delajo v istem prostoru. Navsezadnje ne smemo pozabiti, da živimo v Italiji, ki

romantike, ne kot velikega slovenskega pesnika, in je ta tematika ne zanima. Očitek getizacije popolnoma zavracam, dokler ne bodo Italijani sami sposobni spoznavati in sami imeli željo spoznavati slovensko kulturo, slovensko literaturo, slovensko umetnost, slovensko znanost, slovensko preteklost, slovensko zgodovino. Poznam casnikarja pri Piccolu, ki se je se pred nekaj leti hvalil, da ni nikoli sel preko meje. Govorim o preteklosti; danes je nekoliko drugače, ampak tako je bilo stalisce in

gledališce tudi ene predstave za italijansko publiko, za italijanske sredine v deželi ali v treh dezelah tega nasega severno-vzhodnega predela Italije? Zakaj ne bi o tem razmišljali in ne bi poskusili ustvariti nove dimenzije tega povezovanja? Mislim, da je bila doslej naša organiziranost samo v funkciji nas samih.

PAHOR: Samoobrambe, pač!

PAVSIC: Seveda, samoobrambe. Danes pa, ce hocemo preživeti, oziroma, ce hocemo preživeti v teh novih pogojih, ki se bojo uresnili v kratkem ko bo tudi Slovenija z nekaterimi drugimi državami nekdanjega vzhodnega sveta vstopila v Evropo, se moramo tudi mi opremiti drugace. Odločilnega pomena pa je pri tem prav kvaliteta.

PAHOR: Meni se zdi, da je, da je kulturna rast predpogoj za rast identitete. V dolocenem trenutku, ko bomo lahko računali na kulturno razvito slovensko srenjo na tej strani meje, ko bo nas posameznik kulturno rasel in dozoreval v evropskem smislu, takrat se bomo lahko tudi nehali bati za identiteto. Potem pa naj vsakdo govori italijansko, nemško, anglesko ali karkoli ze, toda ko bo nase kulturno bogastvo v pravilnem razmerju postavilo slovensko zavest, slovensko kulturo in domacijstvo v pravilno sorazmerje, takrat bomo zreli in se nam ne bo treba bati asimilacije. Kulturno razvit in zaveden clovek je nacionalno trden in ima trdno zavest, in to moramo iskati. Poznam Slovence, ki so ostali Slovenici tudi dalec od domovine, dalec od svojega kraja. Seveda pa se ne smemo ne izogniti in ne odpovedati svoji lastni kulturni dejavnosti. Mi moramo v naših sredinah organizirati tudi pobude, ki imajo predih domacnosti, ker tudi na tej podlagi rastemo. Kulturna skupnost raste na skupnih prireditvah in te so nam tudi potrebne, ker se moramo cutiti del manjšine, ki je kulturno razvita in močna.

PD: Glede te dileme odpiranja ali zapiranja je mogoce krivda na obeh straneh, v smislu, da se Slovenci mogoce premalo promoviramo, smo premalo zanimivi za vecino, po drugi strani pa je vecina premalo dovezna, coprav mogoce niso primeri zaprtosti do manjšine v vecini vedno dominantni. Verjetno obstaja bolj nezanimanje zaradi nepoznavanja. V tem pogledu igrata kulturna domova v Gorici, to menda velja za oba, v kulturnem življenju tega mesta pomembno vlogo. Je to sad kulturnih izbir, ki so lahko ponovljive tudi v drugih manjšinskih stvarnostih?

PAVSIC: No jaz govorim lahko bolj za Kulturni dom, kar sem nekako soustvarjal politiko tega centra. Mislim, da je bila to nacelna izbira, naj dom postane dom vseh Goricanov, to se pravi naj s tem tudi preseže dolocena izgrubi na pomenu in tu smo Slovenci res nekoliko togi ali nerodni.

PD: Prej sta, sicer v drugacnem kontekstu, nacela vprašanje goriskega Kulturnega doma in Centra Lojzeva Bratruza. Omenila sta možnost, da bi Slovenci dobili spet Trgovski dom. Ce k temu dodamo, da cez pet ali šest let verjetno ne bo več meje, bom v istem prostoru imeli na razpolago se novogorsko gledališce, kar ga že nekateré nase organizacije uporabljajo celo v okviru svojih ubomajskih programov. Ali bomo Slovenci, ne samo kot manjšina, ampak Slovenci v istem prostoru res sposobni, da vzdržujemo stiri kulturne centre?

PAVSIC: Moj odgovor je ne. S Sergijem večkrat ugotavljamo, da bo treba zaceti tudi znotraj nase organiziranosti z doloceno racionalizacijo. Nesmiselno je, da bi danes iskali razloge zakaj in kako je prišlo do sedanjega stanja; pogled naprej nas nekako sili, da bomo morali ustvariti doloceno racionalizacijo, ne samo prostorsko ampak tudi tudi funkcionalno. Dvomim, da bomo vzdržali ritem, ki ga imamo danes, ko se v bistrvu v teh srediscih vsak dan kaj dogaja. To se nemogoci ritmi za normalno družbo in Slovenci

prihajalo bi do izvajanje informacij, razvijale bi se razne dejavnosti, itd. To seveda velja tudi za Benečijo, kjer prav tako nimamo nobenih primernih sredisc, kjer bi se razvijale te dinamike.

PD: Cisto mimogrede, ali mislite, da bi Narodni dom, v kolikor bi ga spet dobili v uporabo, lahko postal tak center?

PAHOR: Samoobrambe, pač!

PAVSIC: Mislim, da ne smemo misliti na Narodni dom izključno kot na vprašanje sedeza za nase ustanove. To je en del resitve, ce bi to stavbo nazaj dobili; isto velja za Trgovski dom v Gorici. Ampak Narodni dom in Trgovski dom bi morala postati tudi neke vrste stimulacija za razvijanje širše kulturne informativne dejavnosti. Samo tako bi verjetno bila v koraku z danasnimi potrebami. Drugace bi bili, bi slo le za nostalgicno vračanje obeh sedezev.

PAHOR: Vendar ne moremo mimo velikega simbolnega pomena in zato tega ne moremo zavrčati kar tako.

PAVSIC: Ne gre za zavrčanje, gre za dolocitev drugacne funkcije.

PAHOR: Mislim, da je treba zavrniti očitek, ces da smo tudi Slovenci krivi, ker se ne odpiramo italijanski stvarnosti. Mi smo pripravljeni na dialog. Kdorkoli se je kdajkoli obrnil na nas, smo mu vedno pomagali, bodisi z informacijami, bodisi sprejemali tudi spodbude in vabila. Samo dejstvo je, da so take pobude na italijanski strani zelo nesistematične, zelja nekaterih posameznikov, kar je potem težko uresniti.

PD: Mogoče ne gre tukaj toliko za očitek o zapiranju; vprašanje je ali smo mi dovolj zanimivi recimo za tiste Italijane, ki apriorno niso zaprti do nas, ne cutijo pa kake posebne potrebe, da bi nas boljše spoznali.

PAHOR: Seveda, priznati moramo, da smo včasih nerodni; smo togi in ne znamo posredovati slovenske kulturne italijanskemu svetu na modernejši način. Tudi to je nevarnost, je past, v katero večkrat pademo. Vedno, tudi pri prevajanju slovenske literature v italijanscino, je treba paziti na to, kako Italijani mislijo in govorijo. Predstavljanje Slovenca italijanskemu svetu z neitalijansko govorico seveda izgubi na pomenu in tu smo Slovenci res nekoliko togi ali nerodni.

PD: Prej sta, sicer v drugacnem kontekstu, nacela vprašanje goriskega Kulturnega doma in Centra Lojzeva Bratruza. Omenila sta možnost, da bi Slovenci dobili spet Trgovski dom. Ce k temu dodamo, da cez pet ali šest let verjetno ne bo več meje, bom v istem prostoru imeli na razpolago se novogorsko gledališce, kar ga že nekateré nase organizacije uporabljajo celo v okviru svojih ubomajskih programov. Ali bomo Slovenci, ne samo kot manjšina, ampak Slovenci v istem prostoru res sposobni, da vzdržujemo stiri kulturne centre?

PAVSIC: Moj odgovor je ne. S Sergijem večkrat ugotavljamo, da bo treba zaceti tudi znotraj nase organiziranosti z doloceno racionalizacijo. Nesmiselno je, da bi danes iskali razloge zakaj in kako je prišlo do sedanjega stanja; pogled naprej nas nekako sili, da bomo morali ustvariti doloceno racionalizacijo, ne samo prostorsko ampak tudi tudi funkcionalno. Dvomim, da bomo vzdržali ritem, ki ga imamo danes, ko se v bistrvu v teh srediscih vsak dan kaj dogaja. To se nemogoci ritmi za normalno družbo in Slovenci

prihajalo bi do izvajanje informacij, razvijale bi se razne dejavnosti, itd. To seveda velja tudi za Benečijo, kjer prav tako nimamo nobenih primernih sredisc, kjer bi se razvijale te dinamike.

PD: Cisto mimogrede, ali mislite, da bi Narodni dom, v kolikor bi ga spet dobili v uporabo, lahko postal tak center?

PAHOR: Samoobrambe, pač!

PAVSIC: Mislim, da ne smemo misliti na Narodni dom izključno kot na vprašanje sedeza za nase ustanove. To je en del resitve, ce bi to stavbo nazaj dobili; isto velja za Trgovski dom v Gorici. Ampak Narodni dom in Trgovski dom bi morala postati tudi neke vrste stimulacija za razvijanje širše kulturne informativne dejavnosti. Samo tako bi verjetno bila v koraku z danasnimi potrebami. Drugace bi bili, bi slo le za nostalgicno vračanje obeh sedezev.

PAHOR: Vendar ne moremo mimo velikega simbolnega pomena in zato tega ne moremo zavrčati kar tako.

PAVSIC: Ne gre za zavrčanje, gre za dolocitev drugacne funkcije.

PAHOR: Mislim, da je treba zavrniti očitek, ces da smo tudi Slovenci krivi, ker se ne odpiramo italijanski stvarnosti. Mi smo pripravljeni na dialog. Kdorkoli se je kdajkoli obrnil na nas, smo mu vedno pomagali, bodisi z informacijami, bodisi sprejemali tudi spodbude in vabila. Samo dejstvo je, da so take pobude na italijanski strani zelo nesistematične, zelja nekaterih posameznikov, kar je potem težko uresniti.

PD: Mogoče ne gre tukaj toliko za očitek o zapiranju; vprašanje je ali smo mi dovolj zanimivi recimo za tiste Italijane, ki apriorno niso zaprti do nas, ne cutijo pa kake posebne potrebe, da bi nas boljše spoznali.

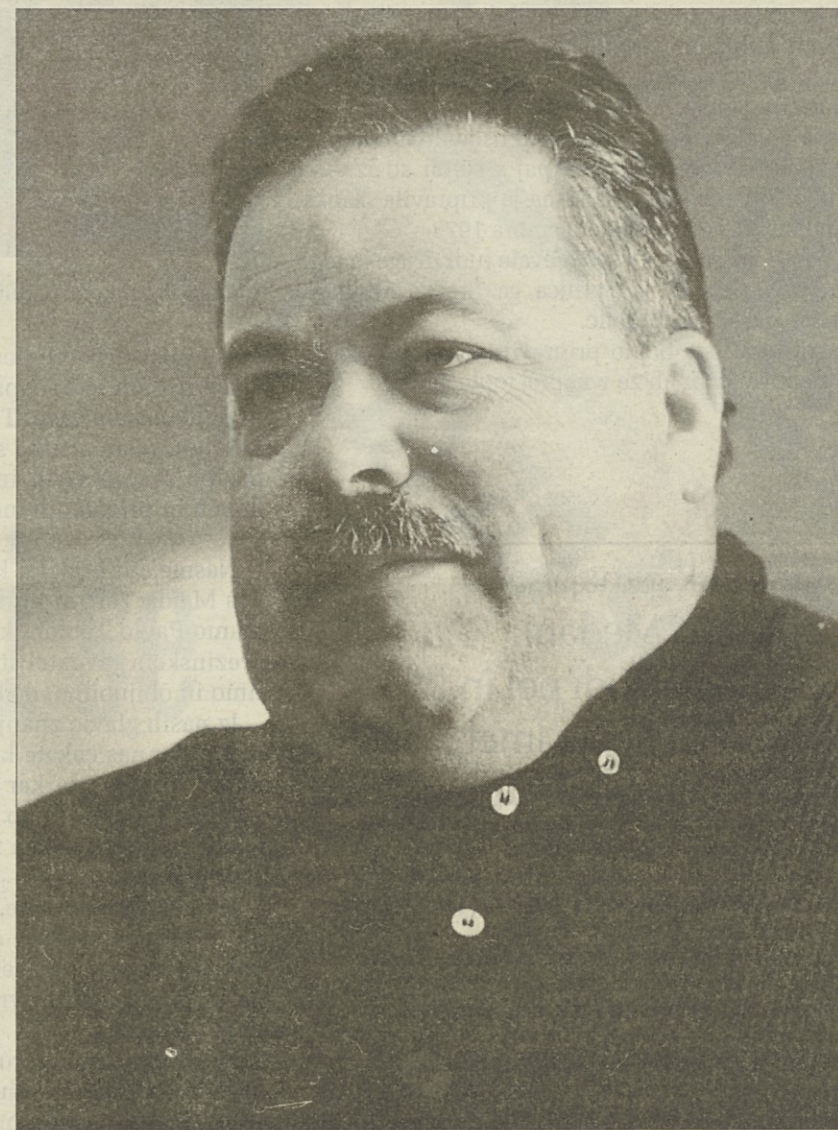
PAHOR: Seveda, priznati moramo, da smo včasih nerodni; smo togi in ne znamo posredovati slovenske kulturne italijanskemu svetu na modernejši način. Tudi to je nevarnost, je past, v katero večkrat pademo. Vedno, tudi pri prevajanju slovenske literature v italijanscino, je treba paziti na to, kako Italijani mislijo in govorijo. Predstavljanje Slovenca italijanskemu svetu z neitalijansko govorico seveda izgubi na pomenu in tu smo Slovenci res nekoliko togi ali nerodni.

PD: Prej sta, sicer v drugacnem kontekstu, nacela vprašanje goriskega Kulturnega doma in Centra Lojzeva Bratruza. Omenila sta možnost, da bi Slovenci dobili spet Trgovski dom. Ce k temu dodamo, da cez pet ali šest let verjetno ne bo več meje, bom v istem prostoru imeli na razpolago se novogorsko gledališce, kar ga že nekateré nase organizacije uporabljajo celo v okviru svojih ubomajskih programov. Ali bomo Slovenci, ne samo kot manjšina, ampak Slovenci v istem prostoru res sposobni, da vzdržujemo stiri kulturne centre?

PAVSIC: Moj odgovor je ne. S Sergijem večkrat ugotavljamo, da bo treba zaceti tudi znotraj nase organiziranosti z doloceno racionalizacijo. Nesmiselno je, da bi danes iskali razloge zakaj in kako je prišlo do sedanjega stanja; pogled naprej nas nekako sili, da bomo morali ustvariti doloceno racionalizacijo, ne samo prostorsko ampak tudi tudi funkcionalno. Dvomim, da bomo vzdržali ritem, ki ga imamo danes, ko se v bistrvu v teh srediscih vsak dan kaj dogaja. To se nemogoci ritmi za normalno družbo in Slovenci

smo normalna družba. Ne moremo pričakovati vsakodnevne prisotnosti nase publike, za katero vemo, da je vedno ena in ista. Gotovo bo treba zaceti o tem resno razmišljati. Zavedam se, da stvari niso ne lahke in ne enostavne in da bomo naleteli na veliko odporov in razlag, vendar dvomim, da bomo sposobni vse to vzdrževati, ne materialno in ne vsebinsko.

PAHOR: Soglasam s tem; mislim da se bo treba disciplinirati in

zmanjšati sedanjo skoraj fiziološko tekmovalnost. Toliko ljudi pač hodi v gledališce, nekaterih zlepa ne boš spravil na prireditve, kot drugih ne boš spravil v osmiko. Skratka, soglasam z ugotovitvijo, da smo povsem normalna družba in ta tekmovalnost ne bo vzdržala, ce se ne bomo odločili in si samostojno ustvarili neko strategijo na tem področju, dosegli neko ravnotežje. Sicer bo cas oklestil in takrat bo slabše, kajti takrat bo treba govoriti o zapiranju.

PAVSIC: Verjetno bo treba poiskati pot, ki je delno ze nekako udejanjena in sicer da so ti centri odprti tudi drugacnim sredinam, italijanskim, fur-lanskim ali novogorskim, torej tudi v obratni smeri, ne samo da gremo lahko mi v novogorsko gledališce, skratka, da so ti centri nekako v domeni neke širše sredine.

PD: Naj bodo torej v funkciji prostora in ne v funkciji skupnosti. To je nedvomno pogled v prihodnost, vendar, ce ostanemo pri sedanjosti, lahko ugotovimo, in to je seveda izzivalno vprašanje, da nismo bili sposobni tega kar si vidva danes zadajata kot zelo težek in zelo dolgorocen cilj, dolezi urediti niti na področju glasbenega slostva.

PAHOR: Jaz bi ta problem obsel, ker je prevec boleč v tem trenutku in morda se ga bomo v kratkem ga lotili...

PAVSIC: Lahko ga obidemo, ampak vemo, da bo jutri spet na dnevnem redu. Skratka, pred kratkim smo imeli obsiren pogovor z vodstvom Glasbene matice in sole Emil Komel, zraven je bila tudi nacelnica Urada za Slovence po svetu gospa Logarjeva. Sestanek ni bil namenjen temu vprašanju, vendar smo izkoristili priloznost, da smo predlagali, naj oba predsednika Glasbene matice in Komela v doglednem casu pripravita strategijo povezovanja, sodelovanja, morda združevanja. Nima smisla, da

gacnega delovnega okolja in razmišljati o boljsem izkoriscanju sredstev, ki jih imajo na razpolago. Sredstev pa ni dovolj in jih bo cedalje manj. Poleg tega bodo nase potrebe lahko segle tudi na druga področja. Sprasujem se, ali ne bomo morali, na primer, tudi v Trstu, organizirati prevoza otrok z avtobusom v sole, kot se to dogaja v Laskem? Jaz se sprasujem ali ni to ze danes aktualno v Trstu in morda bomo morali petdeset ali sto milijonov na leto nameniti tej dejavnosti. Mi pa smo se polenili v preteklosti, kar velja tudi za tiste ustanove, ki so bile profosionalno na najvisji ravni. Tukaj ne izključujem nobene, ne bom pa sel v podrobnosti, ker bi to izzvalo verjetno neko neke reakcije samoobrambene narave, ki morda ne bile racionalne, ampak, mislim, da bomo morali zaceti razmišljati tudi v tej smeri.

PD: V casu, ko se je Primorski dnevnik znesel v hudi krizi je kot velik izziv nastala Zadruga Primorski dnevnik kot nova oblika organiziranja in kot nova oblika reševanja ene izmed institucij, ki jo lahko ocenimo kot pomembno institucijo manjšine. Potem so bile ocene različne. Kako danes ocenjujete to resitev in ali mislite, da bi tako obliko organiziranja lahko manjšina uveljavljala tudi na drugih področjih.

PAVSIC: Lahko bi rekel, da se mi zdi resitev Primorskega dnevnika v obliki zadruge, oziroma s široko participacijo ljudi dosezek, ki je ob soli v Sptu eden najpomembnejših, kar smo jih v zadnjih desetletjih zabeležili v manjšini. Seveda to ne pomeni, da smo resili vsa vprašanja. Placujemo torej davek zacetnikov tudi na tem področju. Treba bo sproti spreminjati in izboljševati učinkovitost, ampak ta koncept bi lahko, ne v isti obliki, ampak primerno spremenjen, obveljal tudi za druge take vecje sredine. Osnova sta široka participacija ljudi in drugacen pristop k reševanju; seveda, ponavljam, vsak zacetek je težaven, ampak po tej poti se splaca vztrajati.

PAHOR: Mi gledamo na ta poskus dokaj kritično, čeprav smo sli vanj zavestno, prepričani, da bomo imeli vsi korist pač, ce bomo prepričali nase ljudi. Moram priznati, da v naših krogih niso vsi sprejeli te ponudbe, vecinoma so prevladali ne misleki nad možnostjo spremembe nekega stanja, ki se je zakoreninilo v preteklosti in ki dejansko kaže na neke znake konservativnosti. Nekoliko je prišlo to do izraza tudi na zadnjem obecnem zboru, ko je spet prišlo do ideološkega poskusa, ki je bil verjetno napacno zastavljen in ki je povzročil vec skode kot koristi. Mislim, da sta pri tem poskusku zgrešili obe strani. Ena zato, ker ni pristopila z zadostno množicnostjo, ni znala spodbuditi takega pristopa, druga, ker je hotela braniti neke po-

mojem se ni prišel in vprašanje je, ali bo sploh v doglednem casu dozorel trenutek, primeren za to. Nekateré stvari pa nas v to naravnost silijo. Ze zdaj nastopamo skupno v odnosu do nekaterih ustanov v Deželi ali v Sloveniji in verjetno bo mogoce speljati tudi nekatere druge pobude. Mislim, da je nase javno mnenje temu vec kot naklonjeno, številni mi to potrjujejo, vendar pa obstajajo se nekatere ovire, ki so dediscina preteklosti. Nekateré stvari bomo seveda morali se razcistiti, sicer pa mislim da se združevanje ne more omejiti na enkratno dejanje, pač pa je lahko le rast, ki mora trajati, dokler se postopno ne zabrisuje posledice preteklosti in ne zrastejo interesi v obojestransko korist. To je stvar daljega, ki smo ga zaceli: ce bomo korektni na eni in na drugi strani in ce bomo imeli pred sabo pravega korist celotne skupnosti, bomo gotovo uspešni. Sicer pa se ne smemo plasiiti, ce bo nasa družba se naprej pluralisticka, kjer pa nas bo premalo bo tako in tako obstalo eno samo društvo, sibejshe bo odpadlo samo po sebi.

PAVSIC: Glede tega lahko recem, da prihajamo v sklepno fazo, da sploh lahko imamo evidenco vsega, cesar ne bomo vec imeli. Ti likvidacijski procesi pač trajajo, imajo svojo dobo, se zaključujejo. Skratka, zdi se mi, da bo tega tako imenovanega družbenega gospodarstva ostalo precej malo ali skoraj nič in vprašanje je, kako iz tega, kar bo ostalo, ustvariti nekaj novega. Na tem delamo, razumna in tudi iscem vse mozne poti. Seveda, to dela pač nasa gospodarske komisije. Prepričan sem, da prihodnost tega družbenega gospodarstva ne bo vec taka kakršno si jo zamisljamo. Ni namrec vec okvirov, da se lahko to družbeno gospodarstvo razvija, kot se je razvijalo nekoč, ni brezizhodni situaciji. Rad bi, da bi taka miselnost ali tako razmišljanje čimprej prodrlo vse sredine tudi v teh naših večjih ustanovah.

PD: Za konec pa se skoraj izzivalno vprašanje. Ali mislite, da je ze napocil cas, da bi Slovenci v Italiji imeli eno samo krovno organizacijo?

PAVSIC: Tudi o tej možnosti razpravljamo na skupnih sestankih. Osebnostno mislim, da se problemi ne bodo reševali samo zaradi dejstva, ker bomo imeli eno namesto dveh krovnicnih organizacij. Nasa družba je pluralna in to se kaže tudi na področju civilne družbe. V tej naši razlicnosti moramo birti sposobni, da poiscemo skupen jezik, ko gre za vprašanja vsemanjšinskega interesa. V bistrvu to, kar danes ze delata SKGZ in SSO.

PAHOR: Cas za tako združitev, po mojem se ni prišel in vprašanje je, ali bo sploh v doglednem casu dozorel trenutek, primeren za to. Nekateré stvari pa nas v to naravnost silijo. Ze zdaj nastopamo skupno v odnosu do nekaterih ustanov v Deželi ali v Sloveniji in verjetno bo mogoce speljati tudi nekatere druge pobude. Mislim, da je nase javno mnenje temu vec kot naklonjeno, številni mi to potrjujejo, vendar pa obstajajo se nekatere ovire, ki so dediscina preteklosti. Nekateré stvari bomo seveda morali se razcistiti, sicer pa mislim da se združevanje ne more omejiti na enkratno dejanje, pač pa je lahko le rast, ki mora trajati, dokler se postopno ne zabrisuje posledice preteklosti in ne zrastejo interesi v obojestransko korist. To je stvar daljega, ki smo ga zaceli: ce bomo korektni na eni in na drugi strani in ce bomo imeli pred sabo pravega korist celotne skupnosti, bomo gotovo uspešni. Sicer pa se ne smemo plasiiti, ce bo nasa družba se naprej pluralisticka, kjer pa nas bo premalo bo tako in tako obstalo eno samo društvo, sibejshe bo odpadlo samo po sebi.

OBLETNICA

**125-letnica ustanovitve
repentabske
šole**

**25. obletnica
poimenovanja
šole**

1. 12. 1973

Ob poimenovanju

Letos slavimo na naši šoli 25. obletnico poimenovanja šole po pesniku in prevajalcu ALOJZU GRADNIKU; obenem pa tudi 125-letnico ustanovitve repentabske šole.

Ob tej priložnosti smo povabili v šolo uč. Marico Dolenc, ki je kar 21 let poučevala na naši šoli in je sedaj v pokoju, a se vedno ji je šola pri srcu in nas vsako leto preseneti z različnimi darili: knjige, didaktične igre, leseni knjižni polici, slasčice, voščila... Iskreno in toplo se ji zahvaljujemo za vse in hvaležni smo ji, da nas je prejšnji teden obiskala ter povedala, kako je bilo na prazniku poimenovanja šole, ki je bilo 1. decembra 1973.

Zastavili smo ji nekaj vprašanj.

Kako je bilo takrat v šoli?

Današnja šolska stavba je bila komaj zgrajena, imela je štiri učilnice: tri so bile za slovenske učence, ena pa je bilaodeljena italijanskemu oddelku.

Kateri razred ste takrat poučevali?

Učila sem v prvem in drugem razredu, ki sta bila združena.

Se morda spominjate svojih učencev?

Prvi razred so obiskovali: Ervin Gustin, očka vaše tretješolke Jasmin, Boris Gustin, Alberto Zenič, zelo znan avtomobilski pilot, Ervin Cernuta in Maurizio Cok, stric vaših dvojčkov Jana in Aljose, ki obiskujeta drugi razred. V drugem razredu sta bila samo dva učenca, in sicer Vilma Purič, mama vaše tretješolke Julije in Goran Succi.

Kako je potekala proslava ob poimenovanju šole?

Imeli smo veliko uglednih gostov, med temi se najbolj spominjam Gradnikove vdove gospo Francko, ki nam je podarila s posvetilom več Gradnikovih pesniških zbirk in prevodov. Prisoten je bil tudi Gradnikov sin Sergej s svojim sinom (na sliki) in se veliko drugih predstavnikov šolskih in občinskih oblasti. Po uradni otvoritvi so naši učenci uprizorili in recitali Gradnikove pesmi iz otroške pesniške zbirke NAROB SVET in druge pesmi za mladino ter zapeli njegovo pesem Padaj, padaj rosica, ki jo je uglasbil Pavle Merku.

Ob koncu šolskega leta smo organizirali izlet v Gradnikov rojstni kraj Medano v Goriskih Brdih. Lepa je ta dežela, se zlasti takrat, ko jo cvetoče češnje odenejo v svoj beli okras.

V šolo sta prišli se uč. Stanka Hrovatin, ki je sedaj odgovorna za knjižnico Pinko Tomažič in tovarisi na Opcinah ter gospa Olga Skabar, babica petošolke Maruske, ki je bila takrat

predstavnica Združenja staršev. Pripovedovali sta nam njune spomine na slavnostni praznik.

Uč. Stanka je poudarila, da so bile priprave na praznik dolge, zelo zahtevne in so terjale veliko finančnih sredstev. Hvalevredno je bilo sodelovanje s starši, ki so pripomogli k uresnitvi zastavljenega cilja. Izvedli so veliko denarno nabirko med vasčani in ob koncu slovesnosti poskrbeli za odlično ter bogato zakusko s kuhanimi struklji. Gospa Olga je takrat prebrala pozdravni govor, v katerem se je zahvalila vsem, ki so na katerikoli način pomagali, zlasti učiteljicam.

Uč. Stanka je dodala, da so istocasno proslavili 100-letnico ustanovitve repentabske šole. Skupaj s starši so izvedli obsirno zgodovinsko raziskavo in sama je pripravila članke, ki so bili objavljeni 28., 29. in 30. novembra 1973.

Seznani nas je, da so na šoli poučevale tudi druge kolegice: ga. Lucka Barei, sedanja nadzornica, ga. Srečka Artac, ga. Marica Dolenc in ga. Maria Radetič.

Ob koncu šolskega leta bomo pripravili prireditev ob 25. obletnici poimenovanja in jih že v naprej toplo vabimo.

**Alojz Gradnik je napisal,
Lepo pesem o Medani.
O kmečki trdi usodi pel in
Je skromno življenje imel,
Za slovenski narod se zavzel.**

**Ga letos na naši šoli slavimo,
Res se 25-letnice veselimo,
A naučiti se moramo besedila,
Da se bo proslava popestrila.
Nikoli ne bomo pozabili
In spoštljivo obnovili,
Kar smo se v šoli o njem naučili.**

Pred spomenikom padlih na Colu

V šoli se prijetno počutimo in marsikaj dozivimo.

Letos nam je še lepše, ker smo v šoli vsak dan, tudi v popoldanskem času. To je letosnja novost!

V jutranjem urniku se pridno učimo, raziskujemo, segamo po raznih virih in si širimo obzorje s pomočjo najljepših in privlačnih modernih knjig.

Nasmejani bralci s knjigami, ki nam jih je podarila gospa Majda Terčon in družina Rupel v spomin na pokojno mamo Pavlo Terčon, ki je bila po poklicu učiteljica v Nabrezinskem ravnatelstvu. Tudi letos se ji prisrčno zahvalimo in obljubimo, da bomo zvesti bralci.

Iz nasih glav znanje že kipi in h kosilu v vrtec se nam mudi. Tur nas čakata kuharica Silvana in ga. Zlatka. Tako dobro kuhata, da kar dvakrat pojedemo okusne minestre, pastičo, pico, prikuho in raznovrstne pečenke, polento in golaz, pa toplega čaja ne manjka in olupljenih jabolk ter sadnih kup.

Ko je sončno vreme, se po kosilu razvedrmo in zaigramo z zogo igro Med dvema ognjema. To je užitek! Ob koncu šolskega leta se bomo udeležili turnirja in upamo, da se bomo dobro uvrstili kot lani. Juhuhu, zasedli smo drugo mesto!

Popoldne nam hitro mine. Z didaktičnimi igrkami se veselimo in izpopolnjujemo naše znanje. Pisemo tudi naloge, sivamo, igramo na male instrumente in flavto, delamo raziskave, plešemo, rešujemo krizanke in jih redno pošiljamo uredništvu Galeba, s katerim tesno sodelujemo tudi s pisnimi in likovnimi prispevki.

Ponosni smo, ker so bili naši lanskoletni likovni izdelki, iz niza radijskih oddaj, prikazani na televizijskem ekranu.

Zelo se zabavamo, ko se s solabusom odpeljemo v bazen v Trzič, na ekskurzije, predstave, razstave in krajše izlete.

Pa še to, vaško društvo KD Kraski dom je poveril gospo Stano Milic, da pripravi z učenci igrice, s katero bomo nastopili v nedeljo, 20. decembra t.l. ob 17. uri v kulturnem domu na Colu (stara šola). Vsi toplo vabljeni, saj bo to prva priložnost, da počastimo spomin na našo 25. obletnico poimenovanja šole po pesniku Alojzu Gradniku.

Učenci in učiteljice

Učenci s knjigami - dar gospe M. Terčon

MOČ MANJŠINE JE V DNEVNIKU!

Da bo lahko Primorski dnevnik v času,
ko se Evropa spreminja, vse bolj odraz
prisotnosti Slovencev v Italiji,
da bo tudi v prihodnosti
nezamenljiv spremljevalec
našega življenja, bodimo
strnjeni okoli svojega
edinega dnevnika.
Pridruži se nam!

Naroči se
na

Primorski dnevnik!

Naročnina ostane nespremenjena:

Prednaročnina za leto 1999 znaša (do 31. januarja) **330.000 lir.**

Vsi naročniki bodo imeli pravico do naslednjih ugodnosti:

- vsako jutro vam bomo dostavili časopis na dom
- brezplačno vam bomo objavili male oglase in čestitke, ki jih sprejemamo tudi neposredno po telefonu.
- za novoporočence v letu 1999 bo naročnina brezplačna

PREDNAROČNINO LAHKO PLAČATE DO 31. 01. 1999

- na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 040 7786300) in Gorici (tel. 0481 533382)
- na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika
- pri sledečih bančnih zavodih: Kmečka banka Gorica: t.r. št. 0404860
Zadružna kraška banka: t.r. št. 10730
Nova Tržaška kreditna banka: t.r. št. 8446/00
Zadružna banka Doberdob: t.r. št. 1910-2
Zadružna banka Sovodnje: t.r. št. 504-6

Vsem članom Zadruge
Primorski dnevnik bomo še
vedno nudili 10% popust za
vse male oglase in druge
objave, ki jih Primorski
dnevnik nudi neposredno
bralcem in naročnikom

Tudi s pariškim vetrom se ne kaže šaliti

Ze več kot pol leta nacrtovano in skrbno pripravljeno gostovanje gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba pri Slovencih v Parizu se je proti koncu meseca novembra končno uresničilo. V zgodnjem jutru ledenomrzlega 20. novembra je skupina petnajstih igralcev s pomočniki in režiserko Lučko Susi in režiserko Lučko Susi odpotovala z letališča na Brniku, srečna, da je izbrala to varianto in se s tem izognila težavam s stavkami v italijanskem letalskem prevoznistvu. Ze pred pristankom je pilot obvestil potnike, da je v Parizu se nekaj stopinj manj kot v naših krajih, vendar to mladih ljudi, vaje in kraske burje, sploh ni prestrašilo. In res so imeli takoj potem toliko drugih skrbi, od splosno-sporazumevalnih do orientacijskih in finančnih (ze cena prevoza z letališča je bila pravi mrzel tus za marsikoga, ki je sanjal, kaj vse si bo lahko privoščil s težko prihranjenimi franki), tako da mraza se občutili nismo. Do takrat, ko so uredili prve formalnosti v hotelu in se podali na ogled najbližje zanimivosti: grica Montmartre in cerkve Sacre Coeur. Takrat so ugotovili, da se tudi s pariškim vetrom ni kaj šaliti, posebno ko sonce zaide in pade temperatura krepko pod ničlo. Vsekakor jim mraz ni pokvaril veselja. Potem ko so se pomesali med turiste in se uspešno izognili skušnjavi, da bi od premraženih slikarjev na prostem kupili kaksno majhno »umetnino«, so se spustili po slavnem stopnišču

di v predmestje Chatillon, si tam ogledali Slovenski dom in spoznali nekatere Slovence, ki tam delujejo, med temi predsednico Društva Slovencev v Parizu, gospo Evo Sutlić, ter vse tri duhovnike, ki skrbijo za tamkajšnje slovenske vernike. Vse je presenetila njihova gostoljubnost, prijaznost in poštovanost: ceprav so bili tam zbrani zaradi neke druge, bolj žalostne obveznosti (pogrebščina po nekem članu društva), so se takoj posvetili se trzaski skupini: gospe so takoj pripravile za vse okusno in obilno večerjo, moze pa so s skromnimi sredstvi, ki so jih imeli na razpolago, prilagajali oder, luci in ozvočenje potrebam igralskega nastopa. Ceprav ne razpola-

informacij o življenju obeh skupnosti - zdomske iz Pariza in zamejske iz Trsta - ter do želje, da bi se stiki nadaljevali in se poglobili. Večer je bil torej vsestransko uspešen in bo mladim igralcem in njihovim spremljevalcem ostal v lepem in trajnem spominu. Morda bo pa ostal se najbolj v spominu režiserki, ki se je ob odhodu dobesedno na prahu Doma tako zvila nogo, da je morala v bolnico in je potem ostale tri dni preležala v hotelski sobi.

Ostali pa so si v tistih treh, se vedno ledenomrzlih, vendar jasnih in sončnih dneh ogledali se vse glavne znamenitosti francoske prestolnice: Etoile s Champs Elisées, Tour Eiffel, nabrezje Sene ter ocarljivi otoček Cité z Notre Dame in Sainte Chapelle, Latinsko cetrt, Montparnasse, Defense in se in se - prav do obeh slavnih pokopališč! Neka-

teri so izbrali kulturnejšo, dražjo in toplejšo varianto ter se za več ur zakopali v znane muzeje in galerije (Louvre, Musée d'Orsay, Orangerie, Musée Rodin...), spet drugi marsikatero urico posvetili shoppingu v znamenitih veleblagovnicah ali trgovskih centrih (La Fayette, Samaritaine, Les Halles...), manjša skupinica pa se je za en dan preselila v brezskrbni carobni svet pariškega Disneylanda, iz katerega se je vrnila premrazena, čisto brez glasu, a otroško srečna.

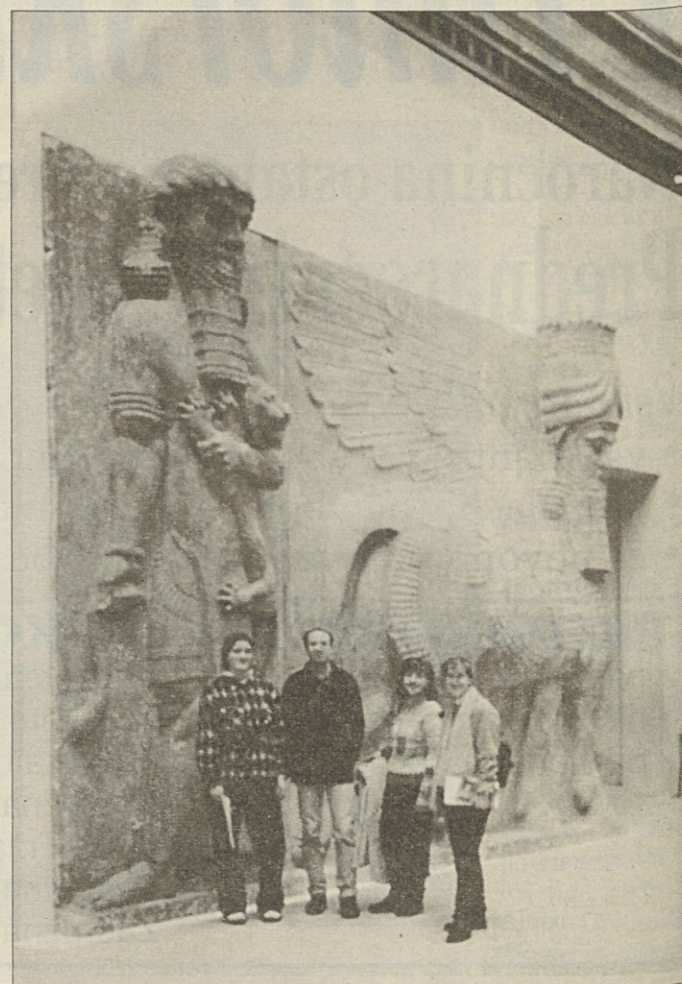
Zadnji dan se je zaključil tako, da kar ni bilo casa za objokovanje Pariza: vso energijo je skupina zapravila za tekanje od enega perona do drugega na postaji Gare de Nord, kjer je vladal popoln kaos zaradi stavke vlakov, tudi tistih, ki peljejo na letališče. Pa se tam ni slo vse gladko: francosko letališko osebje je skupino zadrževalo, kot bi bili »sans-papiers«, ker jim ni slo v glavo, da se lahko pelje v Slovenijo z italijansko osebno izkaznico. Tako so se po vzletu lahko vzdihali olajšanja zamenjati vzdih obžalovanja, da je pet »pariških« dni tako hitro minilo in da si toliko stvari ni bilo mogoče privoščiti. Pa drugic, ne?

Breda Susić

Na slikah:
od zgoraj z gosti po predstavi v slovenskem domu v Chatillonu; od leve duhovnik Cretnik, veleposlanik Kunić s soprogo, predsednica društva Slovencev v Parizu Eva Sutlić in režiserka Lučka Susić;
obisk Eurodisneya; skupina na letališču; spodaj desno ogled muzeja Louvre.

Dom ze od mestnega središča oddaljen dobre pol ure, vsi Slovenci pa seveda ne stanujejo niti v samem Parizu. Med gosti sta izstopala veleposlanik Republike Slovenije v Franciji g. Kunić in njegova gospa, pa tudi nekaj znanih osebnosti kot npr. ekonomist dr. Andrej Bajuk ali astrofizik dr. Janez Zorec. To je seveda nekoliko povečalo tremo mladim igralcem, ki pa so se kar hitro zbrali in spontano odigrali svoje vloge, saj je bil za večino njih to že enajsti nastop (izjemi sta bila Andrej Maver in najmlajša igralka, Ursa Daneu, ki sta vskocila, ker se dva igralca nista mogla udeležiti gostovanja). Pri tem jim je pomagalo tudi vzdušje v dvorani, saj so jim gledalci sproti vlivali samozavest in jim dajali zadoščenje, ko so pozorno spremljali dogajanje na odru, se zabavali in smejali ob duhovitih prizorih. Na koncu so jih nagradili z velikim aplavzom. Po predstavi so se tako gostje kot gostitelji zadržali v prijetnem klepetu ob prigrizku in kozarčku. Prislo je do stika med mladimi, izmenjave

v podnožje montmartskega grica, kjer so se skozi barvito množico večinoma temnopoltih kramarjev in kupcev prebili do nekdanj tako slavne, zdaj pa (vsaj podnevi) precej nemikavne četrti Pigalle z nekdanj bleščečim zabaviščem Moulin Rouge.

Ze prvi večer pa so se mladi Tržacani podali tu-

gajo ne z odrskimi zavesami ne s kulisami, so prisluhnili vsaki želji in so skupaj z našimi mladimi tehničnimi pomočniki domiselno rešili vse probleme. Res lep zgled poštovanosti in spontane narodne zavesti.

Predstava je bila na sporedu v soboto, 21. novembra zvečer. V dvorani,

ki je zgledala zelo vesela in pristrčna s svojimi belimi, rdečimi in modrimi stoli, se je zbralo presenetljivo dosti Slovencev, ce pomislimo na izredni mraz (povedali so nam, da ne pomnijo, da bi bilo že kdaj v istem obdobju tako mrzlo) in na velike razdalje, ki so jih morali nekateri prevoziti, saj je

Anastasia Korsič scenografka svečanosti ob Štukljevi 100-letnici

Najstarejši se živeči slovenski in obenem svetovni olimpijec, Leon Stukelj je pred kratkim dopolnil 100 let. Nedvomno je to velik jubilej za slovenskega gimnasta, saj take starosti ne doseže vsakdo, obenem pa je tudi zelo velik dogodek za mlado slovensko državo. Spomnimo se, kako so na Olimpijskih igrah v Atlanti vsi spoznali malega in čilega 98. letnega Leona Stuklja, ki je poskočno podal roko predsedniku ZDA Billu Clintonu in je vsemu svetu predstavil nepoznano državo Slovenijo.

Slovenci so slavnostno počastili ta visoki jubilej te znameniti osebnosti, ki postaja simbol Slovenije v svetu. V Novem mestu, kjer se je olimpijec rodil 12. novembra leta 1898, so v še nedokončani sportni dvorani priredili svečano proslavo, ki je zaključila vsa praznovanja. V organizacijskem odboru pa je bila tudi Svetoivancanka Anastasia Korsič, ki je za proslavo pripravila celotno scenografijo. Ob tej priložnosti smo imeli z mladostno priznanim scenografom krajši pogovor.

Anastasia Korsič je diplomirala na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani leta '94. Po opravljenem univerzitetnem studiju pa je Anastasia postala nekakšna romarka med Trstom in Ljubljano, saj v Trstu projektira notranjo opremo za družinsko pohištveno podjetje, v Ljubljani pa se ukvarja predvsem s scenografijo, kjer že od študijskega obdobja sodeluje z režiserjem Matjažem Bergerjem. Leta '93 je že pri-

pravila scenografijo za Stukljevo 95-letnico, poleg tega pa je tudi oblikovala unikatno zlato odličje, ki je bilo takrat podarjeno olimpijcu. Leta '96 pa je pripravila scenografijo za akademijo "Duh je kost" ob 250-letnici novomeske gimnazije, ki jo je režiral prav Matjaž Berger. Trenutno pa sodeluje z Bergerjem v Mladinskem gledališču v Ljubljani, kjer pripravlja scenografije.

Kako to, da ste se po opravljeni diplomii odločili za delovanje v Ljubljani, ne pa v Trstu?

Ko se z enim režiserjem dobro ujames se potem ponavadi ta naveza tudi nastaja.

daljuje. Meni se je to zgodilo z režiserjem Matjažem Bergerjem in zaradi tega sem se po studiju odločila, da bom se naprej delala v Ljubljani. V Trstu pa verjetno do sedaj ni se nihče vedel, da se ukvarjam s scenografijo. Poleg tega ima v Ljubljani scenografist veliko več delavnih ponudb, saj je v slovenski prestolnici kar precej gledališč in dajejo zelo velik poudarek kulturi. Seveda, če mi bo kdo ponudil delo v Trstu, ga bom z veseljem sprejela.

Kaj ste s sceno, ki ste jo pripravili za Stukljevo 100-letnico, želeli izraziti?

Zelja režiserja je bila, da nekako prikazemo čas, obdobje, v katerem je Leon Stukelj živel, ker njegovo življenje namreč sovpada z dobo modernih Olimpijskih iger. Startali smo z idejo, da bi prostor oblikovali kot grški stadion, kjer so se odvijale prve Olimpijske igre. Imeli smo krasno možnost, ker smo to delali v se prazni sportni dvorani, ki je se v gradnji, smo imeli proste roke in smo lahko naredili, kar smo želeli. S svojo sceno sem torej nekako ponazorila star grški stadion, ki je predstavljal začetek vsega. Najbolj zanimiv element pa je bil po mojem mnenju pesek, ki je predstavljal važen element v Stukljevem življenju, saj so v tistih casih gimnasti telovadili na pesku. Moja prvotna želja je bila, da bi pesek pokrival celotno površino, kjer se je predstava odvijala, in da se ob orodjih sploh ne bi pojavile blazine. Toda to ni bilo mogoče, saj današnji sportniki ne pristanejo več, da bi telovadili na pesku, poleg tega pa so vaje, ki jih izvajajo na orodjih, bistveno težje.

Imeli pa ste kar nekaj težav s postavitvijo peska.

Moram priznati da sem ga v začetku predvidevala veliko več, toda pojavile so se težave prav s samo statiko dvorane, tako da sem morala količino peska zreducirati in ga je ostalo ravno za občutek. Poleg tega pa je vseh 50 minut, kolikor je predstava trajala, nastopajoči tekli z baklo v roki in bi z veliko količino peska, ki sem jo predvidevala, imel kar precej težav, zato sem mu skušala olajšati delo. Vsekakor je bilo v dvorani kar 35 kubikov peska, kar je zelo velika količina, in je povzročala kar nekaj težav, saj se je zaradi gimnastičnih vaj dvignil prah, kljub temu pa so bili odzivi pozitivni.

Od kod pa vam je prišla ideja, da ste na odru združili elemente iz preteklosti in pa elemente iz sedanjosti, da ste gimnastične vaje, ki so jih izvajali vrhunski sportniki, kombinirali s filmi in video posnetki?

Po eni strani smo hoteli prikazati Stukljevo življenje in zato smo uporabili pesek ter edini njegov posnetek iz leta 36. Na drugi strani pa smo hoteli pokazati zgodovinski presek teh 100 let. Seveda so se stvari v tem dolgem obdobju zelo spremenile, spremenila pa se je tudi

tehnologija, zato smo uporabljali tudi različne projektorje. Imeli smo pač stari filmski projektor, s katerim smo predvajali stare 35 mm filme, na drugi strani pa smo uporabljali najsodobnejše ila projektorje, s katerimi smo predvajali filme režiserja Sase Podgorske, na katerih je prikazal življenje Stuklja skozi zgodovino Olimpijskih iger.

Kaksen pa je bil odziv publike?

Odziv je bil po mojem zelo pozitiven, ker sem opazila, da so si ljudje med predstavo brisali solze, kar pomeni, da jih je predstava presunila. Kritike so bile zelo dobre, zaradi tega sem mnenja, da je predstava uspela.

Kaksni pa so bili vaši občutki ob tako pomembni nalogi?

To je bila zame krasna izkušnja, predvsem zaradi tega, ker mi je dala možnost, da sem spoznala ogromno zelo zanimivih ljudi. Bilo je namreč veliko svetovno znanih gimnastov, naj omenim olimpijskega prvaka na krogih iz Atlante Jurija Chechija, umetnikov in osebnosti, kot na primer predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch. Sploh pa je bilo zanimivo, ker je pravice predstave odkupilo kar deset televiziji, kar tudi nekaj pomeni. Skratka bila je odlična izkušnja.

Vemo, da ste pripravili tudi scenografijo za prireditev »Pariz, Amsterdam,

Berlin, Novo mesto« ob 95 letnici Leona Stuklja. Kate-ro prireditev imate rajši, letošnjo ali tisto iz leta '93?

Definitivno imama rajši letošnjo, ker sem bila takrat se neizkušeni student. Vsekakor je bila tista predstava krasna kot prva izkušnja, vendar se clovek s časom izpopolni in nauči nekaj novega, tako da je bila letošnja prireditev povsem nekaj drugega. Tudi 95-letnica je bila v neposrednem televizijskem prenosu, vendar vsakič ko si ponovno ogledam ta posnetek, bi v določenih trenutkih rajši pozabila na to. Takrat sem bila mogoče se preveč neizkušena.

Koliko truda pa je bilo potrebno, da ste speljali to veliko prireditev?

Noro veliko truda. Mislim, da v življenju nisem za noben projekt delala toliko kot za tega. Imeli smo ogromno težav, od finančnih do političnih. Projekt smo v bistvu pripravljali eno leto. Lani novembra smo se prvič sestali in je bil sestavljen organizacijski odbor, ki je skrbel za vse birokratske zadeve in seveda tudi za finančne fonde, kajti za uresničitev takega projekta je treba ogromno denarja. Delno je

to finansirala slovenska vlada, vendar je bila ta podpora premajhna, tako da smo bili primorani poiskati nekaj sponzorjev. Najbolj naporna pa je bil koordinacija del in seveda postavljanje same scene, ker sem v določenih trenutkih nadzorovala kar 40 delavcev. Ob sceni sem morala tudi pripravljati grafično podobo, to se pravi plakate, vabila, vstopnice, spominske značke, gledališki list ter vse, kar se je pojavljalo na internetu, tako da je bilo v določenih trenutkih vsega preveč. Moram priznati, da sem imela odlične sodelavce, ki so mi zelo pomagali, kljub temu je to zahtevalo veliko stresa, saj smo delali tudi po 20 ur dnevno. Ko je bilo vsega konec, sem si zato vzela teden dni počitka.

Torej je tudi logotip manifestacije vaša zamisel?

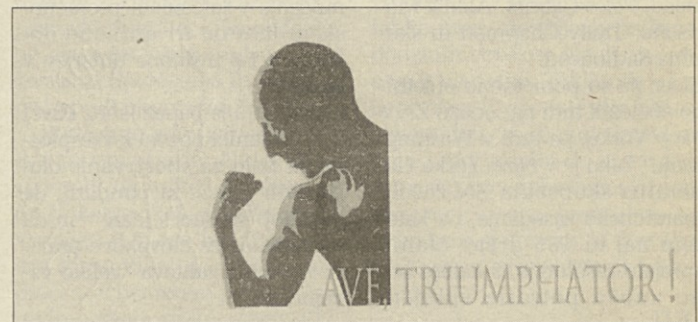
Ta logotip je moja realizacija. Organizacijski odbor je namreč vprašal razne oblikovalce, da bi izdelali logotip za stoletnico Stuklja, med vsemi predlogi pa so izbrali mojega. Zanimivo je, da smo vsi izhajali iz iste fotografije, in sicer iz Stukljevega portreta iz leta '36, ki je bil izdelan takoj po zadnjih Olimpijskih igrah, na katerih je sodeloval. Verjetno smo vsi izhajali iz te slike, ker ta zelo lepo ponazarja moč te velike osebnosti. Medtem ko so ta portret vsi abstrahirali, sem se jaz odločila za popolnoma drugo varjanto, in sicer za zrcalno podobo portreta. Obris portreta prikazuje duh, medtem ko portret sam telo, oba skupaj pa nenehno borbo cloveka s seboj proti sebi, da doseže zastavljeni cilj.

Kaksen pa je Leon Stukelj?

Leon Stukelj je fantastičen clovek. Piše brez očal, roke se mu sploh ne tresejo, skratka čudovita oseba. Če bi bil sedaj tukaj, bi se gotovo dvignil na roke na tem stolu, kljub svoji visoki starosti.

Rado Sustersič

Na slikah: zgoraj Anastasia Korsič med intervjujem; levo Korsičeva z Leonom Stukljem leta 1993. M ed besedilom detajli vabila in programa.

OBLETNICA

Pozivi k spoštovanju človekovih pravic

V pariski palači Chaillot je bila v četrtek, 10. decembra osrednja slovesnost ob 50. obletnici sprejema Splosne deklaracije o človekovih pravicah, na kateri so ob francoskem predsedniku Jacquesu Chiracu jubilej poslavili številni borci za človekove pravice, žrtve njihovih kršitev, politiki in drugi visoki gosti, tudi tibetanski duhovni vodja dalajlama in kitajski disident Jeng Jinsheng. Zbrane je prek satelita s sedeža Združenih narodov v New Yorku pozdravil generalni sekretar ZN Kofi Annan (**na spodnji sliki**). Dejal je, da bodo morali borci za človekove pravice v prihodnjih letih dograditi nasledstvo izvorne deklaracije o človekovih pravicah, ki je bila leta 1948 podpisana prav v palači Chaillot.

"Obstaja mnogo ranljivih skupin, ki potrebujejo posebno zaščito: manjšine, ki jim grozijo razizem, ksenofobija in netolerantnost, ženske, ki so diskriminirane, in otroci, ki so žrtve nečloveškega in ponižujočega ravnanja," je dejal Annan. Navzoče na slovesnosti sta prek satelita pozdravila tudi voditeljica mjanmarske opozicije Aung San Suu Kyi in češki predsednik Václav Havel.

Pred tem je francoski premier Lionel Jospin petim borcem za človekove pravice podelil nagrado leta 1998 za človekove pravice, tudi vodji kosovskih Albancev Ibrahimu Rugovi za prispevek k mirnemu reševanju

Splosne deklaracije o človekovih pravicah. Visoka komisarka ZN za človekove pravice Mary Robinson je na zasedanju poudarila, da je potrebno zmanjšati prepad med retoriko in resničnostjo in da je potrebno človekove pravice uresničevati. Generalni sekretar ZN Kofi Annan pa se je zavzel za "univerzalnost" človekovih pravic, za njihovo spoštovanje povsod, v vseh državah in kulturah. Annan je pred tem podelil nagrado ZN za človekove pravice, in sicer nekdanjemu ameriskemu predsedniku Jimmyju Carterju, Anni Sabatovi iz Češke, Sunili Abeyesekeri s Sri Lanke, Angelini Acheng Atyam iz Ugande in Joseju Gregoriju iz Brazilije. Sesto nagrado je ZN simbolično podelil vsem zagovornikom človekovih pravic na svetu. Dobitniki so nagrade prejeli zaradi vidnih dosežkov na področju zaščite človekovih pravic ter temeljnih svobostin v skladu s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah in drugimi dokumenti ZN o človekovih pravicah.

Ameriški predsednik Bill Clinton je ob jubileju v Beli hiši sprejel predstavnike ameriških skupin za zaščito človekovih pravic in prvič podelil Nagrado Eleanor Roosevelt za človekove pravice, in sicer stirim Americanom. Clinton je poudaril, da je Splošna deklaracija o človekovih pravicah "pomenila in pomeni drzno izjavo o prirojenih pravicah vseh ljudi na svetu do

Splosno deklaracijo o človekovih pravicah je v pariski palači Chaillot z 48 glasovi za sprejela Generalna skupščina ZN na posebnem zasedanju 10. decembra 1948. Osem držav se je glasovanja vzdržalo (Sovjetska zveza, SFRJ, Belorusija, Ukrajina, Češkoslovaška, Poljska, Saudova Arabija ter Južnoafriška republika). Glavna cilja avtorjev deklaracije sta bila preprečitev svetovnih vojn in vzpostavitev mednarodnih odnosov v duhu miru, pravice in napredka. Deklaracija je sestavljena iz uvoda in 30 členov, obsega pa štiri obsežna področja: področje pravic posameznika (svoboscine, varnost, enakost), odnosov z drugimi ljudmi (pravica do državljanstva, oblikovanja družine), področja pravic na političnem in duhovnem področju (pravica do veroizpovedi, svetovnega nazora, združevanja, volitev) ter gospodarskih, socialnih in kulturnih pravic (pravica do dela, plačila za delo, izobrazbe, socialne varnosti).

Kofi Annan podelil nagrade za človekove pravice

Generalni sekretar ZN Kofi Annan je med četrtkovim posebnim kosilom podelil priznanja letošnjim prejemnikom nagrade za človekove pravice, ki jih podeljujejo vsakih pet

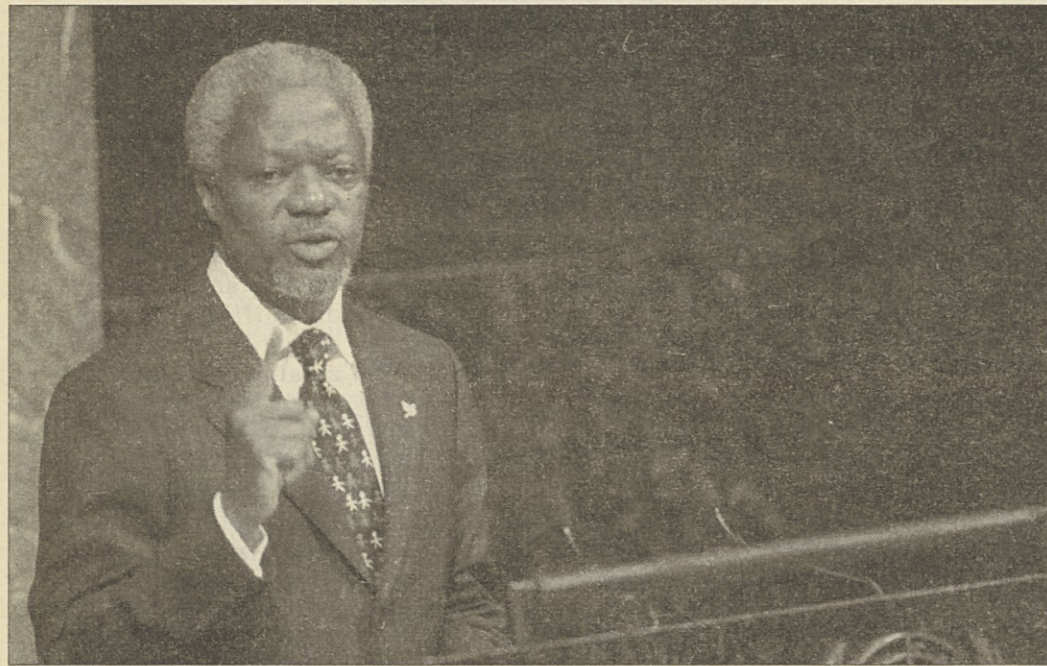
Nagrade za človekove pravice podeljujejo vsakih pet let, prejmejo pa jih osebe ali organizacije, ki so posebej izstopali pri zaščiti človekovih pravic. Nagrada je bila ustanovljena leta 1966 z resolucijo Generalne skupščine. Prvič pa je bila podeljena leta 1968. Do letošnjega leta je nagrado prejelo 28 posameznikov in 7 organizacij. Dobitnike nagrade izbira poseben odbor OZN, ki ga sestavljajo predsednik generalne skupščine, predsednik Ekonomskega in socialnega sveta, predsednik Komisije za človekove pravice, predsednik Komisije o položaju žensk in predsednik Podkomisije za preprečevanje diskriminacije in zaščito manjšin. Pred odbor je letos prišlo 400 nominacij. Nekdanji ameriški predsednik Jimmy Carter je dobil nagrado zaradi zavezanosti mednarodni zaščiti človekovih pravic. Sodeloval je pri aktivnostih kot je obramba pravic verskih manjšin v vzhodni Evropi, ter pomembno prispeval k mirni razrešitvi državljanske vojne v Liberiji. Carterjev center v Atlanti je igral pomembno vlogo pri mirovnih pogajanjih med sprtnimi stranmi v Liberiji. Cehinja Ana Sabatova je Nagrado prejela za 30-letno sodelovanje pri obrambi človekovih pravic, za kar je morala prestati triletno zaporno kazen. Zaprla so jo zato, ker je razdeljevala letake, ki so ceske državljane pozivali k volitvam. Sabatova je tudi ena od ustanovnih članov Listine 77, ki je nasprotovale sovjetski invaziji in sovjetskemu vplivu nad Češkoslovaško.

Brazilec Jorge Gregori se s človekovimi pravicami ukvarja od leta 1950. V času, ko je Braziliji zavlada vojska diktatura, je sodeloval v poskusih ponovnega vzpostavljanja demokracije, danes pa vodi nacionalni sekretariat za človekove pravice. Angelina Atyam iz Ugande je sodelovala pri ustanovitvi Zveze zaskrbljenih staršev v Ugandi. Zveza je nastala, ko so pripadniki Gospodove vojske v Ugandi ugrabili 139 deklic iz katoliške šole. Sunila Abeyesekera je izvršna direktorica ene od najpomembnejših organizacij v Sri Lanki, ki se ukvarja s človekovimi pravicami - INFORM. Svoje življenje je posvetila predvsem borbi za pravice žensk in oboroženim spopadom.

Sadako Ogata poudarila povezavo med človekovimi pravicami in zaščito beguncev

Visoka komisarka OZN za begunce (UNHCR) Sadako Ogata je ob praznovanju 50. letnice Splosne deklaracije o človekovih pravicah dejala, da morajo ljudje zaradi kršitev človekovih pravic se vedno zapuščati domove. UNHCR že od leta 1951 pomaga beguncem, pri čemer je bil v zadnjih letih, zaradi demokratizacije in spoštovanja človekovih

pravic v različnih delih sveta, do sežen določen napredek. Vendar ne dovolj, kajti ena od 120 oseb na svetu je danes prisiljena bežati zaradi preganjanja, ki temelji na kršitvi človekovih pravic. Samo letos je bil svet priča izbruhom spopadov, ki so imeli za posledico nove vale beguncev. To se je zgodilo v afriških državah, kot je Sierra Leone ter na Kosovu. Begunci vse težje prihajajo do političnih zatocišč, tako v razvitih kot v nerazvitih državah. Visoka komisarka za begunce zato poziva vse vlade, da obnovijo svoje zaveze pri podeljevanju zatocišč, kar je temelj zaščite beguncev. (STA)

razmer na Kosovu. Nagrado so prejele tudi mjanmarska novinarica in pisateljica Win Tin, Margie Barankitse iz Burundije, ki skrbi za tutsijske in hutuske otroke, ki so preživeli pokole leta 1993, Brazilka Luzia Canuto de Oliviera Pereira, katere brat in oče sta bila umorjena zaradi boja za agrarno reformo ter sindikalni aktivist iz Indonezije Muchtar Pakpahan.

Nevladna organizacija Amnesty International je zvečer v Parizu ob tem pomembnem jubileju organizirala velik koncert, na katerem so nastopili Bruce Springsteen, Peter Gabriel, Alanis Morissette, Tracy Chapman in skupina Radiohead.

Sicer pa so pomembno obletnico obeležili tudi na sedežu ZN v New Yorku, pa tudi v Washingtonu. Tako je v New Yorku Generalna skupščina ZN začela maratonsko zasedanje, na katerem naj bi 185 držav članic sprejelo resolucijo, s katero bodo znova potrdile sprejem

življenja, svobode in varnosti". Napovedal je tudi sprejem več ukrepov za boljši odziv ZDA na kršitve človekovih pravic v tujini. Med drugim ustanovitev centra za zgodnje opozarjanje na kršitve, v katerem se bodo ameriške obveščevalne službe osredotočale na odkrivanje morebitnih genocidov. Sporočil je tudi, da bodo ZDA Mednarodni organizaciji za delo (ILO) letos prispevale 30 milijonov dolarjev za odpravo dela otrok. Dejal je tudi, da bo State Department povečal ameriški letni prispevek v prostovoljni sklad ZN za žrtve mučenja v letošnjem proračunskem letu na tri milijone dolarjev z 1,8 milijona dolarjev v lanskem. Ob jubileju je papež Janez Pavel II. v poslanici pozval k vsesplošnemu boju za spoštovanje človekovih pravic in poudaril, da je ta boj "se danes izziv" in da zavzemanje za človekove pravice se vedno zahteva "veliko vztrajnosti".

let. Letos so nagrado prejeli nekdanji ameriški predsednik Jimmy Carter, izvršna direktorica INFORM Sunila Abeyesekera s Sri Lanke, Angelina Acheng Atyam iz Ugande, Jose Gregori iz Brazilije, Ana Sabatova iz Češke republike ter vsi borci za človekove pravice po vsem svetu.

Generalni sekretar OZN Kofi Annan je ob podelitvi nagrad dejal, da so človekove pravice skupna skrb vseh ljudi. "Prejemniki nagrade za človekove pravice dokazujejo, da lahko posameznik ne le spremeni njegovo družbo, ampak tudi potek zgodovine. Branilci človekovih pravic so pravniki, novinarji, voditelji sindikatov, učitelji, umetniki, študenti in navadni ljudje, ki stojijo za svojimi načeli. Upam, da bomo nekega dne lahko vsi ljudje zaslužili takšno priznanje, kot je nagrada za človekove pravice," je dejal Kofi Annan.

Tretja peticija društva Edinost

10. decembra - petdeseta obletnica odobritve splosne deklaracije o človekovih pravicah: v Trstu so predstavniki družbeno političnega društva Edinost predložili predsedstvu Dezelnega sveta tretjo peticijo za odobritev izvršilnih predpisov za 3. člen dezelnega statuta. Ustavno sodišče je v razsodbi st. 15 iz leta 1996 okregalo avtonomno deželo Furlanijo - Julijsko Benečijo, ker v več kot tridesetih letih od odobritve njenega statuta z ustavnim zakonom st. 1 z dne 31. januarja 1963 ni napravila nič za izvajanje njegovega 3. člena. Ob prvi obletnici razsodbe - 29. januarja 1997 - so pripadniki društva Edinost predložili prvo peticijo, s katero so predlagali, naj bi deželni svet poskrbel, da bi imeli sedeži vseh dezelnih organov, uradov in ustanov poleg napisa v italijanskem jeziku tudi napise v jezikih avtohtonih manjšin: nemške, slovenske in furlanske. Deželni svet je pod predsedstvom Roberta Antonioneja in podpredsedstvom Milosa Budina krši lasten poslovnik in niti v predpisanem roku sesestdesetih dni, niti kdaj kasneje ni odgovoril na petijo, ki je sicer dobila st. 52. Leto kasneje so predstavniki društva Edinost predložili drugo peticijo, s katero so prosili, naj bi deželni svet poskrbel, da bi ob priliki volitev v deželni svet bila volilna potrdila, razpis volitev in drugi razglašeni razen v italijanskem jeziku tudi v jezikih avtohtonih manjšin: nemške, slovenske in furlanske. Tudi na to peticijo, ki je dobila st. 61, Deželni svet pod predsedstvom Antonioneja in podpredsedstvom Budina ni nikoli odgovoril.

Nova peticija je stiriidelnja. Prvi in drugi del ponavljata že predloženi peticiji st. 52 z dne 29. 1. 1997 in st. 61 z dne 29. 1. 1998. Tretji del predlaga naj bi deželni svet poskrbel, da bodo imeli zigi in papir z glavo dezelnih organov, uradov in ustanov poleg napisa v italijanskem jeziku tudi napise v jezikih avtohtonih manjšin: nemškem, slovenskem in furlanskem. Četrty del nove peticije pa predlaga, naj bi deželni svet poskrbel, da bodo na osnovi predpisov, ki jih lahko izda dežela na osnovi drugega odstavka 1. člena zakona st. 22 z dne 5. februarja 1998, na sedežu dezelnega sveta ter na sedežih pokrajinskih in občinskih svetov razobesene vsakokat, ko so razobesene državna, deželna in evropska zastava, tudi zastave, ki predstavljajo nemško, slovensko in furlansko jezikovno manjšino.

Spričo izredne občutljivosti za pravice avtohtonih manjšin, ki jo pokazal sedanjí predsednik Dezelnega sveta avtonomne dežele Furlanije - Julijske Benečije Antonio Martini v zvezi s napisno tablo na pročelju županijske skupščine v Parinu v Republiki Hrvaški, društvo Edinost računa, da bo predložena peticija sprejeta v najkrajšem času.

za d.p.d. Edinost
Samo Pahor

Finančna plat interneta še vedno močno zamuja

Po dolgih letih uporabe Interneta s strani vojske in univerz, so se končno pojavile prve komercialne strani. V prvi vrsti so bila to podjetja, ki so se posredno ali neposredno ukvarjala s storitvami ali z aparati v zvezi z mrezo samo. Hitro za tem, kot v verižni reakciji, so se pojavila najrazličnejša komercialna podjetja, vključno s finančnimi ustanovami. Najprej smo lahko dobili ameriške, angleske in avstralske banke, nato se severnoevropske in japonske. V glavnem so objavljali v digitalni obliki že natisnjene brosure. Na začetku je bilo malo informacij o bančnem poslovanju in ogromno marketinga.

Važno prelomnico je bila ustanovitev prve virtualne banke (SFNB - Security First National Bank). Brez nobenega fizičnega okenca ponuja se danes vsakovrstne storitve ob katerikoli uri odjemalcem z vseh strani sveta. Kot vse »bele muhe«, tudi ta banka ni uspela izpolniti ciljev, morda prav zaradi tega, ker se je rodila nekaj let prezgodaj.

Pri nas so se prve banke pojavile na svetovnem spletu v zadnjih mesecih leta 1995. V Italiji se je v piclih treh mesecih pojavilo kar 25 bank, med katerimi tudi Tržaska kreditna banka, v Sloveniji samo nekaj največjih zavodov, medtem,

ko se je na Hrvaškem odvijala prava afeta okoli nekaj strani o bančnem sistemu: pomotoma so jih zamenjali za strani Hrvatske Narodne Banke. Na spletu ni bilo seznama bank, na katerem ne bi našli povezave na »Croatian Central bank«.

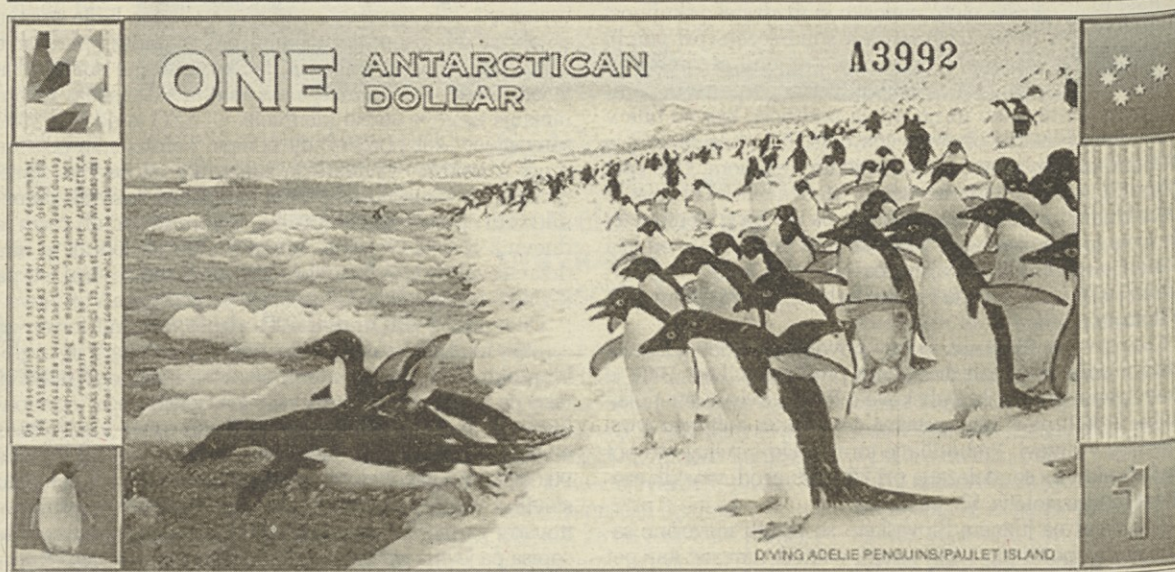
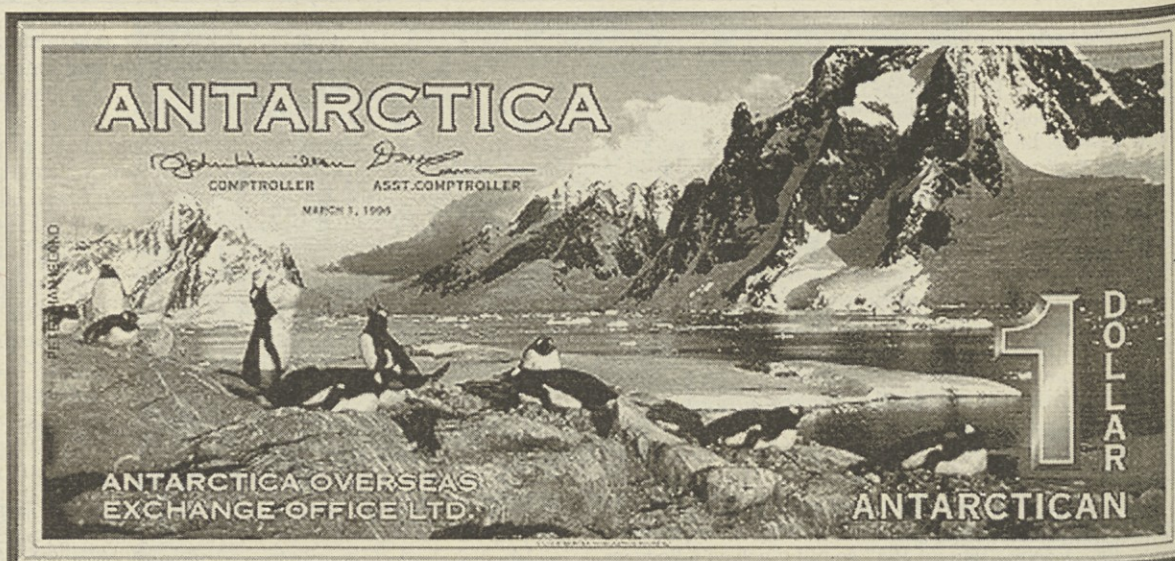
Danes je finančna plat mreže ogromna. Dobimo lahko na tisoče bank: samo v Italiji jih lahko naštejemo skoraj dvestopetdeset! Največje centralne banke nudijo take informacije, ki so bile do včeraj tajne, in lahko sledimo minuto za minuto nihanju svetovnih tržisc, lahko kupimo ali prodamo katerikoli obveznico ali delnico, kot lahko kupimo tudi najrazličnejše dobrine ali storitve.

V prihodnjih letih bo tudi pri nas (vsaj tako trdijo številne raziskave) velik vzpon elektronskega trgovanja. Kupovali bomo dobrine samo potem, ko bomo o njih zvedeli vse potrebne informacije in našli navidežno prodajalno, ki nam jih bo prodala po najnižji ceni in s takojšnjo dobavo. Placali bomo s kreditno kartico ali z bankomatom. Če pa nam bo bolj ustrezalo kako drugo plačilo, bomo lahko izbrali tradicionalni način (nakazilo, ček ali plačilo ob prevzemu) ali uporabili takojimenovani digitalni denar, ki ga bomo lahko dvignili (ali tudi položili) v svojo banko ob katerikoli uri, ne da bi zaradi tega morali romati

do fizičnih okenc, čakati v dolgi vrsti in nazadnje še plačati slano globo zaradi nedovoljenega parkiranja pred banko.

No, to naj bi bil v kratkem zametek virtualne banke, o katerem se danes mnogo govori, ne da bi o tem se videli kaj otipljivega. Italijanske banke so se vedno v glavnem samo elektronska izlozba že natisnjenih brosur, nekatere nudijo prve aplikacije domačega bančništva (home banking), zelo redke so se začele ukvarjati z elektronskimi plačili (le-te lahko prestejemo na prstih ene roke!). Poleg informacij na spletu, so se mnoge banke opredelile za stik s strankami prek telefona (home banking), nekatere uporabljajo tudi televizijo. Prepričan sem, da je ta odnos do novih elektronskih kanalov povsem zgrešen in nerentabilen. Lažje bo tehnično integrirati nove priključke na splet (z mobilni ali prek televizije), kot pripraviti nov, vzporedni sistem informacij, ki naj bi bil podoben svetovnemu spletu.

Nasvidenje prihodnjic.
Miran Pecenik
(miran@trieste.com)

TEHNOLOGIJE / OD RAČUNALNIKA K DOMAČI UPORABI

Mp3 in DVD: nova standarda za glasbene in video posnetke

Velika glasbe na malih predvajalnikih, izredna kvaliteta na malem ekranu

Deskanje po spletu

Profesionalni linki :

Seznam italijanskih bank
<http://www.nbctkb.it/fi-nabkt.htm>

Seznam slovenskih bank
<http://www.ijs.si/slo/resources/business/banks/>

Seznam hrvas-kih bank
<http://www.croa-dria.com/poslovne/spisak.htm>
ali
<http://open.cc.etf.hr/com/>

Banke vzhodne Evrope
<http://www.nbctkb.it/italiano/web/bankin-g/est/bank/est/bank.htm>

Banka Italije
<http://www.bancaditalia.it/>

Security First Network Bank - Pineville - Kentucky
<http://www.sfnb.com/>

Mark Twain's Bank
<http://www.marktwain.com/>

Bundesbank
<http://www.bundesbank.de/>

Malo za šalo, malo zares:

Vse o italijanskem bančnistvu
<http://www.netzapping.com/banks/>

Rates - currency resources
<http://www.uta.fi/~kt-matu/rate-curren.html>

Bank rate monitor
<http://www.bankrate.com/>

Italijanske rumene strani
<http://www.pge.it/>

Banca dello scambio - banking exchange
<http://www.herganet.it/bancascambio/intro.html>

Najbolj obiskane glasbene strani v Italiji
<http://www.luciobattisti.com/>

Pisite Ronaldu : odgovoril vam bo!!
<http://www.ronaldinho.com>

Razdalja med svetom računalništva na eni strani in svetom zvočnih in video zapisov na drugi strani je vedno manjša. V zadnjem letu se na tržišču uveljavljata dva nova standarda, ki sta sicer računalniškega izvora, sta pa zelo primerna za domače naprave za predvajanje glasbe oz. filmov: gre za MPEG-3 in za DVD.

Začnimo pri prvem: MPEG-3 ali mp3 je standard za kompaktiranje oz. stiskanje zvočnih zapisov, ki tako zasedajo manj prostora od originalnega zapisa. Manj prostora pomeni tudi manj podatkov in torej manjšo glasbeno kakovost, kar je doslej onemogočilo uveljavitev drugih programov za stiskanje glasbenih zapisov. Vendar so z mp3 dosegli dosegli sprejemljiv kompromis med količino in kakovostjo: razlika od originala je zaznavna samo pri predvajanju na boljši hifi aparaturi in za človeka z bolj izvežbanim ušesom. Posnetek mp3 se torej ne more ponasati s kakovostjo pravega hifija, ima pa izredno prednost, da je povprečna pesem, ki traja 3 minute, velika nekaj manj kot 5 MB, medtem ko je v navadnem standardu velika vsaj desetkrat toliko.

Zakaj pa bi izbrali slabšo glasbeno kakovost, ko nam dosednji glasbeni CD-ji nudijo s tehničnega vidika vrhunske posnetke?

ko nam dosednji glasbeni CD-ji nudijo s tehničnega vidika vrhunske posnetke?

Mp3 se je uveljavil na internetu zaradi manjše dimenzije zapisa, kar je velika prednost crpanju podatkov iz mreže, saj terja manj časa za nalaganje datoteke, v tem primeru glasbenega zapisa. V svetovnem spletu je že nešteto možnosti za pridobivanje mp3 zapisov vseh vrst glasbe, tako da si lahko na domačem računalniku ustvarimo lastne glasbene kompilacije in jih prek masterizatorja presnamemo na CD, na katerem je prostora za kakih 150 popevk. Prednost standarda mp3 je torej znatno kompaktiranje zapisov, in torej možnost, da jih je na istem CD-ju posnamemo do desetkrat več kot sicer.

Velika omejitev standarda mp3 pa je doslej bila, da je bilo mogoče prisluhniti tovrstnim zapisom samo prek računalnikovih zvočnikov. Sedaj pa je na razpolago nova in zelo privlačna možnost: predvajanje prek bralcev mp3 zapisov. Na tržišču se pojavljajo prvi prenosni aparati, ki zaenkrat se niso na prodaj pri nas, vendar ne bo treba čakati dolgo, da si jih bomo lahko ogledali v izlozbah ali pa kupili za ceno, ki bi morala

začetno nihati od 300 tisoč do milijona lir. Zadeva zaenkrat ni poceni, vendar je samo stvar časa, da bodo cene bolj dostopne. Sredstvo za prenos glasbe v bralce mp3 zapisov so - kartice: stisnjeno glasbo namrec prek vmesnika, ki je povezan z računalnikom, pretocimo na izmenljive pomnilniške kartice (flash memory card, ki so se že uveljavile pri prenosnih računalnikih), ki jih potem vtaknemo v bralce. Ta nima nobenega premicnega dela, kot pri walkmanih, diskmanih ali minidiktirjih, zato tudi porabi izredno malo električne energije, predvsem pa je povsem neobčutljiva za tresljaje.

Z bralcem mp3 gremo torej lahko na pot s pravo zbirko glasbenih posnetkov v žepu: čas morda še ni zrel za nakup, potrebno bo nekaj več konkurence, da cene padejo, pa tudi da se uveljavi enotni standard pomnilniških kartic: bralce mp3 bo torej pripločljivo božično darilo sele prihodnje leto, ko bodo verjetno na tržišču tudi IBM-ovi mikro trdi diski veliki kot 100-lirski kovancec z zmogljivostjo 300 MB.

Ze letos pa bo marsikoga prical pod božičnim drevescem predvajalnik DVD, t.j. bralce digitalnih

videodiskov. Stari kaseti VHS bo postopoma odklenkalo predvsem zaradi slabe kvalitete (samo 240 vrstic ločljivosti na zaslonu), zaradi počasnosti pri iskanju določenih prizorov in zaradi relativne kratke trajnosti magnetnega traku. Preskok od videokasete na DVD je podoben onemu izpred petnajstih let od vinilskih longplejev in philipsovih avdiokaset na sodobne CD-je: od analogne t.j. približne na digitalno t.j. precizno tehnologijo glasbenega zapisa.

Digitalna video plošča DVD izgleda kot glasbeni CD in računalniški CD-ROM, v sebi pa skriva novo tehnologijo, ki omogoča zapis dosti večjega števila podatkov: namesto ure glasbenih posnetkov - kvalitetni celovečerni film, in to z večjezičnimi podnapisi in drugimi informacijami, pa tudi s stereofonskim zvokom najboljše kakovosti! Kako je to mogoče, če pa je plošča enako velika kot navadni CD? Zapis je drobnejši in večplastni, tako da ga bere laserski zarek s spremenljivo fokalno razdaljo. Zaradi tega je DVD občutljivejši od sedanjih CD plošč in mu je lahko usodna tudi najmanjša praska.

DVD je ze standard pri novejših in boljših oseb-

nih računalnikih in ze napovedujejo programe, predvsem videoigre, ki bodo lahko izkoristili ogromno količino podatkov zapisanih na DVDju. Naprava stane okrog 500 tisoč lir in torej dvakrat več od navadnega bralca CD-ROMov; z dodatno video kartico ga lahko povežemo tudi s televizorjem.

Ob domačem televizorju pa lahko postavimo samostojni bralce DVD plošč: primerno je, če je ob novem bralcu ohranimo tudi dosedanje črne skatle, ki nam bo se dolgo služila, vse dokler ne bo na tržišču zadostne izbire DVD. Te dni je v Trstu na razpolago samo 50 filmov na DVD, videokaset pa je več tisoč. Cena nove plošče je od 45 do 55 tisoč lir.

Tudi sami predvajalniki DVD stanejo znatno več od predvajalcev videokaset, katerih proizvajalci so že zdavnaj amortizirali začetno investicijo: za uživanje izredne zvočne in video kakovosti, ki med drugim zagotavlja odlično prostorsko ozvočje, je treba odsteti od 1.200.000 lir navzgor. Predvajalnik DVD bo torej letos pod božičnim drevesom tistih, ki so izredno dobri in jih bo Santa Claus radodarno obdaril, ali pa onih, ki imajo precej debele listnice.

SREČANJE MED PREDSTAVNIKI KMEČKE ZVEZE IN KRAŠKE GORSKE SKUPNOSTI

Potrebna je skupna akcija do deželne uprave FJK

Sklep o pogostejšem skupnem preverjanju sprejetih stališč in pobud

Minuli teden je bilo na sedežu Kraske gorske skupnosti srečanje med vodstvom Kmečke zveze in KGS, ki sta ju vodila predsednika Alojz Debelis in Mario Lavrencić. Srečanja so se udeležili za Kmečko zvezo se Bukavec in Gregorič in za gorsko skupnost Tanca, Benedetti ter Sancin.

Do sestanka je prišlo na pobudo kmečke stanovske organizacije, ki je želela orisati svoje dejavnosti in stališča novemu, pred nedavnim izvoljenemu predsedniku KGS. V tem smislu je Debelis s sodelavci orisal plozaj kmetijstva, ki ga je sicer imel Lavrencić vsekakor priložnost spremljati kot dolgoletni javni upravitelj. Glavna tematika je zadevala kmetijske dejavnosti, povezane z vprašanji teritorija in instrumentov za njegovo upravljanje. Debelis je poleg razvojnih možnosti in gospodarskega pomena kmetijstva podčrtal tudi njegov narodnoobrambni značaj, kar je vseskozi sestavni del politike organizacije slovenskih kmetov.

Predstavniki Kmečke zveze so v svojih posegih poudarili pomen tesnega sodelovanja zveze z gorsko skupnostjo, ki je bilo v preteklosti plodno ter v splošno korist prebivalstva in ga kaže obnoviti ter okrepiti. Se zlasti je bila izpostavljena bistvena vloga KGS pri načrtovanju in upravljanju teritorija, obenem pa njena vloga koordinatorja različnih družbenih dejavnikov pri kljubovanju razlastitvam in v dialogu z deželno upravo.

V tem smislu je bila izražena se zlasti potreba po obnovi skupne akcije do deželne uprave, ki od znanega zakona 16 o protivednostih za izgradnjo sinhrotrona ni uresnicila niti cetrtnine od obljubljenega. Lavrencić je s predlogom povsem soglasal in je v kratkem roku napovedal sklic vseh zainteresiranih dejavnikov.

Predstavniki Kmečke zveze so izrazili mnenje, da je vendarle zaznati s strani dežele in pokrajine znamenja za drugačen odnos do kmetijstva, kar bi bilo treba vsekakor izkoristiti. Za razvoj kmetijstva pa je nujno predvsem poenostaviti urbanistične norme, taksne, ki danes predstavljajo oviro. Delegacija stanovske organizacije je potrdila svojo nezaupljivost do načrta o kraškem parku, kajti dosedanje izkušnje so slabe, začeni s zakonom Belci o kraskih rezervatih iz leta 71, do deželnega urbanističnega načrta iz leta 78 in poznejših ukrepov. Dokaz o dobri volji pa morajo biti za prihodnost stvarni načrti in razvojni programi, ki bodo usklajeni z voljo zainteresi-

ranega prebivalstva, kar se doslej ni dogajalo. To vprašanje izrazito zadeva se zlasti perimetracijo parka.

Predsednik KGS Mario Lavrencić je poudaril, da je kmetijstvo tista panoga, ki je dejansko uspela ohraniti na Krasu ambiantalno ravnovesje, zato nobeno smotno načrtovanje teritorija ne more mimo vloge kmetijskih dejavnosti. Te so danes potrebne sodobnih oprijemov in tehnologije, kar ponuja tudi nove možno-

sti za usklajen pristop do teritorija in ambiantalnih vprašanj nasploh. Lavrencić je soglasal s stališčem KZ, naj se teritorij KGS razširi na vso trzasko pokrajino. Vlogo skupnosti je treba v vidiku potreb kraskega teritorija se okrepiti, ne pa podleci težnjam, da se gorske skupnosti celo ukinjajo.

Predsednik KGS se je prav tako zavzel za okrepitev sodelovanja s Kmečko zvezo. Dejal je, da je bila gorska skupnost po

zakonu opredeljena kot ustanova, ki bo upravljala kraški park in v tem smislu ne gre dopuščati možnosti, da pride upravljanje in načrtovanje teritorija v roke drugim. KGS bo v skaldu s svojimi pristojnostmi delovala naprej v tej smeri in bo uresničevala tak razvojni načrt, ki bo dogovorjen s kraškim prebivalstvom in bo odgovarjal njegovim interesom. Ustanova se bo skupno z drugimi občinami zavzemala za maksimal-

no odpravo restrikcij, ki bi lahko zavirale kmetijske dejavnosti, od deželne uprave pa bo vsekakor treba izterjati poenostavitvev procedur in finančna sredstva, da bo kmetijstvo lahko dobilo ustrezen impulz.

Delegaciji sta srečanje ocenili kot uspešno, saj so jima skupni številni pogledi, sklenili pa sta tudi, da bodo sprejeta stališča in skupne pobude deležni pogostejšega preverjanja.

(D.U.)

Proizvodnja medu v Italiji

Pred kratkim se je v Moltalcinu odvijal »Teden medu«. Prireditelj, ki je že 22. po vrsti, je organiziralo združenje proizvajalcev medu iz Toskane. Glavna tema »Tedna« je bila kakovost plemenitega proizvoda, ki se ne določa več empirično ter s subjektivnimi mnenji temveč z znanstvenimi parametri, ki se naslanjajo na njegov botanični in geografski izvor. Na ta način je bila postavljena osnova, da pride tudi za med do priznanja zaščitnega oznaka DOP (med z zaščitnim poreklom) ali IGP (med z zaščiteno geografsko oznako).

Na omenjeni prireditvi je bil poudarjen tudi ekonomski pomen tega proizvoda. Na osnovi zadnjih podatkov izhaja, da znaša vrednost medu, proizvedenega v EU 5.000 milijard. Delež čebel pri ustvarjanju evropske kmetijske proizvodnje je sicer samo 1%, toda važnost je zuželke daleč presega ekonomski pomen, kajti čebela opravi oprasitev 70% kmetijskih kultur.

Ta podatek pa nam tudi po-

trjuje nenadomestljivo vlogo čebelarjev za ohranjanje biološkega ravnovesja v naravi. Prisel je čas, da se čebelarstvu končno prizna dostojanstvo, ki ga imajo ostale kmetijske panoge ter da se mu odstrani nalepko obrobne, hobistične dejavnosti.

Čebelarstvo pa je tudi sredstvo za ovrednotenje celotne kmetijske dejavnosti, saj se kmetijstvo lahko ponaša, da preko te panoge opravlja nenadomestljivo vlogo za varstvo in ohranjanje okolja, kar potrjuje večfunkcionalnost te panoge skladno s kmetijsko politiko EU nakazano v Agendi 2000.

Ob tem pa ne gre pozabiti, da je za ovrednotenje italijanskega čebelarstva nujno približati z ustreznimi pristopi, porabnika medu. Iz številnih raziskav je razvidno, da je italijanski med boljši od uvoženega. Nas, domači trzaski med pa spada po kakovosti v sam vrh državne proizvodnje. To neizpodbitno potrjujejo številne nagrade, ki so jih bili deležni nasi čebelarji na deželnem in državnem obsegu. Toda o tem in sirse o

trzaskem čebelarstvu posebej bomo pisali, kajti pravilno je, da tudi na krajevni ravni ovrednotimo ta plemeniti proizvod in ljudi, ki ga proizvajajo. Ob koncu se nekaj statističnih podatkov o čebelarstvu. S to panoogo se v Italiji ukvarja 75.000 čebelarjev, ki proizvajajo 90.000-100.000 stotov medu letno. Tržna vrednost te proizvodnje znaša približno 110 milijard lir. Uvažamo letno 120.000 stotov medu, izvažamo pa 22.000 stotov. Razlika v vrednosti med uvozom in izvozom je -21 milijard lir.

Proizvaja se 32 vrst medu. Najbolj razširjena je proizvodnja medu iz akacije, kovanja in evkaliptusa med enocvetnimi medi ter tako imenovani tisočvetni (millefiori) med mnogocvetnimi. Zanimiv pa je tudi podatek o potrošnji medu, ki znaša v Italiji 450 gramov letno po osebi, v EU pa 570. Dežele, kjer se proizvaja največ medu so po proizvodnji razvrstili: Sicilija, Lacij, Piemont, Emilija-Romagna in Toskana.

Pomen svetlobe za rastlino

Sončna svetloba je eden najvažnejših dejavnikov na rastlino. Sončni žarki, ki predejo na zemljo, so sestavljeni iz različnih valovnih dolžin. Polovica je infrardečih žarkov. Slednji imajo veliko valovno dolžino. Ultravijoličnih žarkov, ki imajo kratko valovno dolžino, je le nekaj odstotkov. Za rastlino so najvažnejši žarki, ki jih vidimo in ki imajo valovno dolžino, ki gre od rdečih do vijoličnih žarkov. Teh je skoraj polovica. Prav slednji so tisti, ki vplivajo na fotosintezo. To je pravzaprav eden najvažnejših procesov rastlin in živih bitij nasploh. Brez fotosinteze bi bilo življenje nemogoče. Potom fotosinteze ima rastlina sposobnost, da energijo, ki pride iz sončnih žarkov, nekako ujame in uskladišči v obliki ogljikovih hidratov, ki so lahko razni sladkorji ali skrob.

Da se clovek in zivali preživljamo, potrebujemo hrano in vodo. Ker slednjih ne moremo sami sintetizirati, jih moramo zaužiti v obliki ogljikovih hidratov, beljakovin, maščob, mineralov, vita-

min. Slednje dobimo v naš organizem le, če zaužijemo druge živali ali rastline. Rastlina pa ima sposobnost, da hrano sama proizvaja, s pomočjo sončne energije, ogljikovega dvokisa in vode. Iz teh treh prvin, ki so ji več ali manj vedno razpoložljive, ustvari ogljikove hidrate, katere uskladišči v plodove ali v rezervne organe. Ogljikovi hidrati so potem rastlini baza, da iz njih proizvede beljakovine, maščobe in druge sestavine, ki so rastlini neobhodno potrebne za življenje. Temu procesu pravimo fotosinteza. Kemijska formula fotosinteze v opisni obliki je:

ogljikov dvokis + voda + sončna energija = ogljikovi hidrati + kisik

Energija, ki je bila potrebna za tvorbo ogljikovih hidratov, ostane uskladiščena v slednjih in ko jo rastlina potrebuje, se ogljikovi hidrati spet razkrojijo v ogljikov dvokis in vodo. Imamo torej obratno reakcijo, kjer se sprosti energija, ki je prišla od sončne svetlobe. Ko clovek ali zivali

zaužijemo plodove ali katerikoli drugi del rastline, ki vsebuje ogljikove hidrate, beljakovine ali sestavine, naš organizem prav tako razkroji zaužite snovi in pridobi energijo, ki jo je rastlina nekod uskladiščila s pomočjo fotosinteze. Ciklus ogljikov dvokis-ogljikovi hidrati-ogljikov dvokis se stalno ponavlja.

Fotosinteza se odvija v listih, v posebnih telescih, ki se imenujejo kloroplasti. Za fotosintezo je odgovorna snov z imenom klorofil in daje rastlini zeleno barvo. Sposobnost fotosintetiziranja imajo torej vsi zeleni deli rastline, tudi nezreli plodovi. V največji meri pa se fotosinteza odvija v listih. Slednji so nekake "tovarne", kjer se proizvaja hrana za rastlino. Prav zaradi tega je vloga listov za rastlino res velika. Če ima rastlina premalo listov ali jih predčasno izgubi, ne tvori dovolj ogljikovih hidratov in zato lahko osiobi. Plodovi so slabše kakovosti in ne dovolj sladki ali debeli. Glavni organ rastline za uskladičenje ogljikovih hidratov kot rezervne snovi so korenine. Ko rastlina pomladi se ni-

ma listov in si torej se ne more sama proizvajati hrane, jo za brstenje crpa prav iz korenin. Zato je važno, da si rastlina uskladišči dovolj hrane.

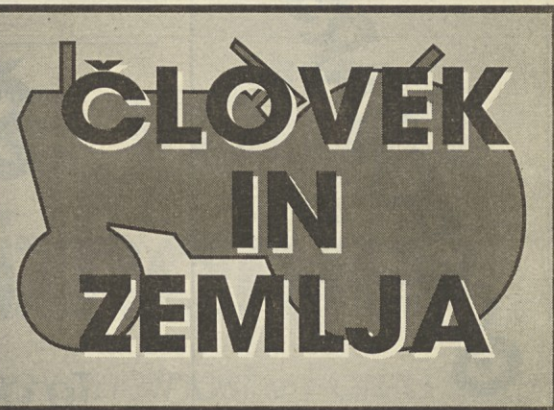
Za nas je obenem važno, da rastlina kopiči ogljikove hidrate v plodove. Po navadi je to sladkor. Važno je zato, da ima rastlina dovolj listov in da so slednji dobro osvetljeni. Rastlina, ki ima malo listov, daje male in kisle sadeže. Sadeži, ki rastejo na senčni strani drevesa, so bolj kisli in slabše kakovosti. Preveč listov pa tudi ni prav. Učinkovitost fotosinteze je maksimalna, ko svetlobni žarki padajo pravokotno na list. Največja učinkovitost je v opoldanskih urah.

Različne rastline imajo različne potrebe po sončni svetlobi. Nekaterе rastline, kot so grah, cvetaca, radič, dobro živijo tudi v senci. Druge pa, kot so krompir, vsa sadna drevesa, trta in druge, katere vzgajamo zaradi sadežev, potrebujejo veliko sonca. Oljka je izrazito heliofilna rastlina, zato potrebuje zelo veliko sonca.

Mi lahko posredno vplivamo na povečanje učinkovito-

sti svetlobe na naše rastline. Pravilno ravnotežje med listi in plodovi na primer dobimo s pravilnim obrezovanjem, z zelenim obrezovanjem ali z redčenjem plodov. Za boljso osvetlitev sadimo vrste v vinogradu ali sadovnjaku v smeri sever-jug. Povrtnin, ki zahtevajo veliko sonca, ne gojimo v neposredni bližini sadnih dreves. Vecjo osvetlitev imamo tudi v visjih nadmorskih višinah in na južni strani pobočja. Različne vzgojne oblike različno kopičijo sončno energijo. Latniki pri trti so dobro osvetljeni in to je tudi vzrok, zakaj je krasu ta vzgojna oblika razširjena. Če je razmerje med površino in prostornino veliko, se sončna energija veliko kopiči. Zelo osvetljena so na primer drevesa, ki imajo vzgojno obliko majhne obseznosti. Dovolj so osvetljene tudi pravokotne in stožaste oblike. Stozasta je na primer vretenasta vzgojna oblika. Slednja se zelo lepo obnese pri oljki. Oljko pri nas pa raje vzgajamo na kotlasto obliko, katera laze prenese burjo.

dr. Magda Sturman

NOVICE

Prodaja kvot mleka

Kmečka zveza obvešča rejce, ki želijo prodati ali kupiti kvoto mleka, da zapade rok za sklepanje kupoprodajnih pogodb dne 31. decembra 1998. Glede na to, da mora biti kupoprodajna pogodba registrirana na uradu za registracije (ufficio registro), kar zahteva nekaj časa, prosimo rejce, da se zgledajo na Kmečki zvezi najkasneje do 22. decembra.

Pogodbe se sicer sklepajo tudi v poznejših mesecih, toda kupec kvote bo lahko z njo razpolagal sele s prvim aprilom leta 2000, medtem ko je kvota, kupljena pred koncem leta, uporabljiva ze s prvim aprilom 1999.

Poziv porabnikom kmečkega goriva za kmetijstvo

Kmečka zveza obvešča svoje člane uporabnike kmetijskih strojev, da namesto goriva za kmetijo UMA lahko zaprosijo za dodelitev kontingenta plinskega olja po znizani ceni, ki ga v smislu zakona st. 66/92 deli trzaska trgovinska zbornica.

Kot znano se kontingent nafte po znizani ceni pri trgovinski zbornici koristi direktno na crpalki s kartico.

Uporabniki kmetijskih strojev, ki želijo izkoristiti to možnost, se morajo izrecno odpovedati gorivu UMA.

Cena plinskega olja Trgovinske zbornice je nekaj čez 700 lir, kontingent pa je dodeljen na osnovi moči motorjev.

Saldo davka na nepremičnine

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da morajo do 20. decembra plačati se drugi obrok (saldo) davka ICI, ki je bil izračunan na podlagi davčne prijave mod. 730 aprila letosnjega leta. V primeru, da se je lastništvo nepremičnin spremenilo med letom vsled nakupov, prodaj ali dedovanja, mora davčni obvezanec sporočiti, da mu davek preračunamo. Člani lahko plačajo davek na sedežih in v urnikih navedenih v sledenci razpredelnici.

V ponedeljek, 14. decembra, ob 8.30 do 13. ure - Sedež kmečke zveze v Trstu, Ulica Cicerone 8. V torek, 15. decembra, ob 8.30 do 13. ure in od 14. do 16. ure - Sedež Kmečke zveze v Trstu, Ulica Cicerone 8.

V torek, 15. decembra, ob 8. do 10. ure - Podružnica v Nabrezini.

DAVKI / ROK ZA PLAČILO ZAPADE 21. DECEMBRA

Še teden dni časa za plačilo davka na nepremičnine ICI

Ta davek morajo plačati lastniki, užitarji in osebe s stanovanjsko pravico

Lastniki zgradb in zidljivih zemljišč, užitarji in osebe s stanovanjsko pravico, ki tega se niso storili, morajo do 20. decembra poravnati občinski davek na nepremičnine ICI. Glede na dejstvo, da je 20. december nedelja, so rok za plačilo podaljšali na 21. december, plačati pa je mogoče na pošti, v davčnih izterjevalnicah ali v bankah.

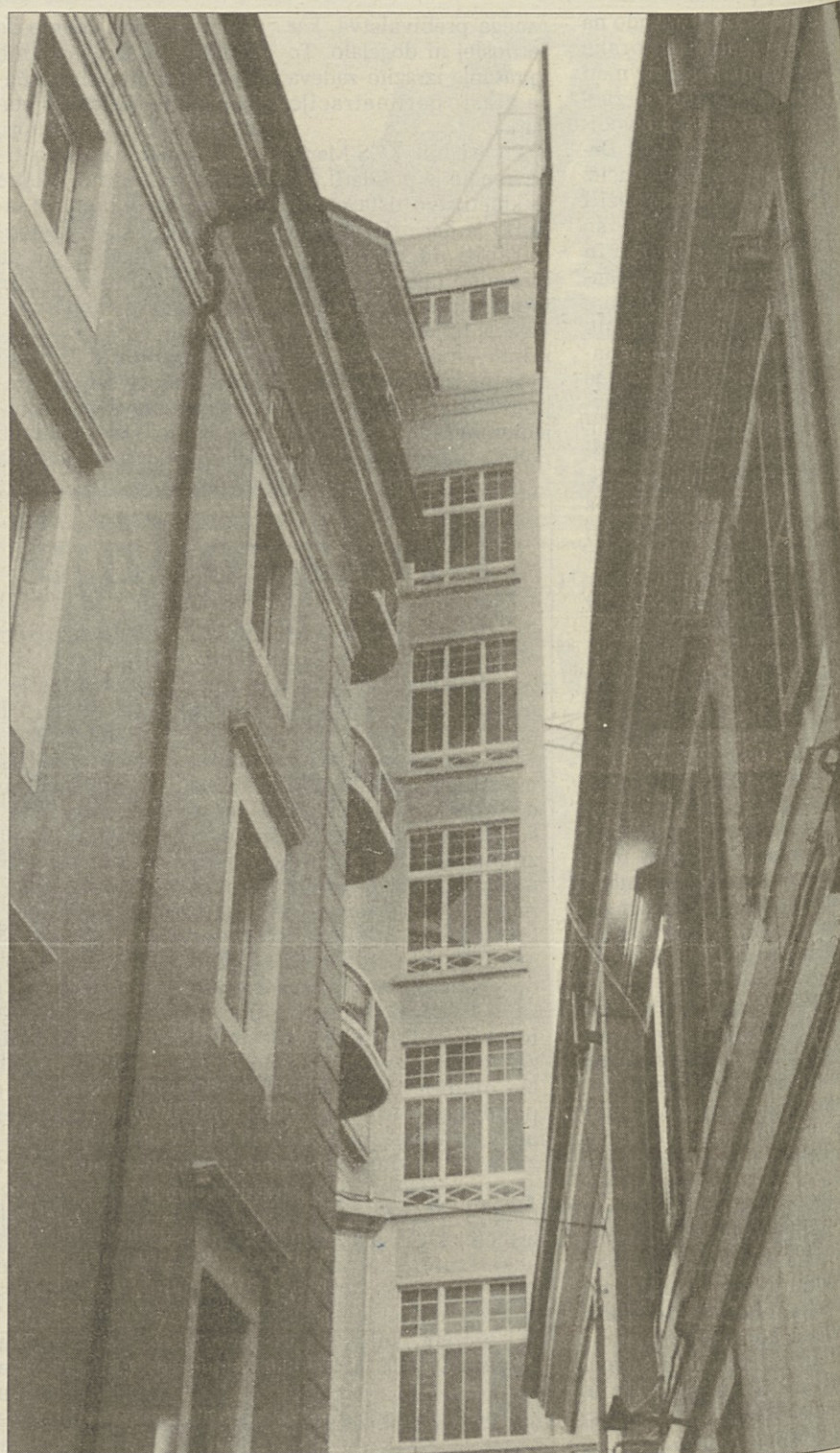
Da bi kaj več izvedeli o tem, smo se obrnili na sedež Slovenskega deželne gospodarskega združenja, kjer nam je pojasnila posredovalna uradnica Tanja Sancin. Spomnila je, da je davek ICI odvisen od določil posameznih Občin. Za zgradbe izračunajo davek v ti-

socinkah glede na njihovo katastrsko vrednost, za zemljišča pa pride v poštev njihova tržna vrednost. Kar zadeva prvo stanovanje (bivališče), je stopnja davka navadno nižja, imamo pa tudi pravico odbitka v visini 200 tisoč lir. Davek placamo v dveh letnih obrokih, in sicer predjem do 30. junija (ob tej priliki je mogoče plačati tudi celoten znesek), 20. decembra pa je treba poravnati manjkajočo razliko do končnega zneska. Podčrtati je treba, da mora tisti, ki je letos kupil, prodal ali podedoval nepremičnine, v predvidenem roku posredovati Občinam za devno dokumentacijo (kupec plača davek ICI

za obdobje, ko je bil za lastnik nepremičnine).

V primeru, da davko-plačevalec zamudi rok ali ni plačal predjuma, lahko sam poskrbi za odpravo dolga. V tem primeru je predviden povisek davka za pet odstotkov, čemur gre dodati zamudne obresti. Ko pa bi dolg v prihodnosti ugotovila javna uprava, bo znesek davka znatno višji, saj bo povečan za 20 odstotkov (in pripadajoče obresti). Omeniti gre tudi, da bo treba do 30. junija 1999 prijaviti na Občini vse spremembe v zvezi z nepremičninami, do katerih je prišlo v teku leta 1998 (20. decembra placamo davek s postno poloznico, prihodnje leto prijavimo spremembe).

Poleg drugih storitev nudi SDGZ vsakomur tudi storitve za plačilo davka ICI. Zato se lahko vsak posameznik obrne na urade Združenja, ki bo poskrbelo za plačilo. V tem smislu SDGZ tudi obvešča stranke, naj to storijo do 15. decembra (do torka), in sicer na sedežu (Ul. Cicerone 8) ali v podružnicah v Dolini, Nabrezini in na Opcinah. V Trstu in v Dolini so uradi odprti od ponedeljka do petka (ob petkih samo zjutraj) od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure, na Opcinah ob torkih in petkih zjutraj (isti urnik), v Nabrezini pa so z istim urnikom odprti ob ponedeljkih, sredah in četrkih. Za morebitne informacije tel. 040/362949 ali 040/362660. (A. G.)

RECIKLAŽA ODPADKOV / NOVI PREDPISI

Od oktobra precej novosti pri uporabi razne embalaže

Prizadevanja EU za zmanjšanje proizvodnje odpadkov

V zadnjih letih je vedno več govor o reciklaži odpadkov, kar je neposredno povezano z onesnaževanjem in varstvom okolja. S tem v zvezi so tudi vse večja prizadevanja, da bi zmanjšali stroške pri njihovem uničevanju. Pred kratkim so na primer na tržski Pokrajini predstavili predloge, po katerih bi na Trzaskem zmanjšali uporabo upepeljevalnika in z raznimi ukrepi spodbujali reciklažo smeti.

Teznja po reciklaži je nedvomno občutena v evropskih državah, kjer so v primerjavi z Italijo dalec naprej (naj omenimo le Švedsko, Svico, Nemčijo), a tudi Evropska unija je v tem smislu že nakazala smernice. V ta okvir spada t.i. odlok Ronchi, ki zadeva problem odpadkov (št. 22/97) pri proizvodnih, trgovskih in storitvenih dejavnostih. Ta odlok je v začetku oktobra vnesel znatne novosti za podjetja, ki imajo kakorkoli opravka z najrazličnejšo embalažo. Odlok se uokvirja v sklop naporov EU za zmanjšanje proizvodnje odpadkov, kjer je embalaža bistvenega pomena, cilj EU pa je porazdeliti odgovornost in obveznosti med podjetji, kar zade-

va zbiranje in reciklažo odpadkov. Do leta 2002 naj bi tako reciklirali polovico od 4, 5 milijona ton embalaže, ki jo letno proizvedejo države Evropske unije.

Prvi korak, ki ga predvideva odlok Ronchi, je za podjetja obvezen vpis v konzorcij Conai (Consorzio nazionale imballaggi). V primeru, da podjetja sama ne poskrbijo za zbiranje in reciklažo razne embalaže, se morajo vpisati v druge konzorcije (consorzi di filiera), ki zbirajo embalažo glede na material, iz katerega je narejena. Ti morajo seveda delovati v skladu z načrti javnih uprav o ločenem zbiranju odpadkov.

Novi normativi veljajo za vsa podjetja, ki proizvajajo ali uporabljajo embalažo. Po novi terminologiji odloka je embalaža proizvod iz kateregakoli materiala, ki vsebuje ali sciti izdelke, deli pa se v tri kategorije: »primarna embalaža« označuje osnovno prodajno enoto za prodajo končnemu uporabniku (npr. steklenica, pločevinka itd.); »sekundarna embalaža« vsebuje in združuje (v prodajalnah) več posameznih prodajnih enot (npr. lepenke ali plastični zaboji, ki vsebujejo več ploče-

vink ali steklenic ipd.); »terciarna embalaža« je zasnovana za poenostavitev prenosa določenega stevila prodajnih enot (npr. palete).

Odlok točno določa tudi kategorije proizvajalcev, uporabnikov in potrošnikov. »Proizvajalci« (it. produttori) so dobavitelji materiala za proizvodnjo embalaže, proizvajalci embalaže in materialov za embalažo, predelovalci, uvozniki prazne embalaže in materialov zanj. »Uporabniki« (utilizzatori) so trgovci, distributerji embalaže, podjetja, ki uporabljajo embalažo za pakiranje svojih proizvodov, uvozniki polne embalaže. »Potrošniki« (consumatori) so končni uporabniki izdelkov, ki za lastno porabo kupujejo embalažo oziroma proizvode, pakirane v embalaži, so pa lahko bodisi zasebniki kot podjetja.

Proizvajalci se morajo vpisati v konzorcij Conai do 31. decembra 1998, lahko pa se poslužijo obrazcev, ki jih dobijo tudi v uradih SDGZ. Poleg tega se morajo odločiti za eno izmed naslednjih organizacijskih oblik: kavcijski sistem; avtonomni sistem za zbiranje in reciklažo; vpis v enega izmed konzorcijskih oblik; zbiranje embalaže glede na material, iz katerega je izdelana, kar lahko predstavlja najpreprostejšo izbiro za mala in srednjevelika podjetja. Proizvajalci morajo obvezno od prvega oktobra tudi plačati konzorciju Conai t.i. prispevek za okolje. Oznaciti ga morajo na fakturi, ki jo izdajo uporabnikom oz. potrošnikom, znesek pa je različen glede na material, iz katerega je sestavljena embalaža. Za jeklo je treba plačati 30 lir na kilogram, za aluminij 100 lir/kg, za papir-lepenko 30 lir/kg, za les 5 lir/kg, za plastiko 140 lir/kg, za steklo pa 5 lir na kilogram.

Tudi uporabniki se morajo vpisati v konzorcij Conai do 31. decembra 1998, poleg tega morajo brezplačno zbirati sekundarno in terciarno embalažo kupcev ter jo nato oddati proizvajalcu. (A. G.)

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES / JESEN 1999

Srečanje slovenskih gospodarstvenikov

Na srečanju naj bi slovenski podjetniki iz vsega sveta navezali stike in izmenjali strokovne izkušnje

LJUBLJANA - Ob uspehu letosnjega srečanja zdravnikov so Slovenci, ki živijo in delajo v tujini, pokazali za tako obliko sodelovanja veliko zanimanje. S tem se je pokazala obojestranska korist takih snidenj.

Slovenska konferenca svetovnega slovenskega kongresa je dala pobudo, da se v jeseni 1999 organizira srečanje, na katerega bi povabili podjetnike in druge gospodarstvenike slovenskega rodu iz tujine. Poleg navezave stikov, poznanstev ter morebitnih sodelovanj bo tu tudi priložnost za udeležence, posredno preko njih pa se za druge po svetu, za neposredni pregled o možnostih domačega gospodarstva.

Za organiziranje srečanja slovenskih gospodarstvenikov iz tujine so se odločili iz več namenov:

- poiskati stične točke na strokovnem področju;
- izmenjava gospodarskih in poslovnih izkušenj, ki jih imajo Slovenci doma po in svetu;
- vzpodbujanje možnosti nadaljnje mednarodne trgovske izmenjave in

vključevanja slovenskega gospodarstva tudi preko slovenskih podjetnikov po svetu;

- prikazati možnost vključevanja Slovencev po svetu v neposreden razvoj slovenskega gospodarstva;

Predvideno je tridnevno srečanje v obliki predavanj in okroglih miz. Posebno pozornost bo namenjena predstavitvi gospodarskih dejavnosti Slovencev po svetu in v zamejstvu. V okviru tega bi pripravili poseben razstavi - sejamski prostor, kjer bi se udeleženci predstavili na različne načine (z izdelki, diapozitivi in drugim propagandnim gradivom). Program bodo popestrili z obiskom in predstavitvijo nekaterih uspešnih slovenskih podjetij.

Svetovni slovenski kongres zacenja posvetovalne stike o vsebini in izdelavi konkretnega programa. Zato prosi vse zainteresirane, da mu svoje predloge in pobude, kakor tudi naslove udeležencev javijo na njegovo tajništvo: SSK, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, tel.: 060/1263326, fax: 061/222125; e-mail: ssk.up@eunet.si

LIKOVNA UMETNOST / RAZGOVOR S FRANKOM VECCHIETOM

»Pariška izkušnja je zame velika priložnost in obenem priznanje«

Slovenski tržaški umetnik letos poučuje na Viški akademiji za likovno umetnost v Parizu

Zacetek stoletja, Montmartre, eno izmed osrcij Pariza: v zadnjih nadstropjih hiš, ki gledajo na pester kulturni živčav, životarijo slikarji. Prišli so po srečo v utripajoči Pariz.

November 1998, središče mesta Trst, potencialnega osrcja srednje Evrope: v zadnjem nadstropju ozke, a kronično kaotične ulice, živi grafik. Nedavno so ga poklicali v Pariz.

Franko Vecchiet, tržaški umetnik, ki ga javnosti ni treba posebno predstavljati, med letošnjim akademskim letom poučuje na Visji akademiji za likovno umetnost v Parizu, oddelku slavne Sorbone.

Kako je prišlo do »selitve« iz Benetk, kjer ste poučevali vrsto let, v Pariz?

Ob zaključku izkušnje v TK galeriji, sem začel pisati priročnik za lesorez. V Parizu, kjer sem že večkrat bil, je stekla debata o tem tekstu in na podlagi tega so me predlagali in dejansko sprejeli na enoletno profesuro na soli. Na akademiji poučujem več stalnih profesorjev, za obdobje enega leta pa sprejmejo medse tudi koga izven. Akademija je sicer precej tradicionalnega značaja. Pred leti pa je bila zelo ugledna, nekako »svetišče«, kot so sedaj Düsseldorf, New York...

Kaj pravzaprav poučujete?

Lesorez in multimedijot kot oz. grafično delo v odnosu z ostalimi umetniškimi delom. Grafika je v zadnjih letih precej odmaknjena, morala pa bi biti povezana z drugimi umetniškimi vrstami.

V čem se kaže ta »osamljenost« grafike?

Predvsem ni pretoka med tehnikami. Grafik in kipar zelo

teško komunicirata, pravzaprav je to že skoraj paradoks. Komunikacija pa je po mojem mnenju nujna; v Pariz so me povabili prav zaradi tega pogleda. Slučajno sem tam našel ljudi, ki s tem vidikom soglašajo.

Trst kot stičišče različnih narodov in kultur - v pogledu na novo Evropo, na kakšen način (obstaja sploh zanimanje?) lahko naše mesto odigra vlogo v graficni in likovni umetnosti nasploh?

Pri tem moram povedati, da so pri imenovanju za profesorja na pariski Akademiji posebno poudarili moj odnos s slovensko prestolnico, da sem se izpopolnjeval s studijem v Ljubljani in da se nahajam na licu mesta med eno kulturo in drugo. Gre skoraj za politično potezo, kar pomeni, da nismo več tako obrobní in da postajamo zanimivi. Trst je potemtakem lahko model povezovanja. Nahaja se prav na meji, pretakanje različnih kultur pa je nedvomno bogastvo; po drugi strani pa je tudi res, da je dandanes ves svet tak, vsi kraji so nekako prehodni, povsod najdemo »potujoče ljudi« različnih kultur... Zgodi se tudi, da smo včasih obremenjeni ali da sploh ne razmislimo, tako se svojega ugodnega položaja tudi ne zavedamo.

Če smo že pri pretakanju, povezovanju različnih kultur in pristopov, gre omeniti, da ste se kot umetnik večkrat izpopolnjevali in pomerjali po Evropi. Med drugim ravno te dni razstavljate v Parizu z grupo grafikov...

S to skupino sem že večkrat razstavljaval v Italiji, Belgiji, Nemčiji, z njimi sodelujem dve leti. Dobro je, da ohranjas take stike, presegas svoje okolje: to je

bistvo vsega, predvsem pri likovni umetnosti. Dandanes je likovna umetnost razširila svoj zorni kot. Odpiranje svetu je postala nujnost, tako tudi primerjanje, ki bi ga lahko imenovali »pretok energije«. Treba se je primerjati z drugimi.

... in tudi s samim seboj. Dejali ste namreč, da ste v dnevno sobo obesili svoja dela, da bi jih lahko s časom kritično ocenili, izpopolnili.

Ko dokončam delo, se ne vidim napak, pomanjkljivosti. Takrat se mi delo zdi perfektno. Sele, ko visi na steni in si ga nekaj časa ogledujem, opazim, da sem povedal nekaj različnega od tistega, kar sem v resnici želel izraziti. Umetnost je kot sport s samim seboj, kjer želiš nekaj doseči, ne glede na ostale. Nikoli nisi pri koncu, tako da je najboljšje delo ponavadi tisto, ki se ni dokončano, ki ravnokar nastaja.

Kaj pa nastaja zdaj?

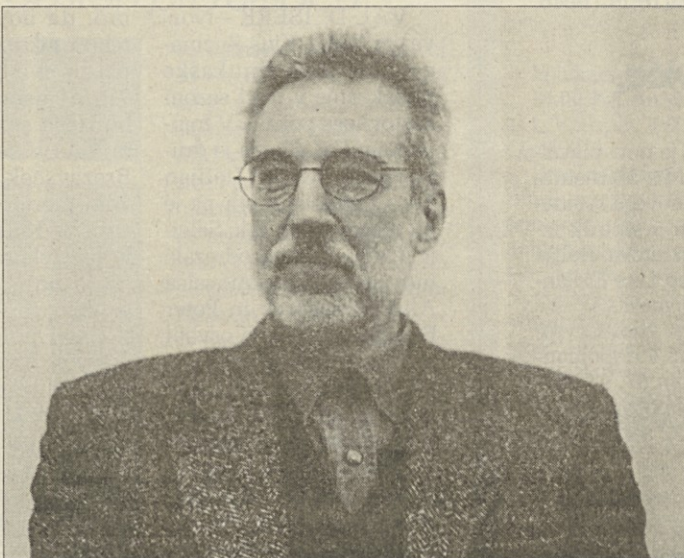
V zadnjem obdobju, zadnjih sedem-osem let se ukvarjam predvsem s kolazi, tudi zelo velikega formata.

Pred kratkim ste razstavljali v Pordenonu, v galeriji La Roggia.

Slo je za razstavo o plovbi, ki je lahko metafora potovanja skozi življenje, skozi umetnost. Koordinate, smer dela, gibanja je treba znati prebirati v zvezdah, kot to delajo mornarji.

Kaj pa o priročniku za lesorez, ki ste ga prej omenili?

Priročnik se ni dokončal. Zelim si, da bi bilo to besedilo čim bolj natančno, da bi odgovarjalo na vprašanja kako in zakaj, zato sem veliko brskal po literaturi,

seveda tudi tuji. Tako delo je treba nato primerjati z drugimi strokovnjaki. Ves ta proces predpostavlja čas.

Poleg tega pa nastaja v Revoltelli retrospektiva, posvečena Avgustu Cemigoju. Pri projektu sodelujete tudi vi, kaj ne?

Razstavo pripravlja več ljudi, sam skrbim za grafični del razstave oz. področje, kjer sem podkovan. Ravnokar pripravljam svoj prispevek za priložnostni katalog.

Bili ste njegov učenec. Kakšno sled je pustil na vasi umetniški poti?

Ko sem ga jaz poznal, ni veliko potoval. Sel je v Ljubljano, do Idrije. Toda silil je, naj pogledamo, kaj se dogaja po svetu, čes da je treba paziti, da se ne zadušimo. Sam je zahajal v knjižnice in listal po ameriskih knjigah, da bi vedel, kaj se dogaja po svetu. S tem v zvezi je močno

vplival name; na začetku sem bil navezan na svoj svet. Se pomislil nisem, da bi lahko pogledal izven tega sveta...

Kakšna je vloga likovnega pedagoga in do katere mere je odločilna za razvoj ustvarjalca? V Pariz so vas dejansko poklicali kot pedagoga.

Vloga pedagoga ni daleč od vloge umetnika. Umetnik skuša izraziti idejo. Pedagog dela isto. Posreduje, istocasno mora spremljati, toda je manj vsiljiv. Biti mora dober svetovalec: v rokah ima cloveski material, ki ga je treba usmerjati.

V zadnjih casih postajata likovna umetnost in zgodovina umetnosti nasploh zelo popularni. Velike razstave svetovno znanih umetnikov predstavljajo ene izmed poglavitnih turističnih atrakcij. V knjigarnskih izlozkih in na policah so vedno v ospredju monografije likovnih umetnikov. Zakaj ta pojav? Ob-

staja možnost, da ta skorajda komercialen, »poljudnoznanstveni« pristop do umetnosti skvari pravo pojmovanje-upoštevanje umetnosti?

Velike umetnike, ki uživajo velik ugled ze celo stoletje, pozna široka publika. Po drugi strani pa je svet veliko manj dojemljiv in pozoren za nove stvari, za to kar se sedaj dogaja. To obdobje je trenutek, ko je sodobnost precej emarginirana. S tem kultura seveda ne pridobi veliko. Umetnikov, ki so tako pomembni kot Picasso, je cela vrsta. Picasso in »njegovi« so se znašli v Parizu v pravem trenutku na začetku stoletja, ko so nanje postali pozorni tudi kupci. Ti se danes uspevajo, ker jih promovirajo razne mednarodne institucije. Mlajši slikar pa se ne more primerjati z njimi. Najti mora referenčne točke, ki so blizje nam. Tak proces lahko privede do banalizacije umetnosti, spektakel za manj zahtevne, kot se je zgodilo v pozno-rimski dobi. Bogata petdeseta leta na primer ostajajo se vedno v ozadju, pa čeprav je od tedaj minilo že pol stoletja! Problem tici v kulturni politiki, ki ne podpira novega, kar je lahko to rizkanto, pretežno, rezultat pa je lahko kontradiktoren. Picasso ne moti več nikogar, sodobna umetnost pa je lahko komu trn v peti...

Za konec: kaj vam pomeni izkušnja v Parizu?

Predvsem je to velika priložnost in rezultat obenem. Gre za prestižno mesto, jaz pa sem Slovenec, grafik, iz krajev, ki niso najbližji Parizu. Vsako delo ti nekaj da in te obogati na določenem področju. Tudi delo je investicija.

Jana Pecar

OB TISOČLETNICI GORICE / ZBIRKA GORIŠKIH ZGODOVINSKIH MONOGRAFIJ

Nadvse zanimiv prikaz goriške glasbene zgodovine v knjigi mladega raziskovalca Alessandra Arba

V publikaciji Obmejni glasbeniki ob italijanskem, nemškem in češkem zaživi tudi slovenski doprinos

Gorica bo kmalu (leta 2001) praznovala svojo tisočletnico, zato je občinsko odbornistvo za kulturo sklenilo proslaviti jubilej z zbirko monografij, posvečenih zgodovini goriske kulture. V okviru te zbirke, imenovane »Goriške zgodovinske monografije« (Monografie storiche goriziane), je oktobra izšlo prvo delo, in sicer »Musiciisti di frontiera« (Obmejni glasbeniki), ki nudi zanimiv prerez goriske glasbene zgodovine.

Avtor Alessandro Arbo je mlad goriski raziskovalec, ki je že objavil več knjig, v katerih je obravnaval teme iz glasbenega ter estetsko-filozofskega področja (Seghizzi, Michelstaedter, Adorno, itd.). Arbo je pravi knjižni molj, ki neutrudno raziskuje pozabljene arhive ter iz njih grmadi kopice podatkov, katere nato poveže ter vključi v smiselno celoto. Njegovi »Obmejni glasbeniki« se gibljejo na področju, ki je že stoletja stičišče in križišče kultur, ki se med seboj oplajajo, večkrat pa tudi druga drugo zoperstavljajo. Kultura namreč ni nevtralen pojem: v njej se spajajo in odražajo specifike naroda, ki jo izraža, zato se je politična oblast - sedaj kot v preteklosti - večkrat poslužuje kot oddelne propagandnega sredstva. Kulturna nadvlada cesto pomeni tudi politično premoč, in obratno.

V Arbovi knjigi bomo torej gorisko kroniko, kjer se vrstijo glasbeniki italijanskega, slovenskega, nemškega in češkega porekla. Res je, da note same in zvoki niso etnično obarvani, a vsaka glasbena stvaritev se rodi in zazivi v določenem okviru, kjer so socialne in politične koordinate jasno zacrtane.

Prvi slovenski doprinos lahko razberemo na freskah (l. 1480) cerkvice na Gluhem Vrhovlju nad Kozbano, kjer so naslikane »male cimbale« imenovane tudi oprekeli ali opsase (it. salterio) - instrument, ki je bil razširjen na Goriskem in Tolminskem, katerega so v Gorici izdelovali do zacetka našega stoletja; soroden je nemškemu »Duleimer« ali »Hackbrett«, ki je se v rabi na Stajerskem. Tudi Trubarjev vpliv ima svojo težo v goriskem glasbenem življenju: Primož Trubar je Gorico obiskal leta 1563, leta 1567 pa je izšla prva zbirka Protestantskih nabožnih spevov v slovensčini. Zgleda, da se je protestantizem v Gorici uspešno vsidral in da so v nekaterih plemiskih palacah dolga leta organizirali večere luteranske glasbe. Seveda je potem Protireformacija opravila svoje: leta 1595 so Jezuiti ustanovili svojo solo v Ljubljani in oblikovali solske dramske igre verske

vsebine (Jusuitenspielen). Verjetno je bil tudi goriski Travniki prizorišče teh verskih dram.

Zgodovina gre svojo pot in tudi mirna odmaknjena Gorica pade pod vpliv italijanske opere, ki se nezadržno širi od polovice XVII. stoletja dalje. V Arbovi knjigi lahko spremljamo odmev, ki so ga v mestu imele glasbene mode, ki so prihajale zdaj z Dunaja, zdaj iz Benetk, ali pa iz Prage ali bližnje Ljubljane. Gorica res ni bil produktivni center, a meščani so si prizadevali, da bi bili deležni vsaj odmevov sijaja evropskih glasbenih prestolnic: zato so vzdrževali gledališče, majhen orkester in zbor ter godbo na pihala.

V XIX. stoletju se slovensko kulturno življenje odločno predrami, predvsem po zaslugi Slavjanskega bralnega društva (l. 1848), pozneje pa Citalnic. Arbova knjiga je bogata s podatki o slovenskem kulturnem in glasbenem delovanju; avtor navaja imena vseh vidnih goriskih glasbenikov, nekatere pa posveti daljšo analizo (Marij Kogoj, Stanko Jeričio). Viri so natančno in obsežno citirani, v začetni zahvalnici je omenjen tudi prof. Silvan Kersevan, ki je s svojimi napotki avtorju pomagal pri raziskavi.

Svetla in bogata leta, ko so slovenski Goricani ustanavljali društva, od

Cecilijanskega (l. 1883) pa do Pevskega in Glasbenega društva l. 1901, koncerti in prireditve v Trgovskem domu, ki je bil dograjen l. 1904 po načrtu znanega arhitekta Maxa Fabianija, se končajo s fascističnim nasiljem. Leta 1926 fasisti zazgejo Trgovski dom in tako uničijo tudi mnogo partitur, leta 1927 pa oblasti ukinejo vsa slovenska društva. Med nekaterimi glasbeniki vendar ostanejo prijateljske vezi, saj je Seghizzi poznal in cenil skladatelje, kot so bili Vinko Vodopivec, Emil Komel in Lojze Bratuž, Lipizer pa je celo poučeval na Komelovi soli. Leta 1937 pa fasistično nasilje doseže svoj višek, ko drhal napade Lojzeta Bratuža, ki kmalu nato umre po velikem trpljenju zaradi zastrupitve z motornim oljem, ki so mu ga bili fasisti nalili v grlo.

Rane so bile globoke in včasih se zdi skoro neverjetno, da narod, ki je v svoji zgodovini doživel toliko nasilja - od Tolminskih kmečnih uporov preko dveh svetovnih vojn, fasizma in nacizma - ohrani svoj ponos in željo, da svojo bitnost izpove in pokaže v umetniški obliki. Večina slovenskih goriskih skladateljev se je posvečala zborovski glasbi, ljudski in cerkveni, med njimi pa imamo tudi predstavnike avantgarde, ki so stopali v korak s časom in nam zapustili dediščino, ki se

ni dovolj ovrednotena. Arbo nasteje vse glasbene ustanove, ki so spet zaživele po drugi svetovni vojni ter izrazi željo in upanje, da bi končno prišlo do sodelovanja med italijanskimi in slovenskimi društví (kot je bilo receno na mednarodnem srečanju leta 1994 »Young European Musicians«), seveda v spoštovanju specifičnih identit, za medsebojno kulturno obogatitev.

Knjigo je s slikami lepo opremil ljubitelj glasbe Bernardo Bressan: za nas so posebno zanimive slike slovenskih skladateljev, pa n.p. partitura latinske mase (iz l. 1885) skladatelja Avgusta Armina Lebana, ki je hranjena v knjižnici tržaškega konzervatorija »Tartini«, kjer je naslovna stran natisnjena trojezično (slovensko, italijansko in nemsko).

»Obmejni glasbeniki« je torej lepo in koristno delo: italijanskim bralcem nudi možnost spoznavanja slovenske kulture, za Slovence pa predstavlja korak naprej k vidljivosti, ki je neobhodna rekvizit za narod, ki hoče živeti in cveteti. In mogoče je ravno glasba področje, na katerem je medsebojno srečanje in spoznavanje možno in lažje, saj njen jezik ne predstavlja nepremostljive ovire, marveč skupno izrazno sredstvo.

Katja Kralj

NOVICE

Italijanska odbojcarska zveza demantira vsak sum o dopingu

RIM - Italijanska odbojcarska zveza je včeraj odločno demantirala vest, da bi kak italijanski odbojkar jemal nedovoljena sredstva. Kot je zapisal italijanski dnevnik Avvenire, naj bi enemu od »azzurrov« v kvalifikacijah svetovnega prvenstva na japonskem na kontroli antidoping nasli prekomerno količino »epitestosterona«. Italijanska federacija pa pojasnjuje, da je ta substanca normalno prisotna v človekovem telesu.

Naj dodamo, da je v včerajšnjem vnaprej odigranem srečanju A1 lige Casa Modena premagala v gosteh Lube Marche Macerata s 3:1 (16:14, 14:16, 15:10, 17:15).

Svetovni rekord Miloševića, evropski Moravcove

SHEFFIELD - Hrvat Miloš Milošević je novi plavalni evropski prvak v kratkih bazenih na 50 metrov delfin. Razdaljo je preplaval v času novega svetovnega rekorda 23, 30 sekunde in za 5 stotnik izboljšal stari rekord Rusa Denisa Pankratova. Boljše od starega rekorda je plaval tudi Sved Lars Frolander, ki je s časom 23, 34 osvojil drugo mesto. Slovakinja Martina Moravcova pa je znova evropska rekorderka na 100 metrov delfin. V dopoldanskem predtekmovalju ji ga je z izidom 57, 93 odvzela Nizozemka Inge De Bruijn, popoldan pa je Moravceva razdaljo preplavala v 57, 72 sekunde.

Zmagala Forsbergova, Grašičeva odstopila

HOCHFELZEN - Zmagovalka zenske biatlonske zasledovalne tekme (10 km) za svetovni pokal v avstrijskem Hochfietznu je Svedinja Magdalena Forsberg. Druga je v cilj pritekla Francozinja Corinne Niogret, tretja pa je bila Nemka Simone Greiner-Petter-Memm. Andreja Grašič je zaradi bolezni (prebavne motnje) po tretjem streljanju odstopila, Lucija Larisi je pristala na 14. mestu, Tadeja Brnkovič pa se je uvrstila na rep 60-terice tekmovalk. "Z rezultatom, predvsem od Lucije, sem zadovoljen, vendar sem hkrati zelo zaskrbljen za Andrejo. Po tretjem streljanju namreč s tekmovalcem več ni mogla nadaljevati, saj tarce sploh več ni videla. Kako bo naprej se bodo morali odločiti zdravniki. Seveda pa sem rezultata Lucije Larisi toliko bolj vesel, " je bil po tekmi zaskrbljen trener zenske ekipe Vladimir Korolkevič.

Zmaga na Norveško, Slovenci slabi

TOBLACH - Na tekmi svetovnega pokala smučarjev tekačev v avstrijskem Toblachu je na 10 kilometrov (prosto) slavil Norvežan Bjoern Daehlie, drugi je bil Rus Mihael Botvinov (+14, 6), tretji pa je bil domačin Alois Stadlober (+15, 7). V Avstriji so nastopili tudi trije Slovenci in se uvrstili sila povprečno. Jože Petkovšek je odstopil, Matej Soklič je pristal na 84. mestu (+1:52), Vasja Rupnik pa je bil 95. (+2:21).

"Matej je sicer začel odlično, podobno kot na Finskem torej, a je zato v nadaljevanju popustil, kar ga je stalo nekoliko višje uvrstitve. Se slabše je nastopil Vasja Rupnik, tako da z vsem skupaj ne morem biti zadovoljen. Kljub vsemu mislim, da imajo še vsi nekaj rezerve za prihodnje tekme, " je povedal trener ekipe Marko Gracer.

Neumannova še drugič, Slovenki pod pričakovanji

TOBLACH - Na tekmi svetovnega pokala v smučarskih tehik v italijanskem Toblachu je na petkilometrski razdalji se drugič v sezoni zmagala Cehinja Katerina Neumannova (12:52, 1). Druga je bila Svedinja Antonina Ordina z zaostankom 11 sekund, tretja pa Rusinja Nina Gavriljuk. Slovenski predstavnici Andreja Mali in Nataša Lačen nista osvojili točk svetovnega pokala. Malijeva je bila 40. z zaostankom minute in 12 sekund, Lačnova pa 51. (+ 1:21).

Rokomet: Genertel brez težav premagal tudi Messino

MESSINA - Trzaski Genertel je končal prvi del italijanske rokometne A lige trdno na prvem mestu s polnim številom točk (26). Tržacani so včeraj po pričakovanju in brez težav premagal v gosteh Messino kar z 20:11 (12:8). Tržacani so takoj povedli s 3-4 goli razlike in vodstvo postopoma večali, da bi na koncu tekme zmagali z devetimi zadetki razlike.

1. SKL: poraz Sežancev

SEZANA - V 14. krogu 1. slovenske košarkarske lige je včeraj v Sezani domaći Kraski zidar izgubil proti ekipi Savinjski Hopsi z 68:87 (37:44). Najboljši pri Sezancih je bil Lazarevski, ki je dal 29 točk, Jan Budin pa je dosegel 7 točk. Pri gostih so bili najuspešnejši Jagodnik (25 točk), Kobale (22) in Stević (20). Po tem porazu Sezanci se naprej ostajajo zadnji na lestvici.

Ostali izidi: Krka - Union Olimpija 47:62 (28:26), Slovan - Loka kava 62:79 (40:31), Pivovarna Laško - Branik Maribor 112:68 (57:29), Helios Domžale - Triglav Kranj 60:66 (28:38), ZM Lumar - Postojna 75:69 (33:37). **Vrstni red:** Union Olimpija Ljubljana 28, Pivovarna Laško 24, Savinjski Hopsi in Krka 20, Loka Kava in ZM Lumar Maribor 12, Hjelios, Slovan in Triglav 10, Posta MB Branik in Postojna 8, Kraski zidar Sezana 6.

SMUČANJE / PRESENETLJIV RAZPLET NA PRVEM SMUKU SEZONE

Na najvišji stopnički Kjus Slovinci najboljše doslej

Izreden podvig Brezavščka (7.) in Pena (10.) - Polom Avstrijcev

VAL D' ISERE - Norvežan Lasse Kjus je zmagovalac prve smukaske preizkušnje v novi sezoni svetovnega pokala. V francoskem Val d'Iseru je drugo mesto osvojil Italijan Luca Cattaneo, tretji pa je bil njegov rojak Eric Seletto. Odlično sta se odrezala tudi slovenska tekmovalca Ales Brezavšček in Peter Pen. Brezavšček je osvojil sedmo mesto, Pen pa je bil deseti, kar sta daleč najboljši uvrstitvi slovenskih smukačev v zgodovini tekmovalj za svetovni pokal. Slovenska smukača sta premagala popolno avstrijsko reprezentanco, saj je bil njihov najboljši Norbert Holzknicht 15. Tretji slovenski tekmovalac Andrej Jerman je osvojil 57. mesto.

Valdiserski smuk se je razpletel naravnost sanjsko za majhno slovensko ekipo v hitrih disciplinah. Ales Brezavšček in Peter Pen sta znala izkoristiti dobro pripravljeno progo, ki je ne le zdržala do visjih startnih števil, temveč po številki 24 zaradi boljše vidljivosti postala celo hitrejša. Oba slovenska smukača sta z odlično vožnjo, predvsem v zgornjem delu znamenite proge OK, docela izkoristila svojo priložnost in se uvrstila med deseterico. "Vsi smo izredno veseli, po dolgoletnem trudu smo dosegli velik uspeh. Proga je bila tokrat za razliko od ostalih tudi pri nasih stevilkah se tako dobra kot pri številki ena ali pa se boljša. Toda tudi drugi tekmovalci s podobnimi stevilkami so imeli enake razmere, pa jih niso vsi izkoristili. Ne pričakuje-

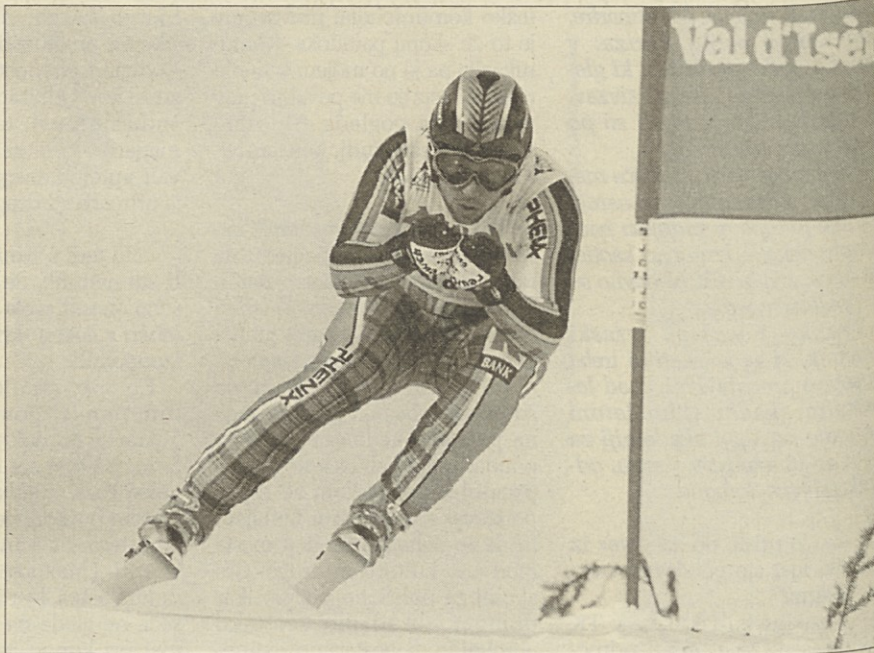
mo, da bom na vsaki tekmi tako visoko, upam pa na uvrstitve med prvih dvajset, " se je najboljšega smukaskega rezultata v karieri veselil Brezavšček, ki je po prvem merjenju vmesnega casa za Kjusom zaostajal le pol sekunde, do konca pa je nato dodal se 50 stotink.

Pravi polom so tokrat doživeli Avstrijci. Njihovi najboljši smukači so imeli dokaj nizke startne stevilke, ob prihodu v cilj pa so lahko le nemočno zmajevali z glavami in opazovali, kako drsijo po lestvici navzdol. Na koncu je bil njihov najboljši Norbert Holzknicht na 15. mestu, točke pa so osvojili le se trije, med njimi zmagovalac lanskega svetovnega pokala Andreas Schifferer z 21. mestom. Fritz Strobl je bil 31., Hermann Maier 36. in Josef Strobl 40.

Rezultati: 1. Lasse Kjus (Nor) 1:43, 20; 2. Luca Cattaneo (Ita) 1:43, 48; 3. Erik Seletto (Ita) 1:43, 64; 4. Antoine Deneriaz (Fra) 1:43, 67; 5. Audun Groenvold (Nor) 1:44, 17; 6. Kevin Wert (Kan) 1:44, 20; 7. Peter Runggaldier (Ita) in Ales Brezavšček (Slo) 1:44, 23; 9. Kenneth Siversten (Nor) 1:44, 31; 10. Peter Pen (Slo) 1:44, 45 itd.

Svetovni pokal, skupno (po 6 tekmah): 1. Christian Mayer (Avt) 290 točk; 2. Stephan Eberharter (Avt) 288; 3. Lasse Kjus (Nor) 221; 4. Kjetil Andre Aamodt (Nor) 184; 5. Hermann Maier (Avt) 180 itd.

Smuk (1): 1. Lasse Kjus (Nor) 100; 2. Luca Cattaneo (Ita) 80; 3. Erik Seletto (Ita) 60 itd.

Lasse Kjus med zmagovitim smukom (Telefoto AP)

SMUČARSKI SKOKI / OBERHOF

»Polovična« tekma Avstrijcu

Izvedli so le eno serijo, slavil pa je Widhoelzl - Peterka 19.

OBERHOF - Avstrijec Andreas Widhoelzl je zmagal na sesti tekmi za letošnji svetovni pokal v smučarskih skokih v nemškem Oberhofu (127, 5 metra, 130, 5 točk). Drugi je bil vodilni v svetovnem pokalu Nemec Martin Schmitt (122 metrov, 120, 6 točke), tretji pa je njegov rojak Sven Hannawald (121, 5 metra, 119, 7 točke). Organizatorji so izvedli eno samo serijo, ker je tekmovalna žirija odločila, da zaradi megle ne bodo pripravili tudi druge, finalne serije.

Na tekni so nastopili vsi stitje slovenski skakalci. Primož Peterka je tekmo končal na 17. mestu (100, 5 metra, 77, 4 točke). Debitant Bine Norčić, ki je bil najboljši Slovenec na petkovih kvalifikacijah, je skočil 84 metrov (41. mesto, 43, 2 točke), Damjan Fras 85 metrov (42., 42 točk), Peter Žonta pa 83, 5 metra (43., 39, 8 točk). Končnega razpleta so se najbolj veselili v avstrijskem taboru, saj so imeli

poleg Widhoelzla, ki je dosegel sesto zmago v karieri, med deseterico se tri skakalce (4. Wolfgang Loitzl, 5. Stefan Hornigacher in 10. Andreas Goldberger).

V poskusni seriji je padel Schmitt, ki je le za 1, 5 metra zaostal za rekordom skakalnice Japonca Noriakija Kasajja (134). Schmitt se pri padcu ni poškodoval. Tekmovalna žirija se je nato odločila, da bodo tekmovalci kljub slab vidljivosti izpeljali, skakalce pa so spuščali z nizjega zaleta kot v poskusni seriji. V prvi seriji je padel Japonec Hideharu Mihajira, ki so ga na nosilih odnesli v ambulanto pri tekmovališču, na srečo pa je Japonec ni težje skupil.

Svetovni pokal: 1. Martin Schmitt (Nem) 540 točk; 2. Janne Ahonen (Fin) 408; 3. Kazujosi Funaki (Jap) 346; 4. Sven Hannawald (Nem) 223; 5. Noriaki Kasai (Jap) 212;...19. Primož Peterka (Slo) 89 itd.

KOŠARKA / A1 LIGA

Za Pall. Gorizio je danes proti rimski Pompei imperativ le zmaga

V A2 ligi bo tržaški Lineltex doma igral proti zadnjeuvrščnemu Selectu (AV)

GORICA, TRST - V 14. kolu italijanske košarkarske A1 lige bo Pall. Gorizia danes ped eno izmed odločilnih tekem za obstanek v ligi. Goricani se bodo namreč spopirjali s Pompeo iz Rima, ki je sicer zelo visoko uvrščena na lestvici, je pa v dometu goriskih košarkarjev. Zaigrati pa bodo morali na vso moč in izredno zbrano.

DANASNJI SPORED (18.00): Kinder Bologna - Mabo Pistoia, Varese - Benetton Treviso, Zucchetti Reggio Emilia - Müller Verona, Ducato Siena - Teamsystem Bologna, Sony Milan - Termal Imola, Polti Cantù - Papis Rimini, Gorizia - Pompea.

Pred mnogo lažjo nalogo pa bo trzaski Lineltex, ki bo danes doma igral z zadnjeuvrščnim Selectom iz Avellina, pri katerem igra bivši košarkar trzaskega mostva Riccardo Esposito, ki je tudi polemiziral z vodstvom trzaskega kluba. Tržacani so v današnjem srečanju gotovo nesporni favoriti, seveda ce ne bodo podcenjevali nasprotnikov. Z novima točkama pa bi se lahko celo uvrstili na drugo mesto, saj bo danes drugouvrščeni Bini Viaggi igral v Pesaru proti Scavoliniju.

DANASNJI SPORED (18.00): Scavolini Pesaro - Bini Viaggi Livorno, Lineltex Trst - Select Avellino, Snai Montecatini - Sicc Jesi, NBanco Sardegna Sassari - Villa Reggio Calabria, Zara Fabriano - Serapide Pozzuoli, Popolare Ragusa - Cordivari Roseto, Fila Biella - Montana Forlì.

ROKOMET / LIGA PRVAKOV

Pivovarna Laško na Švedskem igrala neodločeno

Celjani osvojili 1. mesto v skupini

Redberglids Goeteborg - Celje P. Laško 24:24 (13:13)

GOETEBORG - V srečanju četrtega kroga lige prvakov (skupina D) so igralci Celja P. Laško prvič remizirali; v gosteh so namreč s švedskim Redberglidsom igrali 24:24 (13:13).

Dvorana Liseberghallen, gledalcev 1500, sodnika: Falcone in Raetz (oba Svica). **REDBERGLIDS:** Hallbaeck, Mellegard, Ma. Franzen 2, Vranjes 5 (4), A. Franzen 3, Pettersson, Bernstsson 5, Gentzel, Lindén 1, Mi. Franzen 8, Lundstroem.

CELJE: Perić, Lapajne, Vugrinec 1, Serbec 6 (3), Pajović, Safarić 1, Jelčić, Stefanović 3, Pungartnik 12, Tomsic, Skrbic 5, Manaskov 6 (1).

Sedemmetrovke: Redberglids 6 (5), Celje P. Laško 6 (4).

Izključitve: Redberglids 16 minut, Celje P. Laško 14.

Neodločen rezultat na Švedskem prinaša Celjanom prvo mesto v skupini in hkrati ugodnejšega nasprotnika v četrtfinalu (Kiel ali Volgograd), vendar se vedno ostaja grenak priokus, da bi slovenski prvaki tudi to srečanje lahko dobili, saj so se v 55. minuti vodili s 24:21.

Tekma je bila trda in borbena do konca, domačini so z dodatnim motivom, zakaj hoteli so se "Pivovarjem" mascevat za visok poraz v Sloveniji, obenem pa se od svojih gledalcev poslovi-ti z zmago.

ODBOJKA / MOŠKA C IN D LIGA

Mima Eurospin zdaj sama druga Tudi Imsa, Soča in Olympia OK

Le Agraria Terpin in Soča Unitecno oddala en set - Oba D-ligaša praznih rok - Naš prapor doma izgubil z NPT, borovci pa v gosteh pri Turriacu

C LIGA

Olympia Agraria Terpin - Rojales 3:1 (15:4, 15:2, 1:15, 16:14)

OLYMPIA: S. Terpin 4+11, J. Terpin 3+10, Komjanc 4+3, J. Hlede 0+0, Dorni 3+5, Bensa 5+6, Pintar 4+1, S. Hlede 1+1, Gravnar.

Agraria Terpin je sicer po pričakovanju zmagala, toda z odnosom do igre gotovo ni zadovoljila. Po prvih dveh setih je kazalo, da bodo Goricani slavili zanesljivo zmago kar po hitrem postopku. Gostom so namreč prepustili le stiri in dve točki. Nakar so popustili na vsej črti in dopustili gostom, da so se razigrali. Podcenjevanje jih je v tem setu zelo drago stalo, tako da so osvojili eno samo točko. Trenerjeve menjave in minute odmora niso nič zalegle, gostitelji so gresli kot za stavo tako v obrambi kot v napadu. Tudi v četrtem setu so gostje že vodili z 9:4. Naposled pa so se naši predstavniki le zbrali in nasprotnika dohiteli. Gostje so sicer povedli 14:13, domaćini pa so reagirali, osvojili set in tudi končno zmago.

Soca Unitecno - Itely 3:1 (15:8, 11:15, 15:10; 15:2)

SOCA UNITECNO: Feri 17-20, Klede 5+7, Petejan 4+10, Tomsic 1+1, Brisco 6+10, Battisti 3+0, Braini 2+0, Superga 0+0, Mucic, M. Cernic, A. Cernic.

Servis: Soca 5/7; blok: 17.

Sočani so po napovedih premagali trdoživni Itely, po pričakovanju pa pot do zmage ni bila lahka. Po razmeroma lahko dobljenem prvem setu, so Čotičevi varovanci popustili, gostje pa so se razigrali in poravnali izid na 1:1. Sledila je odločna reakcija sočanov, ki so nato stalno vodili. V tretjem setu je bilo se nekaj boja, v četrtem pa je igrala samo Soca. Pri tem sta se se posebej izkazala Mitja Feri, ki je bil izreden v bloku skozi vso tekmo, in pa Andrej Brisco, ki je s svojim servisom spravljal v težave sprejem gostov.

Mima Eurospin - Fiume Veneto 3:0 (15:4, 15:12, 15:6)

MIMA EUROSPIN: Božič 6+6, Celladoni 6+6, Collauti 5+0, Drasic, Mikolj 3+3, Peterlin 1+5, Princi 2+3, Riolino 4+6, Sgubin, Stabile 7+9, Strain, Veljak 0+0.

Fantje Mime Eurospina so včeraj dosegli sesto zaporedno zmago in že peto z glatkim izidom. Fiume Veneto ima na lestvici 4 točke in ta razlika je prišla jasno do izraza na igrišču. Slogaši so bili boljši v vseh elementih, se zlasti pa je bila očitna premoč v napadu. Izenačen je bil le drugi set, vendar bolj zaradi trenutkov nezbranosti domačinov in netačnosti njihovega bloka kot zaradi moči nasprotnikov.

Mitja Feri (Soča Unitecno) je bil neustavljiv

Vendar so naši fantje znali takoj premostiti rahle težave in v tretjem setu, podobno kot v prvem, enostavno niso dovolili gostom, da bi se razigrali. Poleg standardne šesterke so na igrišče stopili se Mikolj, Peterlin in Veljak in s svojim nastopom ponovno dokazali, da trener lahko nanje računa v vsakem trenutku. S to novo zmago in glede na to, da je Buia z 1:3 izgubila proti vodilnemu Il Pozzo, je Mima

Eurospin sedaj sama na drugem mestu. (INKA)

Imsa - Prevenire 3:0 (15:13, 15:12, 15:10)

IMSA: Cernic 4+3, Florenin 7+13, Mucci 3+2, Radetti 10+17, Orel 2+6, Buzzinelli 3+4, Paoletti 0+0, Fagnel.

Novi trener valovcev je tudi v drugem nastopu slavil. Tokrat je Imsa pred domačimi gledalci premagala trdoživni Prevenire, ki pa je bil posebej v prvem setu bli-

zu delnega uspeha. Valovci so zaigrali dobro, se naprej pa je v njihovi igri premalo stalnosti, kar znajo nasprotniki večje izkoristiti. Na srečo pa sta včeraj v odločilnih trenutkih poskrbela, da ni prišlo do presenečenja, prav Valova najbolj izkušena igralca, in sicer Radetti in Florenin.

Imsa je začela dobro in povedal z 10:4, nato pa z naivnimi napakami dovolila nasprotniku, da jo dohiti. Toda radetti in Florenin sta preprečila neprijetno presečenje. V nadaljevanju so gostje celo vodili z 10:5, toda takrat so se valovci zbrali in z delnim izidom 10:2, dobili tudi drugi set. Nadaljevanje je bilo povsem v rokah jerončičevih fantov, ki so se na koncu zasluženo veselili nove zmage.

D LIGA

Naš prapor - Nuova Pallavolo Trieste 1:3 (15:9, 9:15, 5:15, 2:15)

NAŠ PRAPOR: Boschin 7+6, Cevdek 3+5, Devetak 1+2, Figelj 0+1, Frandolic 0+1, Juretic 0+0, Korecic 9+8, Paulin, Poletto 0+0, Sergio 1+10, Ursic 2+4.

Gostitelji so igrali, kot je treba, le v prvem setu. Nato pa ni bilo več nobene reakcije, tako da so gostje ineli v drugem nizu lahko pot do zmage. Naši odbojkarji so nadaljevali s slabo igro tudi v tretjem setu, ko so zbrali le pet točk. V četrtem setu pa so popustili na vsej črti, tako so jim gostje prepustili picli dve točki.

Turriaco - Bor 3:1 (15:5, 6:15, 15:5, 15:11)

BOR: Milic 1+1, Savarin 1+6, jancar 6+2, Volcic 0+2, Miot 8+11, Sustersic 0+1, Pertot 4+10, Jagodic 4+2, Nigido.

Servis: Bor 2/9, Turriaco 4/13; napake: Bor 15, Turriaco 18.

V zelo bledem nastopu so borovci položili orožje tudi pred zadnjeuvrščenim Turriacom in tako zdrknili povsem na rep lestvice. Zaigrali so slabo, tako da od napovedovane zmage ni bilo nič. Pri tem se je sredi drugega seta poskoval se Robert Volcic, na katerega trener Brunbo Milic najbrž nekaj casa ne bo mogel računati. Prav drugi set so borovci tudi dobili, toda bolj zaradi slabega nasprotnika kot pa zaradi dobre igre. (Dejan)

ODBOJKA / ŽENSKA C IN D LIGA

Nuova Kreditna še utrdila vodstvo, Siderimpes in Kmečka banka zlahka do točk

Pričakovan poraz borovk, ki pa so pokazale napredek v igri

C LIGA

Publiuno - Kmečka banka 0:3 (3:15, 7:15, 11:15)
KMEČKA BANKA: Corsi 6+1, Bulfoni 1+1, S. Princi 4+1, V. Cernic 4+2, Braini 1+2, Mitri 3+1, Ditta 5+0, M. Cernic 0+3.

Proti najsibkejši ekipi v ligi so odbojkarice Kmečke banke osvojile načrtovane tri točke. Srečanje je bilo povsem enosmerno, čeprav je trenerka Silva Meulja v vseh treh setih igrala z različno postavbo in poskušala tudi nekatere variante, ki jih proti močnejšim nasprotnikom ne more. Podatek, da je kljub temu srečanje trajalo le dobrih 40 minut, jasno prica, kakšno je bilo razmerje moči na igrišču. O samem srečanju je težko povedati kaj več, saj so bile neizkušene domače igralke nedorasle, da bi lahko nudile vsaj dostojen odpor.

Virtus Favento - Siderimpes 0:3 (6:15, 7:15, 9:15)

SIDERIMPES: Mo. Tomasini 10+10, Mi Tomasini 6+6, Lipone 8-9, Ambrosi 4+3, Tomsic 2+0, P. Ursic 7+2, Visintin 0+0, Humar, Zuccarino, Danielis.

Servis (točke/napake): Siderimpes 12/8.

Valovke se iz Trsta vračajo s tremi točkami, ki so jih osvojile lažje od pričakovanj. Toda nasprotnik je bil razmeroma skromen, valovke pa so zaigrale zbrano in dovolj dobro, da so brez težav zmagale. Ves čas tekme, razen na začetku prvega seta, ko je Virtus povedel s 3:0, so imele valovke vajeti igre trdno v rokah. Nasprotnice so tudi slabo sprejemale, kar je v veliki meri olajšalo delo Valovi obrambi, tako da je bil tudi protinapad uspešen. Veliko dela pa so valovke opravile že s servisom in so dosegle kar 12 asov, pri čemer je bila se posebno uspešna Maria Lipone, ki je s servisom dosegla kar sedm od svojih osmih točk, za soliden nastop pa zasluži pohvalo vsa ekipa, ki jo je tokrat namesto diskvalificiranega Massima Sterre vodil Giorgio Brezigar.

Libertas - Nuova Kreditna 1:3 (15:10, 6:15, 7:15, 13:15)
NUOVA KREDITNA: Ciochi 0+4, Coretti, Crissani, Fabrizi 7+4, Furlan, Gregori 5+1, Kalc, Mamillo 6+5, Pertot 3+3, Prestifilippo 0+0, Scrichia 10+10.

Z gostovanjem v Fiume Venetu se Nuova Kreditna vrača z novimi tremi točkami, ki se utrjujejo njeno prvo mesto na lestvici. Domači Libertas Furlanina, ki je ekipa iz spodnjega dela lestvice, je v prvem setu preseñetil in tudi s pomočjo napak slogasič osvojil set. Naslednja dva sta bil monolog Nuove Kreditne, ki je znala uveljaviti svojo izkušnost in slavila brez težav. V četrtem so najprej za nekaj točk povedle domačinke, a so jih slogasič dohitele in prehiteli, vendar se Libertas ni hotel predati. Stanje je bilo izenačeno vse do izida 12:12, ko so igalka Nuove Kreditne izpeljale nekaj zelo učinkovitih akcij in tako zasluženo spravile pod streho novo zmago. V soboto pa ji prihaja v goste trzaska SGM Consulting in derbi med dvema od najmočnejših ekip v ligi bo verjetno zelo napet. INKA

D LIGA

Il Pozzo - Bor Friulexport 3:0 (15:5, 15:11; 15:6)
BOR FRIULEXPORT: Azman 6+7, Flego 2+2, J. Milicevic 2+2, D'Aniolo 6+3, Gruden 0+1, Zadnik 2+5, Sternad, Sadlowski, Rogelja, Z. Milicevic.

Servis (Bor 5/10; Il Pozzo 4/9; napake: Bor 16, Pozzo 4.

V Pradamano so borovke doživele pričakovan poraz, toda v primerjavi z zadnjimi nastopi so pokazale boljše igro, predvsem pa je bil pristop do igre precej boljši kot doslej. Če bo tako tudi v bodoče, potem se ni bati, da ne bi proti slabšim nasprotnikom, ki čakajo borovke sedaj, prisle tudi nove zmage. Il Pozzo je zelo dobra ekipa, ki ne podari ničesar. Toda do zmage le ni prišel tako lahko, kot kaže rezultat. Na žalost pa borovke težko osvajale točke, kar se je na koncu seveda poznalo. V drugem setu so Cellove varovanke celo povedle s 7:1, toda tudi to ni bilo dovolj za vsaj delen uspeh.

Namizni tenis: V A2 ligi zelo važna zmaga mladih krasovk

V zelo važni tekmi za obstanek v A2 ligi so mlade igralke Krasa v gosteh premagale Gasp Moncalieri s 5:3. Po dve točki sta k zmagi pripravevali Dasa Bresciani in Martina Milic, eno pa Nina Milic.

KOŠARKA / C2 LIGA

Domovci popustili proti koncu tekme, borovci pa v začetku drugega dela

V D ligi so cicibonaši povsem nadigrali solidno ekipo Duke Pub

C2 LIGA

Dom Kmečka banka - Manzano 66:83 (34:41)

DOM KMEČKA BANKA: Conetti 5 (1:1, 2:4, -), Corsi 3 (-, -, 1:5), Braini 4 (1:4, 0:1, 1:2), Cej (-, 0:1, -), Podbersig (-, 0:2, -), Di Cecco 25 (11:12, 7:11, -), Kristancic (-, 0:1, -), Campanello 16 (-, 5:6, 2:7), Jarc 11 (1:1, 5:9, -), Guameri 2 (2:2, 0:1, -), trener Grbac.

PON: Jarc in Braini; SON: 25.

Proti prvouvrščenemu Manzanu so domovci nezasluženo visoko izgubili, saj je bil rezultat v ravnovesju vse do zadnjih minut, ko pa so našim povsem poše moči. Ze ob samam začetku tekme je bilo opaziti, da so »belo-rdeci« stopili na igrišče zbrani in samozavestni. Vecji del prvega polcasa so tudi bili v vodstvu in večkrat spravili v težave nasprotnikove strelce z zares poztvovno obrambo. Tudi

igra v napadu je bila učinkovita, se posebej pa je blestel Di Cecco, ki je v tem delu dosegel kar 15 točk s stooostotnimucinkom pri metu. Zal pa so nasi popustili prav v zadnjih minutah polcasa in gostje so tako pridobili rahlo prednost. V drugem polcasu smo bili ponovno prica odlicnemu nastopu domovcev, ki so dohiteli in prehiteli nasprotnike v 8. minuti (50:49). Zatem pa so gostje zadeli nekaj trojk in pridobili prednost 5-6 točk, ki so jo obdrzali vse do zadnjih minut igre, ko pa so jim povsem poše moči. Nastop domovcev je bil vsekakor spodbuden in upajmo le, da bodo nadaljevali po tej poti. (L.S.)

Bor Radenska - Itala Weber 81:90 (36:38)

BOR: Filpic 10 (4:8, 3:5, -), Tomsic 5 (-, 1:2, 1:3), Simoncic 5 (-, 1:4, 1:4), Velinsky 25 (5:9, 10:13, -), Pettiroso 6 (-, 3:5, -), Smilovich 4 (2:4, 1:1, -), Susani 5 (2:2, 5:7, 0:2), Barini 12 (2:2, 5:7, 0:2), Percic 4 (0:1, 2:2, -), Rasmann 5 (1:2, 2:2, -), trener Furlan.

SON 26. PON: Barini (37). PM 16:29, met za dve 28:43, met za tri 3:11. 3T: Tomsic, Simoncic in Susani po 1.

Borovci so castno izgubili

proti se nepremaganemu Weberju iz Gradisca. V prvem polcasu so dobro igrali in se predvsem se je izkazal Alb erto Velinsky, ki je samo v tem delu dal kar 21 točk. Nasim kosarkarjem je bil usoden začetek drugega polcasa. Gostje so si priigrali prednost 10 točk in to razliko ohranili do konca srečanja. Gostitelji so sicer trudili, da bi dohiteloi nasprotnika. Zmanjšali so razliko na sedem točk, več pa jim ni uspelo. (N.S.)

D LIGA

Cicibona Pref. Marsich - Duke Pub 91:60 (42:29)

CICIBONA: Stefanic 10 (2:2, 1:1, 2:2), Persi 23 (2:2, 9:13, 1:1), Stokelj 4 (-, 2:2, 0:1), Furlan n.v., Possega 10 (-, 5:9, -), Jogan 8 (-, 4:5, 0:1), Ursic 21 (1:3, 7:7, 2:2), Mura 2 (-, 1:3, -), Krizmancic 7 (1:2, 3:11, -), trener Battilana.

SON: 20. 3T: Stefanic 2, Ursic 2, Debeljuh 1, Persi 1.

Cicibonaši so končno zaigrali, kot znajo in povsem nadigrali solidno ekipo Duke Pub, ki ima nekaj odličnih posmaeznikov, med katerimi je tudi bivši borovec Carbonara.

Po enakovrednem začetku so si cicibonaši priigrali prvo visjo prednost v 13. minuti (26:16). To razliko so se povečali ob koncu

polcasa. Cicibonaši so nadaljevali z dobro igro tudi v drugem delu tekme in v 6. minuti že vodili z 18 točkami prednosti (54:38). Gostje so povsem popustili, tako da so domaćini v 11. minuti vodili s 30 točkami prednosti (68:38) in že tedaj je bilo seveda jasno, da je srečanja konec. Za tako bleščečo zmago so zaslužni prav vsi Cicibonini kosarkarji, posebno pohvalo pa si zaslužijo se Persi (23 točk in kar 11 pridobljenih zog), Ursic in Stefanic.

Primorske novice
Regionalni RTV center Koper
(Radio Koper Capodistria - Modri val, TV Koper Capodistria)
Novi Matajur

Primorski dnevnik
Deželni sedež RAI za FJK
slovenski sporedi
Z55DI

vabijo na zaključno prireditev
ob izboru najboljših športnikov Primorske

NAŠ ŠPORTNIK '98

Prireditev bo v četrtek, 17. decembra, ob 17. uri,
v dvorani stadiona 1. maj v Trstu, Vrdska cesta (Strada di Guardiella)

Vabljeni

Odborniki, trenerji in soigralci kosarkarske sekcije SD Breg cestitajo

dr. Paolu Kralju

za uspesno »zabijanje« na parketu trzask uni-verze

A LIGA / DANES V 13. KOLU

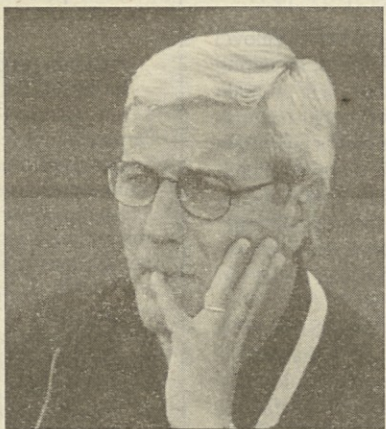
Fiorentina - Juventus osrednja tekma kola

Zanimivo v Parmu - Udinese bo gostil Ronaldov Inter

RIM - Danasne, 13. kolo v itlijski nogometni ligi bo se kako zanimivo. Na psoredu bodo kar trije derbi in vrsta drugih »vročih« srečanj.

V središču pozornosti bo seveda tekma v Firencih, kjer bo domače mostvo, ki vodi na lestvici, igralo proti Juventus. Vzdušje v turinskem mostvu, ki se je med tednom zelo dokaj srečno uvrstilo v četrtfinale lige prvakov, je vedro, čerpu je prav včeraj trener Lippi (na sliki) potrdil, da bo ob koncu te sezone zapustil Juventusovo klop.

Zelo živahno bo danes tudi v Parmu, kjer bo domača ekipa gostila Romo. Obe ekipi sta se med tednom uvrstili v nadaljnje kolo pokala Uefa. Trener Malesani bo imel nekaj težav glede postave, saj bodo zanesljivo odsotni: Guardalben, Stellone, Apolloni, Stniac, Longo, Asprila in Sartor. Manj težav pa ima njegov kolega Zeman, ki bo danes igral s skoraj

popolno postavu. Pricakovati je zelo odprto in izenačeno tekmo, saj sta oba trenerja pristasa napaalne igre.

Kot tretji derbi kola naj navedemo srečanje v Vidmu, in to upravičeno, saj bo Udinese gostil Inter novega trenerja Lucasca (na sliki), ki se vedno ostaja, kljub dosedanjim težavam, eden izmed

glavnih favoritov za državni naslov.

DANASNJI SPORED (14.30): Bari - Empoli, Bologna - Salernitana, Fiorentina - Juventus (20.30), Lazio - Sampdoria, Milan - Vicenza, Parma - Roma, Perugia - Cagliari, Udinese - Inter, Venezia - Piacenza.

B liga: izenačeno v Cosenzi

COSENZA - V včerajšnjem anticipiranem srečanju 14. kola italijanske nogometne B lige sta Cosenza in Lecce igrala neodločeno 1:1 (1:0). Za gostitelje je v 26. minuti povedel Montalbano, 10 minut pred koncem tekme je stanje izenačil Giannini.

DANASNJI SPORED (14.30): Atalanta - Reggina, Cesena - Fidelis Andria, Chievo - Lucchese, Genoa - Reggiana, Monza - Cremonese, Napoli - Ravenna, Pescara - Treviso, Ternana - Brescia, Torino - Verona.

C2 LIGA /

Skoraj gotovo brez Crinitija

V nadaljevanju nogometnega prvenstva C2 lige bo danes Triestina igrala v Cestelrancu proti Giorgioneju, ki je predzadnji na lestvici. Skoraj gotovo bo danes tržaško mostvo igralo brez svojega najboljšega nogometaša sploh. Criniti si je namreč zvil glezenj in njegov nastop je danes močno pod vprašajem. Brez tega igralca pa je udarna moč Triestine v napadu močno okrnjena.

DANASNJI SPORED (14.30): Baracca Lugo - Rimini, Faenza - Torres, Giorgione - Triestina, Sandoma - Sassuolo, Tempio - Fano, Teramo - Castel San Pietro, Trento - Gubbio, Vis Pesaro - Mestre, Viterbese - Maceratese.

MLADINCI / VČERAJ

Zarja/Gaja dala 5 golov Poraz Vesne

Zarja/Gaja - Montebello Don Bosco 5:0 (3:0)

STRELCI: Longo, Ban, Oblatti, Skerlj 2.

ZARJA/GAJA: Jas Gregori, Bencic, Jan Gregori, Zornada, Sulcic, Oblatti (Mase), Berce, Skerlj, Longo (Jozza), Damjan Gregori (Primosi), Ban (Bavazzano).

Gostje so prisli na igrišče le za formalnost, saj so nasi povedli že v prvih minutah igre in kmalu tudi podvojili. Igra je bila vsekozi v rokah »rumeno-marih«, tako da zmaga Zarja/Gaje ni bila nikoli vprašljiva. Tretji gol je dosegel tokrat dobro razpoloženi Marco Oblatti. Tudi drugi polčas je bil se kar nezanimiv. Visoko zmago je zapečatil odlični Matej Skerlj, ki je tokrat dobro režiral na sredini igrišča. Gostje res niso pokazali ve-

liko, tako da je ostal vratar Gregori v brezdelju. S to tekmo je vzhodno-kraska enajsterica koncala prvi del prvenstva in je verjetno skupaj z Opicino tudi jesenski prvak. (J. G.)

Vesna - Fogliano 2:3 (1:2)

STRELCA: Sustersic in Urdih.

VESNA: Esposito, Martincich, Ravalico, Polh, Grando, Blasina, Scherbi (Lucignano), Urdih, Sustersic, Rubimbura.

Kriska ekipa je igrala dokaj dobro, predvsem v drugem polcasu. Imela je tudi številne priloznosti za gol, ki pa jih ni znala izkoristiti. Treba pa tudi poudariti, da je bil gostujoči vratar nekajkrat odlično posegel. Krizani pa bi si gotovo zaslužili vsaj točko.

domači šport

Danes

Nedelja, 13. decembra 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Maranu Lagunare: Maranese - Vesna; 14.30 v Palmanovi: Palmanova - Zarja/Gaja; 14.30 v Skocjanu ob Soci: San Canzian - Vesna; 14.30 v Vizovljah: Primorje - Latte Carso

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Romansu: Pro Romans - Sovodnje; 14.30 v Slovencu ob Soci: San Lorenzo - Juventusina

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Doberdobu: Mladost - Medea; 14.30 v Villi Vicentini: Villa - Breg; 14.30 v Nabrezini: Primorec - Medeuzza

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Strassoldu: Strassoldo - Primorje B; 14.30 v Dolini: Breg B - Fogliano Redipuglia; 14.30 v Zavljah: San Vito - Kras; 14.30 na Opcinah, Ul. Conconello: Montebello Don Bosco - Zarja/Gaja B

8.30 v Trstu, Ul. Felluga: Chiarbola - Primorje

ZACETNIKI

10.30 v Trstu, igrišče Campanelle: Altura - Breg

ODBOJKA

DEKLICE

15.30 v Trstu, šola Petrarca: Nuova Pallavolo Trieste - Sloga B; 15.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Altura A

KOSARKA

MOSKA C1 LIGA

17.30 v Istrani: Istrana - Jadran Nuova kreditna

MOSKA D LIGA

18.30 v Trstu, na Alturi: Chiarbola - Kontovel Nord Est

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. Forlanini: Skyscrapers - Breg

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Brisicah, Ervatti: Konotvel La nuova edile - Alloys Trzic; 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Fiumicello

DEZELNI KADETI

16.00 v Trstu, 1. maj: Bor - Dom Agorest

AMATERSKE LIGE / NAŠE EKIPE NA GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM

Promocijska liga: derbi Palmanova - Zarja/Gaja

Primorje v Vizovljah, Vesna v Skocjanu - v 1. AL težka naloga za Sovodnje in Juventusina - 2. AL: Mladost doma

PROMOCIJSKA LIGA

Maranese - Vesna

Maranese se je lani resil pred izpadom prav v zadnjem kolu, ko je premagal prvovrščeni Monfalcone in s tem mu preprečil napredovanje. Letos je v glavnem potrdil lansko postavu in se se nekoliko okrepil. Na trenerski klopi je bil potrjen Zimolo, ki je lani med novoletnim premorom zamenjal odstavljenega Reggiana. Rezultati pa so bili doslej povprečni, posebno na domačih tleh. V 5 tekmah je izbojeval doma le en sam neodločen rezultat (Monfalcone), dobil kar 17, dal pa en sam gol. S 7 točkami je ostal osamljen na repu lestvice, tako da je v tem tednu prišlo do zamenjave trenerja. Od četrtka sedi na trenerski klopi Franco Dianti. Do te odločitve je vodstvo prislo sporazumno z bivsim trenerjem Zimolom, da bi s to potezo nekoliko »predramili« nogometase.

Krizani v Maranu zato ne bodo imeli lahke naloge in bodo morali igrati zelo zbrano. Glede na položaj na lestvici (po zmagi v zaostali tekmi jih je dohitel tudi S. Canzian), bi se verjetno sprijaznili tudi z neodločnim rezultatom. Trener Nonis ima s postavu nekaj problemov. Biagini, Bartoli in Malusa so diskvalificirani, Sirca pa je poškodovan.

Palmanova - Zarja/Gaja

Po nepričakovanem porazu v zaostali tekmi s S. Canzianom caka Bazovce težka preizkušnja. Gostovali bodo pri prvovrščeni Palmanovi, ki je lani igrala v elitni ligi. Palmanova je doslej dokazala, da je razred zase, saj je povsem uresničila predvidevanja vseh tistih, ki so jo uvrščali med glavne favrite za končno zmago. V 11 tekmah je zbrala 24 točk (7 zmag, 3 neodločene izide, 1 poraz). Zanimivo je, da je na domačih tleh (5 tekmah) prepuстила točko le povprečni Caprivi.

Zdruzeno ekipo caka res trd oreh, posebno ce upostevamo, da se v zadnjih nastopih ni najbolje odrezala (tri tekme, ena sama točka). Položaj pa je se bolj zapletel zaradi slabega vremena, ker je bila ekipa zaradi zanesenega bazoviškega igrišča prisiljena trenirati v mestu. Trener Tul pa ima tudi nekaj problemov s postavu. Grgic in Martinuzzi sta diskvalificirana, Donaggio pa je poškodovan. Zato tudi točka bi bila za Zarjo/Gajo lep dosežek.

Primorje - Latte Carso

Prosečani igrajo z novincem lige, ki pa se je doslej kar dobro odrezal. Latte Carso je po 6 tekmah imeli 11 točk, vendar je po dveh zaporednih porazih (Aquila, Lucinico) zgubili stik z vrhom lestvice in trenutno ima enako število točk (18) kot Primorje. Ekipa se je letos nekoliko obnovila in pomladila, na trenerski klopi pa je bil potrjen Palcini, ki je v sezoni 95/96 in 96/97 uspešno vodil bazovsko Zarjo.

Proseška enajsterica je v nedeljo spet potrdila, da igra spremenljivo. Na domačih tleh igra sodilno, v gosteh pa povprečno. V gosteh (6 tekem) je zbrala le 4 točke. V zadnjih nastopih »rdece-rumeni« niso ravnokar blesteli in zato je bil trener Bidussi precej jezen s svojimi nogometaši. Racune pa so mu ta teden prekrizale tudi vremenske razmere, saj je proseška Rouna je se vedno pod ledeno skorjo in zato treningi niso bili najboljši. V zadnjem trenutku, so morali celo poiskati drugo igrišče za današnjo tekmo, ki jo bodo igrali v Vizovljah. Tudi glede postave, stanje ni najboljše. Poleg poškodovanega Auberja, za katerega se je letošnja sezona na žalost končala, ne bosta gotovo stopila na igrišče Mislej, ki je bil po tekmi s Ponziano diskvalificiran za dve koli, in Peter Stoka zaradi bolečin v hrbtu.

1. AMATERSKA LIGA

Pro Romans - Sovodnje

Sovodenjci, ki so v nedeljo za služeno pomagali San Lorenzo, bodo dnes gostovali pri Pro Romansu, ki je z 22 točkami na 4. mestu lestvice.

Trener Cossaro bo zaupal postavi, ki je v nedeljo zmagala. Scer pa bi se Sovodenjci verjetno zadovoljili tudi s točko.

San Lorenzo - Juventusina

Standresko mostvo bi moralo danes le igrati v nekoliko bolj popolni postavi. Skoraj gotovo bo na igrišču Gambino, ki je za Juventusino v napadu izredno pomemben.

Standreska ekipa je pri spodnjem delu lestvice in zato nujno potrebuje točke.

2. AMATERSKA LIGA

Mladost - Medea

Doberdobska ekipa, ki je se nepremagana na vrhu lestvice, bo danes v derbiju kola te skupine igrala doma proti tretjevrščeni Medei. Doberdobski nimajo težav s postavu, saj so vsi igralci nared in dobro pripravljeni za današnjo tekmo. Pomembno nalogo bodo nedvomno odigrali navijaci, ki jih tudi danes pričakujejo v velikem številu.

Villa - Breg

Villa je lani zmagala v 3. AL, skupina F. V 22 tekmah je zbrala 51 točk in si s tem zagotovila napredovanje. Kot novinec lige je odlično začela, saj je po 4. kolu imela osem točk. Po porazu, ki ga je doživela v 5. kolu z Mladostjo, je povsem popustila. V preostalih petih tekmah je premagala le zadnjevrščeni Torre, tako da ima na lestvici le tri točke več od Brega.

Brezani tokrat ne smejo odpovedati, ker so, po nedeljski zmagi Porpetta, zdrknili na predznanje mesto lestvice. V gosteh letos Breg ni se zmagal, zato so navijaci nekoliko zaskrbljeni, vseeno pa so prepričani, da bo »plavim« to vendarle uspelo.

Primorec - Medeuzza

Po lanskem povprečnem prvenstvu (10. mesto, 30 točk) v skupini D igra letos Medeuzza s polno paro, saj

si delij prvo mesto s Pro Farro in ima tri točke več od Trebencev. Medtem ko je Medeuzza edina dva poraza (Pro Farra, Azzurra) doživela na domačih tleh, je v gosteh se nepemagana. Trebenci so po slabem začetku v zadnjih nastopih dobro igrali in v petih tekmah zbrali 13 točk. Med navijaci trebenske enajsterice vlada zato optimizem, čeprav zaradi zanesenega igrišča ekipa ni trenirala v Trebcah, temveč na »tujem«. Danasno tekmo bodo igrali v Nabrezini.

3. AMATERSKA LIGA

Breg B - Fogliano

Potem ko so »plavi« podlegli vodilnemu Vermeglianu in prejšnjo nedeljo premagali močno Romano, se bodo danes pomerili s Foglianom, ki je med favoriti za napredovanje. Doslej je Fogliano kot Breg zbral 17 točk in zato navijaci upajo, da se bodo »plavi« vendarle izkazali tudi na domačih tleh, saj so letos v Dolini premagali le CUS.

Montebello - Zarja/Gaja B

Trzacanom, ki so lani pristali na 5. mestu s 40 točkami, letos ne gre najbolje, v 10 tekmah so zbrali le 11 točk (3 zmage, 2 neodločena rezultata). Po treh zaporednih porazih so v nedeljo prekinili negativno serijo z zmago proti zadnjevrščeni Venusu.

S. Vito - Kras

Krasovci ghostujejo pri ekipi, ki je lani koncala na solidnem 6. mestu s 40 točkami. Kljub temu da se je letos nekoliko okrepila in po 3. kolu ze zamenjala trenerja, pa se ni najbolje odrezala, saj je ze trikrat izgubila in zato ima na lestvici le 10 točk. Tudi Kras je doslej precej odpovedal, predvsem na domačih tleh (trije porazi), medtem ko je v gosteh se nepremagan.

Strassoldo - Primorje B

Proseška enajsterica bo igrala v prijaznem naselju med Palmanovo in Cervignanom. Strassoldo, ki je lani v tej skupini zbral 28 točk (8. mesto), igra letos povprečno, saj je v 10 tekmah zbral le 6 točk. Edino zmago je izbojeval proti Pierisu v 6. kolu in po tej zgleda, da so zasli v krizo, saj so v zadnjih starih nastopih izgubili, prejel 7 in dali le en sam gol. Primorje ima torej priloznost, da osvoji vsaj eno točko. (Bruno Rupel)

N a sliki: z derbija Zarja/Gaja - Primorje

Obvestila

SK DEVIN prireja vsako soboto in nedeljo smučarske tečaje na snegu. Klubski učitelji bodo na razpolago otrokom in odraslim, ne glede na stopnjo smučarskega znanja. Poskrbljeno bo za prevoz. Informacije nudi tajništvo na tel. st. 040/2916004 ob večernih urah.

SK BRDINA obvesca, da je se nekaj prostorov za bivanje v Bellevueju od 22. do 26. decembra t.l. Vpisovanje se zaključuje. Inf. na tel. st. 040-212859.

ZSSDI obvesca, da bo pismeni del natečaja za delovno mesto uradnika, v sredo, 16. decembra 1998, s pricetkom ob 17. uri, na DZL F. Preseren, Str. di Guardiella 13/1 v Trstu.

SMUCARSKI ODSEK SPDT prireja smučarske tečaje 17., 24. in 31. januarja 1999 in 7. februarja 1999 v Podklostru (Arnoldstein). Prijave v uradu ZSSDI, Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje), tel. st. 040-635627.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Rossetti**

Do 20. decembra bo Stalno gledališče FJK predstavilo W. Shakespearov »Hamlet«. Predprodaja vstopnic pri gledaliski blagajni od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00 in v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00 vedno ob delavnikih.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada**Gledališče Cristallo**

Predstave »Sorelle Materassi« v režiji Patricia Rossija Gastaldija bodo s sledecim urnikom: danes, 13. in v sredo, 15. decembra ob 16.30, 16., 17., 18. in 19. decembra ob 20.30 , v nedeljo, 20. decembra pa ob 16.30.

Stalno gledališče La Contrada bo danes, 13. decembra v gledališču Cristallo ob 11. uri, predvajalo pravljico »Zlati pajcolan«.

Avditorij muzej Revoltella**9. festival - Film in gore**

V sredo, 16. decembra ob 20.30, »Alpi Giulie cinema«.

Gledališče Miela

Do 27. decembra bo »6. festival Ave Ninchi.« Jutri, 13. decembra ob 18. uri, »I promossi sposi«. Priredba: Pasqualino Dall'Osto e Antonio

Pegoraro. V soboto, 19. decembra ob 17.30 »Poeti triestini« v priredbi Claudia Grisancicha, ob 20.30 »Giulietta. L'ultima?«, Tolo Da Re. V nedeljo, 20. decembra ob 16.30 »Dall'ombra al sol«, Libero Pilotto. V torek, 22. decembra on 20.30 »Va Piran«, Ruggero Paghi in Luisella Ravalico. V soboto, 26. decembra ob 17.30 »Stelio Mattioni«. V nedeljo, 27. decembra ob 16.30 »Mia fia«, Giacinto Gallina.

Gledališče Silvio Pellico (Ul. Ananian)

Danes, 13. decembra ob 16.30, predstavitev komedije v trzaskem narečju »Le gelosie de mio mari« v priredbi skupine »Fariteatro«. Režija, Giorgio Corda.

PROSEK**Kulturni dom**

Danesi, 13. decembra ob 11. uri, otroška matineeja z lutkovno predstavo »Pepelka«. Po motivih bratov Grimm priredil Pavel Polak. Gostuje Lutkovno gledališče iz Maribora.

V soboto, 19. decembra ob 20.30, gostuje Saša Pavček z monokomedijo Marjana Tomsica »Bužec on, busca jaz«. Režija Boris Cavazza.

BARKOVLJE**Pri Sireni**

V četrtek, 17. decembra ob 20. uri, gostuje SSG z mladinsko predstavo Frana Milčinskega »Butalci«. Režija Jasa Jamnik.

TREBČE**Ljudski dom**

V nedeljo, 20. decembra ob 17. uri, gostuje SSG s Sosičevo »Balerina, Balerina«. Igrajo Lucka Pockaj, režija Branko Završan.

GORICA**Kulturni dom**

Danes, 13. decembra ob 17. uri, gostuje Sasa Pavček z monokomedijo Marjana Tomsica »Bužec on, busca jaz«. Režija Boris Cavazza.

V četrtek, 17. decembra ob 20.45 »Gorica kinema 1998« - Film: »Lola Corre«. Prireditelj: Kinoatelje Gorica.

SLOVENIJA

NOVA GORICA**Primorsko dramsko gledališče**

V četrtek, 17. decembra ob 20. uri v mali dvorani, gostovanje monokomedije, uprizorjene v produkciji PPF - M. Tomsic: »Bužec on, busca jaz«.

LJUBLJANA**Mestno Gledališče**

V soboto, 19. decembra ob 19.30 bo na sporedu

delo Ivana Cankarja »Pohujsanje v dolini Sent-florjanski«.

16., 17. in 18. decembra ob 19.30, William Shakespeare »Antonij in Kleopatra«.

V nedeljo, 20. decembra ob 16. in 20. uri, gostovanje SLG Celje z delom Zorana.Hočevar »Moz za Zofijo«.

Cankarjev dom

V torek, 15.,v sredo, 16. in v četrtek, 17. decembra ob 9.00 in 11.00, gostovanje PDG iz Nove Gorice z delom »Vilincek z lune« B. Minolija.

CELJE**SLG**

V soboto, 19. decembra ob 15. uri, gostuje SSG iz Trsta z mladinsko predstavo Frana Milčinskega »Butalci«. Režija Jasa Jamnik.

AVSTRIJA

CELOVEC**Mestno gledališče Celovec**

V petek, 18. decembra ob 10.30 in 14.30 bo predstava »Alice v čudezni deželi« (pravljica z glasbo).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Verdi****Abonmaji**

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališca od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Operna sezona

13. decembra ob 16.00, 15. in 17. ob 20.30, 19. ob 17.00, 20. ob 16.00 in 22. decembra ob 20.30, opera G. Verdija »Il corsaro«. Režija Franco Però, izvaja orkester, zbor in plesna skupina gledališča G. Verdi pod vodstvom Daniela Callegarija.

Gledališče Rossetti**Trzasko koncertno društvo**

V ponedeljek, 14. decembra ob 20.30, pianist Joaquin Achucarro.

Cerkev Brezmadežnega srca Marijinega (Ul. S. Anastasio)

Danes, 13. decembra ob 16.15, koncert zbora Hortus musicus. Zbor vodi Fabio Nesbeda, organist Manuel Tomadin.

BOLJUNEC**Gledališče France Prešeren**

Danes, 13. decembra, ob 17. uri jubilejni koncert

Pihalnega orkestra Ricmanje in predstavitev CD-plosce, ob 30-letnici neprekinjenega delovanja.

ZGONIK**Športno-kulturni center**

Danes, 13. decembra ob 18. uri, ob 20-letnici pevskega delovanja organizira SOMPĐ Vesela pomlad z Opcin večer srečanja s pesmijo in s prijatelji petja.

V nedeljo, 20. decembra ob 18.30, bo imel New swing quartet slavnostni koncert ob 30-letnici delovanja. Predprodaja vstopnic pri odbornikih KD Rdeca zvezda.

GORICA**Cerkev sv. Ivana**

V sredo, 16. decembra ob 20.30, »Meditirani koncert« mladih slovenskih solistov iz Argentine v organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica.

VIDEM**Gledališče »Giovanni da Udine«**

V sredo, 16. decembra ob 19. uri, bo gledališče Verdi iz Trsta podalo Wagnerjevo delo »Die Walkure«. Dirigent Anton Reck.

V soboto, 19. decembra ob 20.30, nastop filhar-

monicnega orkestra iz Vidma, pianist Benedetto Lupo, dirigent Nada Matosevic.

SLOVENIJA

SEŽANA**Kulturni center Srečka Kosovela**

V soboto, 19. decembra ob 18. uri baletna produkcija gojenk baletne sole.

V ponedeljek, 21. decembra ob 19. uri, božično novoletni koncert gojencev Glasbene sole Sezana.

NOVA GORICA**Kulturni dom**

V ponedeljek, 14. decembra ob 20.15 bo na sporedu »Carmina Slovenica«. Dirigentka Karmila Silec.

P. I. Cajkovski: »Hrestač«, balet v dveh dejanjih. Predstave bodo: v nedeljo, 20. dec, ob 17. uri, v ponedeljek, 21. dec. ob 20. uri, v sredo, 23. dec. ob 10. in ob 19. uri, v četrtek, 24. dec. ob 11. uri, v ponedeljek, 4. jan. 1999 ob 11. uri in v torek, 5. jan. ob 11. uri.

V ponedeljek, 4. januarja 1999 bo na sporedu Novoletni koncert orkestra »Young Musicians International Symphonic Orchestra«.

ČEDAD

V prostorih Cortequattro (Corte San Francesco) je na ogled 50 izvirnih risb Jacovittija. Razstava je odprta do 6. januarja 1999, in sicer vsak dan od 10.30 do 20. ure.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

Galerija A + A (Cale Malipiero 3073): razstava slik akademskega slikarja Emerika Bernarda. Možnost ogleda od torka do sobote od 11. do 13. in od 14. do 18. ure.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

V razstavnih prostorih PDG je do 15. decembra odprta razstava sodobna umetnost 98. Svoja dela razstavlja 16 likovnikov z Goriskega. Ogled je od torka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah med 12. in 18. uro ter ob nedeljah med 10. in 17. uro.

SEŽANA

V galeriji KC »S. Kosovela« razstava slik »Slovenija« odprta za umetnost«.

V Mali galeriji v Sezani, razstava slik in risb In memoriam Jozeta Tisnikarja.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

PORTOROŽ**Avditorij**

Do 15. decembra razstava del akademskega slikarja Jureta Cihlarja iz Portoroza. Urnik: od

9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBROVO**Grad Dobrovo**

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled še razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Mala galerija: do 10. januarja 1999 razstavlja in performans Nika Span. Razstava bo na ogled s sledecim urnikom: od torka do sobote od 10. do 18. ure in v nedeljo od 10. do 13. ure.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rizarna: do 3. januarja 1999, razstava »Laz o rasi«. Dokumenti in podobe o fasističnem rasizmu in antisemitizmu. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja.

Bivše konjunsice miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 bo muzej zaprt.

Center il Giulia: do 31. decembra bo na ogled zgodovinska razstava ob 90-letnici jame pri Briskih.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Postna palaca: do 18. decembra je na ogled razstava o 20-letnici Skupine 78.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja).

Muzej trzaskе zidovske skupnosti: do 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o zidovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredah od 16. do 20., ob četrtkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 19. decembra, tretja razstava »Srečanje umetnikov.«

Studio d'Arte (Trg Giotti 8): razstava znamenitih ilustratorjev. Odprta bo do 31. decembra, ogled pa je možen od torka do petka od 17. do 20. ure.

Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): od 18. decembra 1998 do 2. februarja 1999 bo razstavljal Elio Caredda. Urnik: od 11. do 13. ure in od 16.30 do 20. ure.

Ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

V galeriji Cartesius so razstavljene slike na papirju. Razstava bo odprta do 18. decembra, in sicer ob delavnikih od 10.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30.

V baru gledališča Miela so na ogled dela Daniele Frausin iz niza Cromotrame. Ogledati si jih je mogoče do 15. decembra med raznimi prireditvami.

APT - razstavna dvorana (Ul. s. Nicolò 20): od 14. do 29. decembra bo razstavljal svoja dela Pino Giuffrida. Urnik: od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

V galeriji Torbandena razstavlja Miela Reina.

BANI

SKD GRAD - BANI: obvešča da bo Božična razstava Avguste Mikuš Malalan odprta po sledečem urniku: 6., 8. in 13. decembra od 16. do 20. ure, 5., 7. in 12. decembra od 18. do 20. ure.

NABREŽINA

Kamnarska hiša, Nabrezina center 158: Kamen... VII. razstava kamnitih izdelkov, do nedelje, 13. decembra. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

GORICA

Kulturni dom: do 14. decembra razstavlja keramične izdelke pod naslovom »Umetnost obrt« Gabrijela Osbich. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure.

Kulturni dom: v četrtek, 17. decembra ob 18. uri, bo otvoritev razstave unikatne računalniske grafike Bogdana Sobana iz Nove Gorice z naslovom »Obrazi Krasa«.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

V Galeriji ARS (Katoliska knjigarna), do 19. decembra razstavljata svoja dela Tatjana Luznik in Matevz Skufca.

ŠPETER

V Beneski galeriji razstavlja Hijacint Jussa. Urnik razstave: vsak dan razen ob nedeljah od 17. do 19. ure.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Joe Banana: Zadelek in pol
20.30 TV dnevnik, nato Sportna tribuna -
20.55 TV Mozaik (Božična srečanja, B. Braschi, krampusi, dokumentarrec, Jesenski Tiho, Erik Svab, skladatelj S. Jeri-

RAI 1

6.00 Euronews
6.40 Nan.: Carol and Co.
7.30 Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo - Zgodbe - Jeza
8.30 Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke Princesa Sissi
10.00 Aktualna odd.: Linea verde - Obzorja
10.30 Nabožna oddaja: A sua immagine
10.55 Masa
11.50 Nabožna oddaja: A sua immagine
12.00 Papazev blagoslov in Angelus
12.20 Aktualna odd.: Linea verde - Zelena linija - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Nedeljski variete: Domenica in (vodijo Giancarlo Magalli, Tullio Solenghi, Elisabetta Ferracini), vmes sportna oddaja (16.20) Solo per i finali
18.00 Dnevnik
18.10 Sport: 90. minuta (vodi Giampiero Galeazzi)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.45 Nan.: Un medico in famiglia - Zdravnik v družini (i. G. Scarpati, Lino Banfi)
22.40 Dnevnik
22.45 Glasb. odd.: Taratata (vodi Enrico Silvestrini)
23.50 Aktualno: Centrifuga - Parole a 360 gradi
0.20 Nočni dnevnik
0.35 Zapisnik, vremenska napoved

RAI 2

7.05 Jutranja odd.: In famiglia - V družini (vodita Tiberio Timperi, R. Capua)
7.00 7.30, 8.00, 9.30 Dnevnik
10.05 Variete: Nedeljski Disney
11.10 Nanizanka
11.30 Variete: Ventanni (vodi Simonetta Martone)
13.00 Dnevnik
13.25 TG2 Motorji, vreme
13.45 Sportni variete: Quelli che la domenica..., 14.25 Quelli che il calcio... (vodi Fabio Fazio)
16.30 Sport: Stadio sprint, 17.05 MotorShow
17.20 Nan.: Saranno famosi a Los Angeles
18.05 Aktualno: TG2 Dosje
18.55 Vremenska napoved
19.00 Sport: Domenica sprint, vmes kosarka
20.00 Glasba: Najlepsi trenutki oddaje «Serenate»
20.30 Dnevnik TG2
20.50 Film: Giustizia tradita (dram., ZDA '98, i. V. Barkoff, Jeff Fahey)
22.25 Sportna nedelja
23.35 Dnevnik
23.50 Rubrika o protestantizmu
0.20 Vremenska napoved
0.25 Sportivamente, dnevnik

RAI 3

6.00 Aktualno: Fuori orario
8.40 Vabilo na koncerte Rai 3
9.10 Dok.: Geo & Geo Doc
10.40 Film: Tre ragazze di Broadway (kom., '53)
12.00 Aktualno: TeleCamere
12.30 Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
13.15 Atletika: EP v krosu
14.00 Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25 Film: Cinque giorni un' estate (dram., ZDA '82, i. S. Connery, B. Brantley)
16.25 Aktualno: Milano - Roma
17.00 TV film: Volo 771 destinazione Norfolk (dram., '93, i. R. Loggia, R. Rigg)
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00 Aktualno: Tisoč in ena Italija, 20.30 Blob
20.45 Aktualna odd. o zdravju: Elisir (vodi M. Mirabella)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Dokumenti: Alfabeto italiano, 23.45 TeleCamere Day
0.30 Dnevnik, vreme
0.35 Fuori orario

RETE 4

6.00 Nan.: Piccolo amore, 6.50 Regina
8.15 Affare fatto
8.30 Nedeljski koncert
9.30 Aktualno: La domenica del villaggio
10.00 Masa
10.45 La domenica del villaggio
11.30 Dnevnik
12.30 Aktualna oddaja o okolju in ekologiji: Melaverde
13.30 Dnevnik TG4
14.00 Film: Pugni, pupe e pepite (kom., ZDA '60)
17.00 Glasb. odd.: Divas
18.00 Nan.: High Incident (i. David Keith, vmes (18.55) dnevnik
20.35 Film: Senza via di scampo (thriller, ZDA '86, i. K. Costner, G. Hackman)
22.55 Film: Jude (dram., VB '96, i. C. Eccleston, K. Winslet)
1.30 Pregled tiska
1.50 Film: I vitelloni ('53)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik TG5
9.00 Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45 Nan.: Hisa v preriji, 10.50 Papà Noè (i. Betsy Brantley, Hugh Kelly)
11.55 Predstavitev filma «Il principe d' Egitto»
12.30 Nan.: Jaz in mama (i. Delia Scala, Gerry Scotti)
13.00 Dnevnik
13.30 Nedeljski variete: Buona domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Claudio Lippi, Massimo Lopez, Paola Barale, Lauca Laurenti)
18.10 Nan.: Hisa Vianello (i. R. Vianello, S. Mondaini)
18.40 Variete: Buona domenica (2. del)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Glasb. oddaja: Festa del Disco (vodi Pippo Baudo)
23.00 Aktualne odd.: Target (vodi Natasa Stefanenko), 23.30 Nonsolomoda (vodi Afeef Jnifen), 0.00 Parlamento in
0.30 Nočni dnevnik
1.00 Film: Dracula (srh., VB '79, i. F. Langella)
3.00 Nan.: Hill Street noč in dan
4.00 Nočni dnevnik

ITALIA 1

7.00 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.15 SP v smučarskem teku: 10 km, ženske
10.15 SP v smučanju: moski superveleslalom
11.40 SP v smučarskem teku: 15 km, moski
12.25 Odprti studio
12.45 Sport: Vodič nogometnega prvenstva
13.30 Glasba: Super (vodi Vanessa Incontrada)
14.30 Film: Robin in Marian (dram., ZDA '76, i. S. Connery, A. Hepburn)
16.35 Film: Fantasma per amore (fant., ZDA '95, i. P. Stewart, N. Campbell)
18.30 Odprti studio
19.00 Predstavitev filma «Il principe d' Egitto»
19.30 Risanke
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.30 Sport: Mai dire gol
21.35 Nan.: X-File - Emily (i. David Duchovny, 2. del)
22.30 Sortna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)
0.20 Italija 1 sport, Sport studio
1.45 TV film: Experiment - Due destini in gioco (thriller, ZDA '92)

TELE 4

14.05 Palm Spring
17.00 Automobilissima
17.30 Od A do Z
19.15 Nedeljski sport
20.30 Zivali in narava
21.00 Gledališče: Samberia - Una bohème triestina
22.45 Nedeljski sport
23.30 Film: Giovani gangster

MONTECARLO

12.45 18.45, 20.40, 22.40. 1.50 dnevnik
12.00 Papezev blagoslov
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Agente 007 - Missione Goldfinger (VB '64)
16.10 TV film: L' arciera del re (pust., ZDA '55)
19.00 Sport: Goleada, 21.15 ianeta B, 21.30 Goleada
23.50 Film: Da qui all' eternità (dram., ZDA '53, i. M. Clift, B. Lancaster)

Slovenija 1

7.55 Napovedniki
8.00 Nan.: Srebrnoglavi konjic, 8.25 Mumini, 8.50 Tabaluga, 9.15 Tele-rime, 9.20 Zares divje zivali
9.50 Ozare
9.55 Ujetniki Terpsihore, 10.50 Iz arhiva Bolsoj
11.00 Vsi smo ena družina (16.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.50 Dobrodelni koncert Unicef
15.20 Film: Lepotica in zver
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.15 Alpe-Donava-Jadran
17.45 Po domače
18.40 Spoznavanje narave in družbe: Rakovec na rkovi poti
19.10 Risanke, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
20.00 Zoom
21.35 Intervju
22.40 Poročila, vreme, sport
22.55 Nan.: Murhy Brown (15.), 23.20 Umori (ZDA)
0.10 Spoznavanje narave in družbe (pon.)

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
9.15 TV prodaja
9.45 V vrtincu
10.25 SP v smučanju: moski superveleslalom
11.30 Pripravljeni, oddaja o slovenski vojski
12.10 SP v smučarskih skokih
14.00 Euronews
14.25 Film: Ogenj v kamnu (Avstral. '83, r. Gary Conway, i. Alan Cassell)
16.00 Sou bo sel
17.00 SP v smučarskih tekih
17.30 PPZ v odbojki: Salonit - Wupertal, moski
19.30 EP v plavanju na kratke proge
20.00 Dok. odd.: Pescena Mandala v Ljubljani
21.00 Dok. serija: Strogo zaprto - NSA (zadnji del)
21.50 Sport v nedeljo
22.35 Film: Rabljeni avtomobili (ZDA)
0.30 Napovedniki

Koper

14.30 Euronews
15.10 Risanke
15.40 SP v smučanju: moski superveleslalom
16.40 Odmev
17.10 Folkest '98
18.00 Kabaretno satirična oddaja: TV Poper
19.00 TV dnevnik, sport
19.30 Risanke, 20.00 Vesolje je..., 20.30 Istra in...
21.00 TV nan.: Naumachos (i. M. Adorf, N. Bernini, 2.)
21.50 Vsdanes - TV dnevnik
22.05 Sportni dnevnik
22.15 Pripovedi zgodovine
23.05 SP v smučanju
TV Dnevnik-Vsdanes

TV PRIMORKA

8.00 16.30 Videostrani
16.30 Videospot dneva
16.35 Spoznajmo jih
17.15 Lov na podgane
18.05 Nad.: Sosedje (104. del)
18.30 Brez šminke
19.20 V mojem kosku...
19.30 Videostrani
20.00 Spretnost komuniciranja med ženami
20.15 Kmetijska oddaja
21.15 Klepet o glasbi z J. Svete

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pred vami je živahen teden. Ker ste ravno zdaj v odlični formi, se vam ni treba odpovedati nobeni zabavi, izletu ali povabilu prijateljev na lepše.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Močna custva, ki jih boste začutili v sebi, vas bodo sprva malce zmedla. Ne prehitujte sami sebe, prepustite času, da naredi svoje.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pred vami je nekaj težkih odločitev, ki vas spravljajo v zadrego. Preveč zamegljeno sliko vidite pred seboj, tako da si niste na jasnem, kaj pravzaprav hočete.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Dela boste imeli toliko, da sami sebe ne boste več poznali. Kdaj ste si na zadnje utrgali nekaj časa za svoje hobije? Na delovni mizi skušajte ohraniti red.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Polni boste ustvarjalnega zagona. Če ste se se pred kratkim spraševali, kaj se dogaja z vami, saj ste se prepuščali rutini ter vsakdanjim opravkom, se boste sedaj popolnoma prelevili.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Zaplavali boste v nezne spomine. Morda se v vas prebujajo nova custvena potreba, ki je se ne znate prav izraziti. Premislite, kaj si zeli vaše srce!

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Polni boste energije in veselja. Življenje se vam bo prikazalo v vedri luči, zakaj ne bi tega izkoristili in se v prihodnjem tednu malce poveseleli, saj se v družbi odlično znajdete.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Večina vasih misli je usmerjena v denarne zadeve. Nek večji nakup vam bo prinesel veliko zadovoljstva. Izkoristite srečo, ki se vam obeta na tem področju.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zvezde bodo prihodnji teden na vaši strani. Sreča vas bo spremljala na vseh področjih. V sebi boste začutili veliko energije ter življenjskega zagona.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Notranje napetosti vas bodo spravljale v obup. Koristil vam bo posten pogovor z osebo, ki ji lahko zaupate. Tudi vasa fizična odpornost sedaj r. ravno najboljša.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ste v zelo ustvarjalnem obdobju. Prepolni boste nenavadnih zamisli. Ljubezen: ne pričakujte od partnerja, da se bo venomer prilagajal vaši volji.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Čeprav vas bo delo močno obremenjevalo, je prihajajoče obdobje za vas zelo pomembno. Vec ko vam bo uspelo narediti zdaj, lepše se vam bo godilo v prihodnosti.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Vijolice Vera (R. Rehar, r. L. Lombar, 1.); 10.25 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.15 Soft music; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Korški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Na robu pameti (M. Krleža, r. V. Babič, 8. del); 15.05 Potpuri; 15.30 Šport in glasba; 17.05 Z naših prireditelj (1. del); 18.05 Z naših prireditelj (2. del); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strženje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravičica; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osrmtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.30 Horoskop; 7.45 Dalle letture...; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.30 Modri val; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 12.55 Pesem tedna; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Ferry sport; 18.00 Lestvica LP; 18.00 Italijanska pripoved; 19.25 Sigla single; 19.28 Vreme, dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Kvizi bizi; 10.05 Program Abraham; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.05 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 18.05 Igra; 18.43 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zveče; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nemščini; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditelj; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock'n roll; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Logaški oktet; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 15.50 Glasbnn. miniature; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.00 Koncert: Slov komorni zbor; 21.00 Sedmi dan; 20.15 Te Deum; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Glasba in napoved sporeda; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (mag. K. Einspieler); 18.00-18.30 Dogodki in odmevi. - 13.30 ORF 2. Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-20.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugli) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Pisana delavnica:** vodi Breda Bertalanic
20.30 **TV DNEVNIK**, nato **Sportna tribuna**

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Jutranji dnevnik
6.50 Jutranja oddaja Unomat-tina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35 Aktualno: 10 minut z...
9.45 Film: L'isola dell' amore (dram., ZDA '91, i. Kelly McGillis, Adrian Pasdar)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: La vecchia fattoria (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
12.50 Variete: Centoventitrè (vodi Raffaella Carrà)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Matlock
15.00 Dok.: Kvarkov svet
15.20 Aktualno: Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Sandokan in nan. Zorro
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli)
18.00 Dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
20.40 Variete: La Zingara
20.50 TV film: La Bibbia - Geremia il profeta (zgod., lt.-Nem.-ZDA '98, r. H. Winer, i. P. Dempsey, Oliver Reed, L. Varela)
22.35 Dnevnik
22.40 Aktualna odd.: Porta a porta (vodi B. Vespa)
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

RAI 2

7.00 Jutranji Go cart: Risanke
9.15 Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
9.45 Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme in dnevnik
11.30 Prestavitve aktualne odd. I fatti vostri, 12.00 I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 - Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Aktualna odd.: Ljubim zivali
14.40 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
16.00 Kornika v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka poročila
18.10 Vremenska napoved, kratka poročila, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G.
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick
23.05 Aktualna odd.: Pinocchio (vodi Gad Lerner)
23.45 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport
0.50 Film: Cacciatore solitario

RAI 3

6.00 6.30, 7.00, 7.30 dnevnik
8.30 Dok.: Velika zgodovina
10.30 Aktualno: Podobe, 11.00 Tempo
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Nekoc je bila TV, 13.25 Media/Mente, 13.40 Tisoc in ena Italija
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Leonardo
15.00 Avtobusna postaja
15.30 Sport: nogomet B in C lige, 16.25 Motor Show
17.00 Dok.: Geo & Geo
17.45 Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni sport, vreme
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Pustolovscine mladega Indiane Jonesa
20.50 Aktualno: Speciale Porte chiuse - Prekleti pedofili
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Zivljenje v glasbi - Gino Paoli
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Fuori orario: Pred 20 leti
2.10 Nan.: Star Trek

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Regina, 8.50 Guadalupe
8.30 Pregled tiska
9.45 Nad.: Alen, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Cominciò con un bacio (kom., ZDA '59, i. G. Ford, D. Reynolds)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Risanke
20.35 Film: Vite perdute (dram., lt. '95, i. A. Libassi, S. Termini)
22.50 Film: Black Sunday (krim., ZDA '76, i. R. Shaw, Bruce Dern)
1.40 Pregled tiska
2.00 Film: Adua e le compagne (dram., lt. '60)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna odd. o dobrem počutju: Vivere bene benessere
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25 Nan.: Un detective in corsia, 12.30 Due per tre - Mis (i. Johnny Dorelli)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
14.35 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske
15.45 TV film: La bambola (dram., Fr. '95, i. Jean Claude Adelin, Isabelle Linartz)
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Superboll (vodi Fiorello)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 Film: The Mask (fant., ZDA '94, i. Jim Carrey, Cameron Diaz)
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Aktualno: Laboratorio 5

ITALIA 1

6.10 Nan.: Očetovi prijatelji
6.40 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Mr. Cooper, 9.50 Mac Gyver (i. Richard Dean Anderson)
10.45 Film: Riccioli d' oro (kom., ZDA '35, i. S. Temple, John Boles)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
13.00 Kviz: Caccia alla frase
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Aktualno: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: Beverly Hills (i. J. Priestley, J. Garth)
16.00 Variete za najmlajše, risanke
17.25 SP v smučanju: moski slalom, 1. tek
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: La Tata, 19.30 Innamorati pazzi
20.00 SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
21.00 Film: Emergenza assoluta - Bus 152 (thriller, Nem. '97, r. R. Huber, i. H. Jaenicke, S. Jurgens)
23.00 Sport: Controcampo
1.00 Odprti studio

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.35 Kosarka: Pall. GO - Pompea Roma, 15.15 Pall. Trieste - Scandone AV
17.30 Sportna oddaja
20.05 Konjske dirke
20.30 Udinese - Inter
23.30 Sportna oddaja

MONTECARLO

12.35 19.45, 22.40, 1.10 Dnevnik
11.00 Aktualno: Specialmente tu, 11.35 Nanizanka
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Yankees (dram., VB '79, i. R. gere)
16.20 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap Zap
20.45 Sport: Biscardijski proces
23.15 Glasba: Roxy Bar
2.15 Film: Providence (dram., Fr. '76, i. Dirk Bogarde)

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor: Lahkih nog naokrog, 10.15 Dober večer, 11.10 dok. serija National Geographic (ZDA, 10. del)
12.00 Alpe-Donava-Jadran
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.25 Tedenski izbor: Oddaja TV Maribor - Ljudje in zemlja
13.55 Očetje in sinovi
14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Sejemsko ogledalo
17.30 Otroški program: Radovedni Taček: Oklep
17.45 Dok. nanizanka: Zares divje zivali - Na mrzli, mrzli jug (14. del)
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanke
19.10 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.00 Nan.: Otokski policaj (Danska, 2. epizoda)
21.00 Dobro je vedeti
21.05 Dok. odaja: Tito - Stalin
22.10 Odmevi
22.35 Univerzitetni razgledi
22.40 Kultura, vreme, sport
23.00 Omizje (pogovor na temo 9. letna OSS)
0.10 Recept za zdravo življenje
0.55 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Spretnost komuniciranja med zenami na podeželju
17.20 Kmetijska oddaja
18.30 Pr. za otroke: V mojem kosku je pa mavrica
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.25 Iz tiska
20.45 Sportni ponedeljek
21.45 20 let Aleksandra Jeza med glasbeniki (2. del)
23.00 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 3.30 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
9.30 Nan.: Vsi zupanovi mozej (ZDA, 11. ep.)
10.00 Matineja
Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 63. ep.), 10.30 nan.: Pacific Drive (Avstral., 119. ep.)
10.50 Tedenski izbor: Nanizanka: Indaba (Fr., 22. ep.), 11.15 nan. Davis, ravnatelj (ZDA, 3. ep.), 11.35 Sport v nedeljo, 12.20 dok. serija: Velike romance 20. stoletja (8. del)
12.50 Film: Morski sokol
15.00 Euronews
15.25 TV prodaja
15.55 Pripravljeni, oddaja o slovenski vojski
16.25 Nan.: Zenska mojega življenja (Sp., 7. ep.)
17.25 SP v smučanju: moski slalom, 1. tek
18.30 Sportna oddaja
18.55 Oglasi
19.00 TV igrice: Lingo
19.30 Videoring
Nikolajevske videoakrobacije
21.00 SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
21.00 Studio City
21.55 Cik Cak
22.45 Pomp
23.45 Brane Rončel izza odra
1.10 Nočni pridih. Nan.: Najstrašnejši umor (VB, 4.)
1.40 Nan.: Moloney (15. ep.)
2.30 Studio City

Koper

15.00 Euronews, 15.40 Risanke
16.10 Koncert: Trio Legrenzi
17.00 Vesolje je ...
17.30 Istra in...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 SP v smučanju: moski slalom, 1. tek, 20.15 2. tek
21.00 Osebnosti našega časa (vodi Tatjana Juratovec)
22.00 Vsdanese - TV dnevnik
22.15 Euronews
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel - Oddaja o zamejskem sportu in sportnikih
23.30 Primorska kronika
23.45 Sportna mreža

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih; 8.50 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Na vetrovni postojanki (V. Beličič, 15. del); 9.35 Glasba za vse okuse; 10.10 Koncert s slavnimi izvajalci; 11.00 Aktualnosti na pladnju (pripr. V. Valenčič); 12.40 MePZ Obala; 13.20 Glasba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Vsi ljudje vse vedo (v studiu I. Peterlin); 17.00 Kulturna kronika, nato Mi in glasba; 18.00 Znanstveno raziskovanje. Poslednji veliki punt: Tolmin 1713; 18.15 Made in Slo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Aktualno; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled šport-

nih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobilski odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Lantinskopameški Oia; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.07 Čestitke; 13.00 L'una blu; 13.55 Moj dom tvoj dom; 14.10 Živeti danes; 14.45 Vse o šoli; 18.00 Magic bus; 18.45 Na sceno; 19.25 Sigla single; RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Svetovna reportaža; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 12.00 Volitve; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Na visokih petah; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop galerija; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, šport; 16.15 Nove glasbene generacije; 17.15 Enciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvignjena zavesa; 20.30 Koncerti Evroradia; 22.30 Komorni koncert; 23.45 Glasba in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Kratek stik; Radio Agora dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT

Naročnina za Italijo 480.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko

DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147

ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Območje visokega zračnega pritiska je nad Srednjo Evropo in Alpami prehodno nekoliko oslabilo. Vremenska fronta se premika proti vzhodu.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.37 in
zatone ob 16.21.
Dolžina dneva 8.44.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 1.56 in
zatone ob 13.45.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 11,8 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.56 najvišje 35 cm, ob 13.11 najnižje -28 cm,
ob 19.06 najvišje 5 cm, ob 23.53 najnižje -14 cm.
Jutri: ob 6.31 najvišje 39 cm, ob 13.38 najnižje -37 cm,
ob 19.50 najvišje 11 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	0	2000 m..... 3
1000 m.....	5	2500 m..... 0
1500 m.....	5	2864 m..... -2

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo zmerno oblačno. Na Primorskem bo suho, drugod bo zjutraj in dopoldne rahlo deževalo, zato je nevarnost poledice. SOSEDNJE POKRAJINE: V sosednjih pokrajinah bo zmerno do pretežno oblačno, v krajih severno od nas bo rahlo deževalo. Popoldne se bo od zahoda razjasnilo.

JUTRI

V ponedeljek in torek bo pretežno jasno, predvsem v ponedeljek bo občasno zmerno oblačno. V nižinah bo megla ali nizka oblačnost, ki se bo zadrževala ves dan.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Ameriški in ruski vesoljec vstopila v vesoljsko postajo

HOUSTON- Poveljnik posadke ameriškega vesoljskega raketoplane Endeavour Robert Cabana in ruski kozmonavt Sergej Krikaljov (na sliki, foto AP) sta po odprtju lopute povezovalnega modula Unity v četrtek zvečer skoraj 400 kilometrov nad Indijskim oceanom, kot prva hkrati vstopila v Mednarodno vesoljsko postajo.

V Houstonu so dali povelje vesoljcem, da naj vstopijo v Unity 15

minut prej kot je bilo načrtovano, toda vrata v modul so odprli vseeno 20 minut kasneje kot je bilo načrtovano, poroča Javna ruska televizija ORT.

V Unity, ki je dolg 5,4 metra in so ga izdelali Američani, sta vesoljca zaplavala s prenosnima svetilkama saj je bilo v njem temno kot v rogu. Sledili so jima drugi člani posadke. V prostornem modulu, na katerega bodo v prihodnosti priključeni drugi

moduli, so prizgali luči in začeli prenašati vanj potrebščine. Ob 22.12 po srednjeevropskem času sta Krikaljov in Cabana odprla loputo v Rusiji izdelanega modula Zarja, ki bo na začetni stopnji sestavljanja MVP nekaksen živčni center postaje. V Zarji, ki je dolga 13 metrov in je od znotraj podobna hodniku spalnega vagona, so Krikaljov, Cabana in Jerry Ross vključili ventilacijo in osvetlitev in začeli prenašati vanjo tovor, napeljali žrakovod in preverjali opremo. V modulu naj bi namestili ventilatorje, orodje in obleko za posadko, ki se bo naselila v postaji januarja 2000 in zamenjali filtre zraka. Ross in Jim Newman sta v modulu Unity montirala delčasne komunikacijske opreme (S-band) za stalno zvezo z nadzornim središčem v Houstonu. Od tam bodo lahko neprekinjeno spremljali stanje postaje. Drugi del komunikacijske opreme (dve anteni z maso po 45 kg vsaka) sta Ross in Newman med drugim vesoljskim sprehodom montirala na zunanjo stran modula Unity. Vesoljci so opravili tudi uspešen preizkus videokonferenčne zveze, med katero je Newman pozdravil nadzornike in

astronavta Billa Shepherd, ki bo januarja 2000 poveljeval prvi posadki MVP. Kaže, da je bila telekonferenca v modulu Zarja, kjer je bilo na ORT vidno vseh šest članov ameriško-ruske posadke.

Člana prve "stalne" posadke MVP bosta se Krikaljov in Jurij Gidzenko. Krikaljov in astronautka Nancy Currie sta v Zarji uspešno zamenjala enoto za nadzor praznjenja enega od šestih (po drugih podatkih osem) akumulatorjev, je sporočila ameriška vesoljska agencija NASA. Akumulator na samodejni način doslej ni deloval pravilno.

V modulu Unity vse deluje normalno, toda po besedah direktorja pri FGB (Funkcionalno-tovorni blok) Centra Hruņiceva, ki je izdelal

Zarjo, Sergeja Sajeviča, bo treba v Unity v prihodnosti zamenjati dva ventila, ker imajo strokovnjaki pripombe glede njunega delovanja. Rešiti bi morali tudi vprašanja v zvezi s površino tarč za združitev na zunanji strani Unity in se nekaj malenkosti.

Posadka Endeavourja je razložila v predale Zarje strojno in logistično opremo in potrebščine, ki jih bo potrebovala posadka raketoplane, ki bo obiskala MVP maja prihodnje leto in Shepherdova posadka, januarja 2000. Lopute prvih dveh modulov MVP naj bi zaprli v soboto, pred ločitvijo raketoplane Endeavour od postaje.

Vstop vesoljcev v MVP nekateri že označujejo za zgodovinski dogodek. (STA)

Sokol v motorju vzrok za zamudo Albrightove na večerji z Vedrinom

LYON - Sokol je ameriško državno sekretarko Madeleine Albright skorajda stal slovesne večerje s francoskim zunanjim ministrom Hubertom Vedrinom. Ptica je ob pristajanju letala boeing 707 v Lyonu zasel v enega izmed starih motorjev. Na pomoč so poklicali vojaško letalo iz oporišča ameriške vojske v nemškem Ramsteinu, ki je Albrightovo z večurno zamudo nato le pripeljal v Pariz. Ostala delegacija, za katero v nadomestnem letalu ni bilo prostora, pa je morala odpotovati v Pariz s hitrim vlakom.

Rus poskušal kar peš skozi Rokavski predor v Anglijo

CALAIS - Neki Rus se je poskušal iz Francije kar peš odpraviti skozi Rokavski predor v Anglijo. Vsiljivca je na železniskih tirih odkril avtomatski varnostni sistem. Nadebudnega popotnika so nato ustavili gasilci in ga izročili policiji. O njegovi nadaljnji usodi pa ni nič znanega. (STA/dpa)

V Saudovi Arabiji gradijo najvišji stolp

RIAD - V Saudovi Arabiji so se odločili, da bodo zgradili najvišji stolp na Bliznjem vzhodu. Visok bo 330 metrov, nad tridesetim nadstropjem tega finančnega in trgovskega središča pa bo počivala 120-metrška skulptura. Kot je se sporočila italijanska gradbena družba Impreglio iz Milana, ki bo stolp zgradila s savdskim partnerjem, so skupni stroški ocenjeni na 470 milijonov mark. (STA/dpa)

Odkrili najstarejšega prednika človeka

JOHANNESBURG - Južnoafriški raziskovalci so sporočili, da so našli skoraj popolno okamenelo okostje človeku podobne opice, ki bi lahko bila "manjkajoči člen" v evoluciji človeka. Gre za najstarejše najdeno takšno okostje na svetu, saj naj bi bilo po prvih ocenah staro 3,6 milijona let. Ekipo raziskovalcev z južnoafriške univerze Witwatersrand, ki je našla okostje, je vodil profesor Phillip Tobias. Okamenelo okostje je dolgo 1,22 metra, izkopalci pa so ga v Sterkfonteinu, predmestju Johannesburga. Raziskovalci niso uspeli določiti spola tega bitja, ki je, sodeč po rezultatih predhodnih raziskav, hodilo po dveh nogah in plezalo po drevesih. Nastarejše doslej znano okostje človekovega prednika je okostje "Lucy", staro 3,2 milijona let, ki so ga našli leta 1974 v Etiopiji. (STA/Hina)

Ob odhodu iz bolnišnice ukradel rešilni avtomobil

GRENOBLE - Neki mladenič je v francoskem mestu Grenoble prisel na posvet k dežurnemu zdravniku na urgenci, ki mu je predlagal hospitalizacijo. 25-letnik ni zelel ostati v bolnišnici, ob odhodu pa je skocil v rešilni avtomobil, ki je stal pred poslopjem in se odpeljal. Med potjo se je enkrat ustavil in se preoblekel v uniformo voznika rešilnega avtomobila, ki jo je našel v vozilu. Aretirali so ga, ko se je peljal mimo zandarmije. (STA/AFP)

Ruska zimska idila

Tako je bil videti včeraj Rdeči trg v Moskvi (Telefoto AP)